

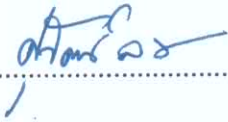
การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการ
เรียนรู้ร่วม จังหวัดสระบุรี

สุภัคชยา ตั้งจิตต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2560

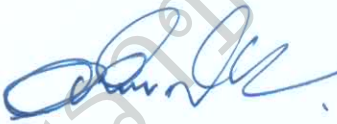
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

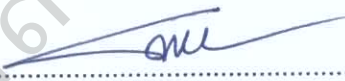
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน
การเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วม
จังหวัดสระบุรีเสนอโดย นางสาวสุภักขยา ตั้งจิตต์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
วิจัย และนวัตกรรม

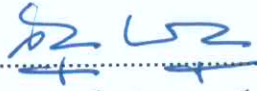
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวัฒน์ ลาวัณย์วิสุทธิ์)
วันที่ 22 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2560

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. อภิสรร์ ภาชนะวรรณ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ภัสกร เลาสวัสดิกุล)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า อาจารย์ ดร. ภัศรกร เลาสวัสดิกุล
ชื่อนักศึกษา	สุภัคชยา ตั้งจิตต์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี และ 2) เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 326 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.935 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ภาพรวม อยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ภาพรวม เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเมื่อจำแนกตามสังกัดของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title	Job Performance in Inclusive Education Standards in Opinions of School Administrators and Teachers in Saraburi Leading Inclusive Schools
Thesis Advisors	Asst. Prof. Dr. Chalermchai Hankla Dr. Phatsayakorn Laosawasdikul
Name	Supatchaya Tungjit
Program	Educational Administration
Academic Year	2017

ABSTRACT

This research aimed to 1) study job performance in the inclusive education standards in the opinions of the school administrators and the teachers in Saraburi leading inclusive schools and 2) compare job performance in the inclusive education standards as perceived by the school administrators and the teachers in Saraburi leading inclusive schools classified by position, education background, work experience in inclusive education or in teaching disabled students, special education training, and school affiliation. The sample, drawn by stratified random sampling, included 326 administrators and teachers in Saraburi leading inclusive schools in the academic year 2017. The instrument in this research was a questionnaire with a reliability value of 0.935. The data were analyzed by mean, standard deviation, and t-test.

The findings indicated that:

1. The job performance in the inclusive education standards in the opinions of the school administrators and the teachers in Saraburi leading inclusive schools was overall at a high level.
2. The comparison of the job performance in the inclusive education standards as perceived by the school administrators and the teachers in Saraburi leading inclusive school when classified by position, education background, work experience in inclusive education or in teaching disabled students, and special education training was statistically significantly different at the .05 level. However, when classified by school affiliation, there was no significant difference.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ภัสยกร เลาสวัสดิกุล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า อาจารย์ ดร. ภัสยกร เลาสวัสดิกุล อาจารย์ ดร. สรรชัย ชูชีพ อาจารย์ ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์ และอาจารย์ ดร. อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ บริหารและครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิตา แต่บิดา มารดา และทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาตั้งกล่าวข้างต้นนี้ ด้วยสำนึกในบุญคุณตลอดไป

สุภัคชยา ตั้งจิตต์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ.....	9
ความหมายของการศึกษาพิเศษ.....	9
กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ.....	11
การกำหนดประเภทของคนพิการทางการศึกษา.....	13
การจัดการเรียนร่วม.....	18
ความหมายของการเรียนร่วม.....	18
ปรัชญาการเรียนร่วม.....	20
ความสำคัญของการเรียนร่วม.....	24
รูปแบบการจัดการเรียนร่วม.....	29
โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและแนวทางการ	
บริหารงาน.....	37
ความหมายและความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา.....	39

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
มาตรฐานการจัดการเรียนร่วม.....	41
การปฏิบัติตามมาตรฐานการเรียนร่วม.....	51
คุณภาพผู้เรียน.....	51
การจัดการเรียนการสอน.....	57
การบริหารจัดการเรียนร่วม.....	70
การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้.....	80
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	90
งานวิจัยในประเทศ.....	90
งานวิจัยต่างประเทศ.....	99
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	102
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	102
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	103
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	104
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	104
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	105
การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	110
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	122
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	122
สมมติฐานการวิจัย.....	122
วิธีดำเนินการวิจัย.....	122
สรุปผลการวิจัย.....	123
อภิปรายผล.....	125
ข้อเสนอแนะ.....	129

	หน้า
บรรณานุกรม.....	130
ภาคผนวก.....	144
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	145
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย	
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการวิจัย.....	152
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	157
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ	
คุณภาพเครื่องมือ.....	159
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือ	
ในการวิจัย.....	165
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย.....	1689
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	173

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	103
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละจำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง.....	110
ตาราง 3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ภาพรวม.....	111
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ด้านคุณภาพผู้เรียน.....	112
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	113
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการ เรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม.....	114
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้.....	116
ตาราง 8	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัด สระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง.....	117
ตาราง 9	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียน ร่วม จังหวัดสระบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	118
ตาราง 10	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียน ร่วม จังหวัดสระบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วม หรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม.....	119

ตาราง 11	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียน ร่วม จังหวัดสระบุรี จำแนกตามการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษา พิเศษ.....	120
ตาราง 12	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียน ร่วม จังหวัดสระบุรี จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน.....	121

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ภาพ 2 โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้รวม.....	42

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาในมาตรา 10 วรรคสองกล่าวว่าการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกายจิตใจสติปัญญาอารมณ์สังคมการสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษวรรคสามกล่าวว่าการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงและจากพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 เรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 5 กล่าวว่าคนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้ 1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิตพร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2) เลือกบริการทางการศึกษาสถานศึกษาระบบและรูปแบบทางการศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถความสนใจความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคลมาตรา 8 วรรค 5 กล่าวว่าสถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษาให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมายและในมาตรา 19 กล่าวว่ากำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วมการนิเทศกำกับติดตามเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543, หน้า 16-17) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กล่าวถึงสิทธิและเสรีภาพด้านการศึกษา ในมาตรา 49 ไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น และมาตรา 54 บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 15)

จากพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 เรื่อง สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 5 กล่าวว่า คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้ 1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบทางการศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความจำเป็นพิเศษและ 3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล มาตรา 8 วรรค 5 กล่าวว่า สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย และในมาตรา 19 กล่าวว่ากำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2551, หน้า 1-12)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ก, หน้า 2-3) ได้มีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT framework) และการบริหารจัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (school based management) ได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมครอบคลุมทุกอำเภอๆ ละไม่น้อยกว่า 2 โรงเรียนถึงปัจจุบันปีการศึกษา 2557 มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจำนวนทั้งสิ้น 5,014 โรงเรียนและมีโรงเรียนเครือข่ายที่มีเด็กพิการเรียนร่วมอีกจำนวน 17,448 โรงเรียน มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสให้เด็กพิการทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนในโรงเรียนใกล้บ้านทั้งนี้ได้มีการทบทวนถึงภารกิจที่จำเป็นที่สถานศึกษาทั่วไป ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งการจัดให้เด็กพิการทุกคนที่อยู่ในเขตบริการได้เข้าเรียนในโรงเรียนและการพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพรองรับการให้บริการด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพคุณภาพของการจัดการศึกษาเรียนร่วมจึงเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญอย่างหนึ่งของคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงได้จัดทำมาตรฐานการเรียนร่วมขึ้นเพื่อใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนร่วมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเป็นกรอบยกระดับคุณภาพผู้เรียนคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนคุณภาพด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมรวมทั้งคุณภาพด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

โครงการเรียนร่วมเป็นโครงการที่เปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่างๆ ในวัยเรียน ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในระบบโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการพิเศษทางการศึกษาและเพื่อการพัฒนาศักยภาพเด็กเป็นรายบุคคล โดยมีครูประจำชั้นและครูการศึกษาพิเศษให้ความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการเรียนร่วม

กระทรวงศึกษาธิการได้มีความพยายามดำเนินการในรูปแบบโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในทุกจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมมาตั้งแต่ พ.ศ. 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภทได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมอย่างทั่วถึงในพื้นที่ใกล้บ้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 10)

สำหรับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีโรงเรียนโรงเรียนเฉพาะความพิการในสังกัด จำนวน 43 โรงเรียน คือ โรงเรียนสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็นจำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 20 โรงเรียน โรงเรียนสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 19 โรงเรียน โรงเรียนที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จำนวน 2 โรงเรียนซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ทุกโรงเรียนจัดในรูปแบบประจำ โดยเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และบางโรงเรียนเปิดถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมีหน้าที่ให้ความรู้ด้านวิชาการทั่วไป และด้านวิชาการเฉพาะสำหรับเด็กพิการ โดยใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกับโรงเรียนปกติ แต่มีวิธีสอนที่แตกต่างกันออกไป เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นใช้อักษรเบรลล์ การใช้มือการสอนพูดและการอ่านริมฝีปากสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นต้น และให้ความรู้ต่างๆ ตามความจำเป็นพื้นฐานของชีวิตและ ฝึกฝนให้ความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษามากที่สุด จะเห็นได้ว่าโรงเรียนการศึกษาพิเศษมีความแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไปเกือบทุกด้าน ที่สำคัญที่สุด คือตัวผู้เรียนซึ่งเป็นเด็กพิการวิธีการสอนจึงต้องใช้วิธีพิเศษ และการบริหารโรงเรียนก็เช่นเดียวกันเพราะเป็นโรงเรียนประจำ ซึ่งภาระหน้าที่นอกเหนือจากการสอนที่พิเศษแล้วยังมีภารกิจอื่นที่ต้องเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนมากกว่าโรงเรียนปกติ ทำให้มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้นในเรื่อง การปกครอง การกิน การนอน การเจ็บไข้ ของนักเรียนตลอดเวลา 24 ชั่วโมง และนอกจากนี้ยังต้องคอยดูแลเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของบุคลากรเจ้าหน้าที่ที่ต้องพักอาศัยประจำอยู่ภายในทุกๆ คน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 1)

ในปีการศึกษา 2559 จังหวัดสระบุรี มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวนทั้งหมด 66 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม เขต 1 จำนวน 29 โรง และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม เขต 2 จำนวน 23 โรง และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (สระบุรี) จำนวน 14 โรงเรียน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด โดยร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการส่งเสริมจัดการเรียนร่วม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2551, หน้า 7)

จากรายงานเพื่อรับการประเมินรางวัลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนร่วม ปี พ.ศ. 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ภาพรวมของการประเมินมาตรฐานการจัดการเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และต้นแบบการจัดการเรียนร่วมในสังกัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับคุณภาพดี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1, 2558, หน้า 32) สอดคล้องกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่พบว่า ภาพรวมของการประเมินมาตรฐานการจัดการเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนร่วมในสังกัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 อยู่ในระดับคุณภาพดี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการจัดการศึกษาเรียนร่วมให้มีคุณภาพและมาตรฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2558, หน้า 38-39) อย่างไรก็ตามจากการนิเทศ ติดตาม โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมยังพบจุดที่ต้องพัฒนาอีกหลายด้าน เช่น กระบวนการเปลี่ยนผ่าน (transition) ของสถานศึกษา การฝึกอบรมหรือพัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วม การจัดหา ผลิตและใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา การวัดประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคลและการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี, 2558, บทสรุป)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนารูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนกตามตำแหน่งวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่บุคลากรทางการศึกษาที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีต่อไป
2. ผลของการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1, เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (สระบุรี) ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 และเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) จำนวน 66 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหาร 98 คน และครูผู้สอน 1,654 คน รวม 1,752 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1, 2558, หน้า 18) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2558, หน้า 7) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4, 2559, หน้า 3)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 และเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) ปีการศึกษา 2559 เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite populations) สูตรที่ใช้ในการหาขนาดตัวอย่างจึงใช้สูตรของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (สุวรรีย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2553, หน้า 34) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด จำนวน 326 คน การกำหนดสัดส่วนประชากรให้เป็นผู้บริหารร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่าง ครูร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ประชากรมีความเหมาะสม โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 81 คน และครู 245 คน ในการสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้นภูมิ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่

2.1.1 ตำแหน่ง

1) ผู้บริหารสถานศึกษา

2) ครู

2.1.2 วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.3 ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม

- 1) มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี
- 2) มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

2.1.4 การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ

- 1) เคย
- 2) ไม่เคย

2.1.5 สังกัดของโรงเรียน

- 1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
- 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

2.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.2.3 ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

2.2.4 ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนร่วม หมายถึง จัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับโอกาสในการพัฒนาการเรียนรู้ในมาตรฐานเดียวกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ตามความสามารถของเด็กพิเศษเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข

มาตรฐานการเรียนร่วม หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ ของการศึกษาเพื่อเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนดจุดคุณภาพขั้นต่ำที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม หมายถึง พฤติกรรมการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหาร และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการเรียนร่วม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาแต่ละคน แต่ละประเภท สามารถเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นได้ตามศักยภาพ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการฝึกทักษะต่างๆ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการกำหนดจุดประสงค์ จัดทำแผนการสอน จัดการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง และวัดประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง

3. ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษา ให้แก่เด็กที่มีความต้องการได้รับการช่วยเหลือทางด้านการเรียนการสอนอันเป็นพิเศษ โดยมุ่งจัดความบกพร่องในด้านต่างๆ เพื่อให้ได้เรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยมีการจัดทำหลักสูตรและปรับหลักสูตร มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนตามสภาพความบกพร่องและตามความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนา

4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การให้ทุกๆ ภาคส่วนของชุมชนทำงานร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสในการเรียนรู้สำหรับทุกคน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

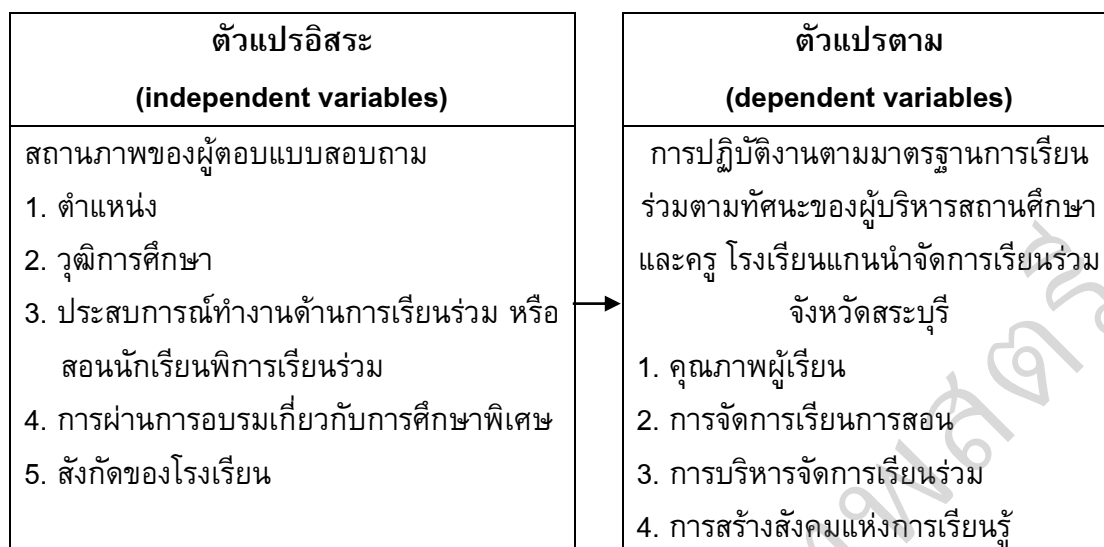
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี หมายถึง โรงเรียนในจังหวัดสระบุรีที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 66 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 23 โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (สระบุรี) จำนวน 14 โรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือรักษาราชการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

ครู หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี โดยนำมาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2555 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557ก, หน้า 9-10) ดังแสดงข้อมูลได้ ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ
 - 1.1 ความหมายของการศึกษาพิเศษ
 - 1.2 กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ
 - 1.3 การกำหนดประเภทของคนพิการทางการศึกษา
2. การจัดการเรียนร่วม
 - 2.1 ความหมายของการเรียนร่วม
 - 2.2 ปรัชญาการเรียนร่วม
 - 2.3 ความสำคัญของการเรียนร่วม
 - 2.4 รูปแบบการจัดการเรียนร่วม
 - 2.5 โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและแนวทางการบริหารงาน
 - 2.6 ความหมายและความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา
 - 2.7 มาตรฐานการจัดการเรียนร่วม
3. การปฏิบัติตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม
 - 3.1 คุณภาพผู้เรียน
 - 3.2 การจัดการเรียนการสอน
 - 3.3 การบริหารจัดการเรียนร่วม
 - 3.4 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ

1. ความหมายของการศึกษาพิเศษ

ศรียา นิยมธรรม (2546, หน้า 81) กล่าวว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การให้การศึกษากับผู้เรียนพิเศษทั้งโดยวิธีสอน การจัดดำเนินการและการให้บริการ ทั้งนี้เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาสและขาดความเสมอภาคในการได้รับสิทธิตามที่รัฐจัดการศึกษาภาค

บังคับให้แก่เด็กในวัยเรียนโดยทั่วไป ซึ่งสาเหตุแห่งความด้อยโอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา และอารมณ์ นอกจากนี้ยังรวมถึงการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปัญญาเลิศ ซึ่งเป็นเด็กที่มีระดับสติปัญญาสูงกว่าเด็กปกติ

สิริมา หมอนไหม (2549, หน้า 3) กล่าวว่า การจัดการศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากกระบวนการจัดบริการการศึกษาในรูปแบบปกติ สำหรับเด็กทั่วไปไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้จึงมีกระบวนการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพของเด็กเหล่านี้

เกยุร วงศ์ก้อม (2548, หน้า 2) กล่าวว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ไม่ว่าความต้องการพิเศษนั้นจะเกิดขึ้นเนื่องจากความบกพร่องทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ รวมทั้งเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งการจัดการศึกษาในรูปแบบปกติไม่สามารถช่วยให้เด็กเรียนรู้ และพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ จึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาในลักษณะพิเศษ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นที่แตกต่างของแต่ละบุคคล

ผดุง อารยะวิญญู (2550, หน้า 13-14) กล่าวว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ เด็กปัญญาอ่อน เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และสุขภาพ เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ พฤติกรรม เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และเด็กพิการซ้ำซ้อน ซึ่งเด็กเหล่านี้ไม่อาจได้รับประโยชน์เต็มที่จากการจัดการศึกษาที่จัดให้กับเด็กปกติ ดังนั้นการจัดการศึกษาพิเศษจึงแตกต่างไปจากการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปกติในด้านที่เกี่ยวกับวิธีการสอน ขบวนการเนื้อหาวิชา (หลักสูตร) เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น การจัดการศึกษาพิเศษควรจัดให้สนองความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล

ฮัลลาแฮน, และคอฟแมน (Hallagan, & Kauffman, 1991, p.4) กล่าวว่า การศึกษาพิเศษหมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ได้ออกแบบไว้เป็นพิเศษซึ่งตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคลของเด็กพิเศษแต่ละคน

สมิธ, และคนอื่นๆ (Smith, et al., 2006, p.9) กล่าวว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการตัวแปรต่างๆ ทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การป้องกัน การลด หรือการกำจัดสภาพต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความบกพร่องสำคัญต่างๆ ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ทางสติปัญญา ทางการสื่อความหมายทางการเคลื่อนไหว ทางสังคมและอารมณ์ของเด็ก

สรุปได้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทางการศึกษา ซึ่งไม่สามารถเรียนได้ตามรูปแบบปกติ ต้องใช้กระบวนการจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากเด็กปกติในด้านที่เกี่ยวกับวิธีการสอน ขบวนการ เนื้อหาวิชา (หลักสูตร) เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น เพื่อให้สนองต่อความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล

2. กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 2) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2550 ข้อ 3 ระบุว่า คนพิการที่ประสงค์จะขอรับเงินอุดหนุนทางการศึกษา ขอขยืมสิ่งอำนวยความสะดวกและสื่อทางการศึกษา และขอยืมเงินเพื่อจัดซื้อและขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา จะต้องมีความสมบูรณ์ดังต่อไปนี้

1. มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
2. มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3. ลงทะเบียนและเข้าศึกษาในสถานศึกษา ข้อ 4 ระบุว่า ให้คนพิการที่มีคุณสมบัติตามข้อ 3 มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามบัญชีทำนกระทรวง ดังต่อไปนี้

1. ขอขยืมสิ่งอำนวยความสะดวกและสื่อทางการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบในบัญชี ก.
2. ขอขยืมเงินเพื่อจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการทางการศึกษา ให้เป็นไปตามรายการในบัญชี ก. และบัญชี ค.
3. ขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้เป็นไปตามรายการในบัญชี ข. และบัญชี ค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552, หน้า 10-19) ได้ประกาศนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ไว้ดังนี้

1. คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และเสมอภาค
2. คนพิการได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละประเภทความพิการในทุกระบบและรูปแบบการศึกษา
3. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ 4) พัฒนาระบบการบริหารและกลไกในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

สำนักเลขาธิการวุฒิสภา (2550, หน้า 15) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ระบุว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรืออยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น มาตรา 54 ระบุว่า บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 3-4) มาตรา 3 วรรคหนึ่ง “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการกำหนด มาตรา 3 วรรคห้า “การเรียนรู้ร่วม” หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ มาตรา 3 วรรคเจ็ด “ศูนย์การศึกษาพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง มาตรา 5 ระบุว่าคนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้

1. ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ จนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
2. เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น
3. ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้ง การจัดทำหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล มาตรา 8 ระบุว่า ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและต้องปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวง มาตรา 8 วรรคหนึ่ง สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัยในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพ ในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นการฝึกอาชีพหรือบริการอื่นใด มาตรา 8 วรรคสอง ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษา ในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด มาตรา 8 วรรคสาม สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย มาตรา 8 วรรคห้า สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือนักวิชาชีพ เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุก

ระดับหรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ มาตรา 19 ระบุว่า ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด มาตรา 19 วรรคหนึ่งเพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้การสนับสนุนทรัพยากร องค์ความรู้ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 3) มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช่จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือผู้ด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช่จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้นมีตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษชัดเจน ระบุให้คนพิการมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช่จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต ในรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล และกำหนดให้คนพิการทางการศึกษามีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โดยให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนด ในกฎกระทรวง นอกจากนี้ นโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการในทศวรรษที่สองยังได้ให้ความสำคัญด้านคุณภาพ ตามมาตรการจัดการศึกษาของแต่ละประเภทความพิการในทุกระบบและรูปแบบการศึกษา

3. การกำหนดประเภทของคนพิการทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 45-57) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา ได้กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษาไว้ 9 ประเภท ดังนี้

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงบอดสนิท ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียงหากตรวจวัดความชัดของสายตาวางดีเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 (6/60) หรือ 20 ส่วน 200 (20/200) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

1.2 คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดของสายตาวางดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)

2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป

2.2 คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบลลงมาถึง 26 เดซิเบล

3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตนซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือ ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะจาก 10 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม/การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลารว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี

4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

4.1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์ หรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก การไม่สมประกอบมาตั้งแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ

4.2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือมีโรคประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

5. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติในการทำงานของสมองบางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะ

ความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน คือ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ได้ ทั้งที่ระดับสติปัญญาปกติ

6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงพูดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือบุคคลที่มีความบกพร่อง ในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด การเขียนหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหา และหน้าที่ของภาษา

7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ ได้แก่ บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ หรือความคิด เช่น โรคจิตเภท โรคซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม เป็นต้น

8. บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วน ซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

9. บุคคลพิการซ้อน ได้แก่ บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2555, หน้า 22) ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 2) กำหนดประเภทความพิการดังนี้

1. ความพิการทางการเห็น
2. ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
3. ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย
4. ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
5. ความพิการทางสติปัญญา
6. ความพิการทางการเรียนรู้
7. ความพิการทางออทิสติก

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 72) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแก่เด็กพิการหรือผู้ที่มีความบกพร่อง ย่อมแตกต่างกันไปตามความพิการหรือความบกพร่องของแต่ละประเภท จึงจำเป็นต้องมีการจำแนกความพิการ หรือความบกพร่องให้ชัดเจน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องตามความต้องการจำเป็นและศักยภาพของคนพิการ ให้บังเกิดในการพัฒนาอย่างแท้จริง กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดประเภทความพิการไว้ 9 ประเภท ดังนี้

1. บุคคลที่บกพร่องทางการมองเห็น
2. บุคคลที่บกพร่องทางการได้ยิน

3. บุคคลที่บกพร่องทางสติปัญญา
4. บุคคลที่บกพร่องทางกายหรือสุขภาพ
5. บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
6. บุคคลที่บกพร่องทางการพูดและภาษา
7. บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์
8. บุคคลออทิสติก
9. บุคคลพิการซ้ำซ้อน

บุคคลที่มีความบกพร่องทั้ง 9 ประเภทดังกล่าว ต้องได้รับโอกาสทางการศึกษา ตามกระบวนการจัดการศึกษาพิเศษ ซึ่งในปัจจุบันองค์การของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายโดยมีศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดทุกจังหวัด มีโรงเรียนเฉพาะความพิการ นอกจากนี้ยังขยายเครือข่ายไปยังโรงเรียน เรียนร่วม เพื่อให้บริการแก่เด็กพิการหรือผู้มีความบกพร่องที่จำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ อย่างทั่วถึง และมีการประสานงานร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ในการพัฒนาผู้พิการในทุกๆ ด้าน

สมิท, และคนอื่นๆ (Smith, et al., 2006, pp.95-96) ได้นำเสนอลักษณะของเด็ก ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หรือพิการบางประเภท ดังนี้

1. ปัญหาด้านการอ่าน เด็กที่มีปัญหาทางการอ่านจะไม่สามารถอ่านหนังสือได้ เท่ากับ ระดับของเด็กในชั้นเรียนเดียวกันแม้ว่าจะพยายามช่วยเหลือในเรื่องความจำ เป็นพิเศษ แล้วก็ตาม ดังนั้นพฤติกรรมการอ่านที่ไม่เหมาะสมจึงปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น อ่านหลง บรรทัด อ่านซ้ำคำ อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ หาคำมาแทนที่หรืออ่านกลับคำ อ่าน เรียงลำดับคำผิด สับสนตำแหน่ง ประธาน กิริยา กรรม อ่านสับสนระหว่างอักษร หรือคำที่ คล้ายคลึงกัน เป็นต้น

2. ปัญหาด้านการเขียน เด็กที่มีปัญหาด้านการเขียนอาจมีสาเหตุมาจากความ บกพร่องใน 3 ลักษณะ คือ

- 2.1 การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและสายตาไม่ดี จึงทำให้เด็ก ลอก ตัวอักษรและตัวเลขไม่ถูกต้อง

- 2.2 ความบกพร่องของการจำสิ่งที่มองเห็น จึงทำให้เด็กจำคำที่มองเห็นไม่ได้

- 2.3 ความบกพร่องในการทำความเข้าใจกฎเกณฑ์ และความสัมพันธ์ระหว่าง ถ้อยคำในประโยค จึงทำให้เด็กที่มีปัญหาในการรวบรวม หรือจัดระบบความคิดเพื่อสื่อสาร ออกมาโดยการเขียนไม่ได้

3. ปัญหาด้านการสะกดคำ เด็กที่มีปัญหาด้านการสะกดคำ มักมีพฤติกรรม ปรากฏอย่างใด อย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เช่น เรียงตัวอักษรในคำผิด สลับตัวอักษรและคำ สะกดข้าม ตัวอักษรหลายตัว สร้างการสะกดคำแบบใหม่ของตัวเอง เป็นต้น

4. ปัญหาด้านคณิตศาสตร์ เด็กที่มีปัญหาด้านคณิตศาสตร์จะมีปัญหาด้านการกะระยะ การคิดที่เป็นเชิงปริมาณ หรือภาษาสัญลักษณ์ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านนี้ต่ำ ซึ่งเด็กที่มีปัญหาด้านคณิตศาสตร์มักมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น มีปัญหาในการอ่านเลขหลายหลัก มีปัญหาในการจำแนกตัวเลขบางตัว เช่น 6-9, 2-5, 17-71 เขียนตัวเลขจากหลังมาหน้า ขวามาซ้าย มีปัญหาในการลอกรูปทรงต่างๆ และลอกโจทย์ปัญหา

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอีกหลายชิ้นที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ดังนี้

1. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่พบในระดับชั้นประถมศึกษา สามารถคิดเป็นร้อยละ 75 ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ทั้งหมดที่คัดแยกไว้
2. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นชายมากกว่าหญิง ในอัตราส่วน 3 ต่อ 1
3. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ส่วนมากมีระดับสติปัญญา เฉลี่ยประมาณ 94-98
4. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในขั้นรุนแรงจะตรวจพบในระดับชั้นประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้น ป.3 และ ป.4
5. เมื่อเด็กโตขึ้นและเลื่อนชั้นไปเรียนในระดับมัธยมศึกษา ปัญหาทางการเรียนรู้ลดลง
6. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ทางภาษา (การฟัง พูด อ่าน เขียน) มีจำนวนมากกว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์
7. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จำนวนมากเป็นเด็กที่เคยสอบตก และเรียนซ้ำชั้น
8. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนหนึ่ง (ประมาณร้อยละ 15) มีปัญหาทางพฤติกรรม
9. มีความแตกต่างที่สามารถมองเห็นได้ชัด ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสามารถที่แท้จริงของเด็ก กล่าวคือ หากมีการวัดระดับสติปัญญา (IQ) ของเด็กแล้วจะพบว่า ระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงหรือสูงกว่า ระดับสติปัญญาของเด็กที่มีปัญหาทางสติปัญญา แต่ผลการทดสอบทางด้าน วิชาการได้คะแนนต่ำมาก ซึ่งความเป็นจริงแล้วเด็กน่าจะจะได้คะแนนสูงกว่านี้คะแนนจึงไม่เป็นไป ตามความคาดหวังของครู
10. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคน มีปัญหาเกี่ยวกับสมาธิ กล่าวคือ เด็กอาจเสียสมาธิง่าย หันเหความสนใจสู่ภายนอกห้องเรียนเสมอ
11. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคนมีปัญหาในการจัดระเบียบการทำงานเด็กบางคน จึงทำงานไม่เสร็จตามที่ครูมอบหมาย หรือมาโรงเรียนสายบ่อย เป็นต้น
12. มีปัญหาในการคัดลอกตัวอักษรทางคณิตศาสตร์ หรือรูปทรงอื่นๆ จากตัวอย่างลงสู่สมุดแบบฝึกหัด เด็กเรียงตัวอักษรกลับหลัง

สรุปได้ว่า การกำหนดประเภทของคณพิการ จำแนกออกเป็น 2 แบบ คือ 1) การกำหนดประเภทคณพิการทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งเป็น 9 ประเภท 2) การกำหนดประเภทความพิการของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แบ่งเป็น 7 ประเภท ซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าคณพิการทางการศึกษา ได้แก่ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก และ 9) บุคคลพิการซ้อน

การจัดการเรียนร่วม

1. ความหมายของการเรียนร่วม

ผดุง อารยะวิญญู (2545, หน้า 1-3) กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้เรียนร่วมกับเด็กปกติ

เบญจา ชลธารันนท์ (2548, หน้า 49) กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้เด็กและเยาวชนพิการที่ได้รับการเตรียมความพร้อมมาก่อนเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนปกติ

สาวิตรี รุญเจริญ, และเบญจมาภรณ์ ช้อยเครือ (2549, หน้า 12) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง การให้เด็กพิเศษได้เรียนร่วมหรือเรียนรวมกับเด็กปกติ

นิษรยา ทองจันทร์ (2550, หน้า 25) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง การร่วมกิจกรรมในชั้นปกติให้มากที่สุด โดยมีการให้ความช่วยเหลือแก่ครูปกติ การเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยมีพื้นฐานอยู่บนความเชื่อว่า เด็กแต่ละคนควรได้รับการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยที่สุด ซึ่งเขาจะได้รับการตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นทางการศึกษาอย่างเหมาะสมดังนั้นระบบการเรียนร่วมที่แท้จริง จะต้องมีการองค์ประกอบของการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนปกติและองค์ประกอบของการรับบริการช่วยเหลือสนับสนุนจากครูการศึกษาพิเศษ

ศิริวรรณ ห้องศิลป์ (2550, หน้า 9) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ อาจเป็นการเรียนร่วมในชั้นปกติเต็มเวลา บางเวลาหรือชั้นเรียนพิเศษก็ได้ โดยคำนึงถึงความสามารถ และความต้องการของเด็กแต่ละบุคคลรวมทั้งการปรับตัวทางสังคม เพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญาให้เหมาะสมกับวัย และมีโอกาสร่วมกิจกรรมของโรงเรียนปกติ โดยได้รับการช่วยเหลือจากครูปกติและครูการศึกษาพิเศษในสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยที่สุด

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (2551, หน้า 1) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

กรรวิภาณ หงส์งาม (2553, หน้า 9) กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง เป็นความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกันระหว่างครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียน เพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและบริการต่างๆ ให้กับนักเรียนในความดูแล

ฉวีวรรณ เมืองทอง (2555, หน้า 42) กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษโดยการจัดเด็กเข้าเรียนชั้นเดียวกันกับเด็กปกติทั่วไป และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการต่างๆ ให้เด็กสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข เติบโตตามอัตภาพ โดยอาศัยปรัชญา หลักการ วิธีการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการระหว่างการเรียนการสอนทางการศึกษาพิเศษกับการจัดการเรียนปกติ

ศุภันธุ์ ทองฉายา (2556, หน้า 15) กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาที่ให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการจำเป็น เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ทางการเรียนรู้ ทางอารมณ์ ทางสติปัญญา มาเรียนร่วมกันกับเด็กปกติในชั้นเรียนทั่วไปในโรงเรียน โดยรับเข้ามาเรียนร่วมกันตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษาลงไป จัดให้มีการให้บริการ จัดเตรียมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไป สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ กิจกรรมการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เหมือนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความต้องการของแต่ละบุคคล

สตีเฟน (Stephen, 1982, p.10) กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาให้เด็กพิการขั้นไม่รุนแรง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความจำกัดน้อยที่สุด โดยมีพื้นฐานจากปรัชญาความเสมอภาคทางการศึกษา จัดให้มีแผนการเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ทางการเรียน และให้เด็กดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

อัลเลน (Allen, 1991, p.54) กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่มีการควบคุมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด และเด็กปกติได้เรียนด้วยกันในขอบเขตที่เหมาะสมให้มากที่สุด โดยดูพื้นฐานปัญหาทางพัฒนาการ และระดับทักษะของเด็กเป็นรายบุคคล

โชเอท (Choate, 1993, p.12) กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าในโครงการการศึกษาต่างๆ ไป ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย บกพร่องทางการเรียนรู้ บกพร่องทางอารมณ์ บกพร่องทางสติปัญญา และมีความบกพร่องทางประสาทสัมผัส ซึ่งเด็กเหล่านี้จะได้รับการสอนเหมือนเด็กปกติในห้องเดียวกัน ซึ่งการเรียนร่วมนั้นมีความหมายเป็นทั้งความคิดรวบยอด และการปฏิบัติทางด้านความคิด

เวกเกอร์, แวง, และเวลเบิร์ก (Baker, Wang, & Walberg, 1994, pp.33-35) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาโดยวิธีเรียนรวมระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

คอฟแมน, ก๊อตเลียบ, เอการ์ด, และคูคิก (Kauffman, Gottlieb, Agard, & Kukic, 2000, pp.1-12) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง การรวมเด็กพิเศษกับเด็กปกติในด้านเวลา ด้านการเรียนการสอนและด้านสังคม โดยมีพื้นฐานอยู่บนกระบวนการวางแผนทางการศึกษาที่เป็นรายบุคคลและต่อเนื่อง มีกำหนดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันระหว่างบุคลากรฝ่ายบริหาร ฝ่ายสอน และฝ่ายสนับสนุนทั้งในด้านการศึกษาปกติและด้านการศึกษาพิเศษ

ทอด (Tod, 2000, p.185) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง การพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษโดยยึดหลักสิทธิมนุษยชน และเชื่อในความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งนี้จะให้ความสำคัญในการนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปปฏิบัติในโรงเรียน

เฮสตัน (Heston, 2004, p.13) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง สมมติฐานที่กล่าวว่านักเรียนควรเรียนรู้เพิ่มเติมในชั้นเรียนปกติ โดยขึ้นอยู่กับความต้องการ และจึงเปลี่ยนไปในสภาพแวดล้อมที่จำกัด

วิลสัน, คิวเวอร์, และเอิร์ส (Wilson, Kliever, & East, 2007, p.21) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง แนวคิดทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติหรือเด็กคนใดเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษเด็กทุกคนที่ผู้ปกครองพาเข้ามาโรงเรียนทางโรงเรียนจะต้องรับเด็กไว้และจะต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสม และดำเนินการเรียนในลักษณะ “รวมกัน” ที่ทุกคนต่างเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง จัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับโอกาสในการพัฒนาการเรียนรู้ในมาตรฐานเดียวกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ตามความสามารถของเด็กพิเศษเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข

2. ปรัชญาการเรียนร่วม

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2550, หน้า 5) กล่าวว่า แนวคิดหรือปรัชญาในการจัดการเรียนร่วม มีดังนี้

1. การจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิเศษ เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะจัดการศึกษา ให้สนองต่อความต้องการของเด็กพิเศษ เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับบริการทางการศึกษาโดยจัดให้ตั้งแต่แรกเกิด หรือเมื่อพบความพิการในรูปแบบที่เหมาะสม

2. เด็กพิเศษ ควรได้รับการศึกษาควบคู่ไปกับการบำบัดการฟื้นฟูสมรรถภาพทุกด้านโดยเร็วที่สุด ในทันทีที่ทราบว่าเด็กมีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนต่อ และมีพัฒนาการทุกด้านถึงขีดสูงสุด

3. การจัดการศึกษาพิเศษ ควรคำนึงถึงการอยู่ร่วมสังคมกับคนปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพการเรียนการสอนเด็กเหล่านี้ จึงสมควรให้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อเป็นการเตรียมพื้นฐาน การอยู่ร่วมกันในสังคมต่อไป

4. การจัดการศึกษาพิเศษ ต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพความแตกต่างระหว่างบุคคลต้องพัฒนาและหารูปแบบที่เหมาะสม คำนึงถึงความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคล โดยใช้แนวการศึกษาของเด็กปกติ

5. การจัดการศึกษาพิเศษ และการฟื้นฟูบำบัดทุกด้านควรจัดเป็นโปรแกรมให้เป็นรายบุคคล และกิจกรรมการสอนบางอย่างอาจจัดเป็นกลุ่มเล็ก สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องหรือความต้องการพิเศษคล้ายคลึงกัน และอยู่ในระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกัน

6. การจัดการศึกษาพิเศษ ควรให้โอกาสเด็กได้ประสบความสำเร็จ เพื่อช่วยให้เด็กมั่นใจในตัวเอง ซึ่งจะช่วยให้เด็กปรับตัวได้ดีขึ้น

7. การจัดการศึกษาพิเศษ ควรมุ่งให้เด็กมีความเข้าใจยอมรับตนเอง เชื่อมมั่นตนเอง ช่วยตนเองได้ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานที่ว่า ผู้พิการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

8. การจัดการศึกษาพิเศษ ควรทำอย่างต่อเนื่องและเน้นทักษะอาชีพ เพื่อให้เด็กได้มีวิชาชีพอยู่ได้อย่างไม่ต้องเป็นภาระของสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 18) ได้จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษในรูปแบบของการเรียนร่วม บนปรัชญาพื้นฐานการเรียนร่วม โดยมีหลักสำคัญ 4 ประการ คือ

1. เด็กพิการ หากได้รับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตั้งแต่แรกเกิด หรือทันทีที่พบความพิการ โดยเฉพาะในช่วง 3 ปีแรกของชีวิต การบริการดังกล่าวจะช่วยพ่อแม่และครอบครัวให้มีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในการเลี้ยงดู เพื่อพัฒนาศักยภาพของลูกพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ทุกคนในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากนี้การที่เด็กพิการได้รับการบริการโดยตรงจากบุคลากร ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการใช้งาน (functional skills) ของส่วนที่พิการหรือมีความบกพร่องได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นจะทำให้สามารถเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนได้ตั้งแต่ระดับปฐมวัย

2. การจัดการเรียนร่วมให้กับเด็กพิการ จะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมีการจัดให้นักเรียนได้เรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (The Least Restrictive Environment : LRE) ซึ่งโดยทั่วไป หมายถึง ชั้นเรียนปกติ ทั้งนี้การจัดการเรียนร่วมนั้น อาจทำ

ได้หลายรูปแบบ โดยยึดหลักการว่าต้องให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษ (special needs) เป็นเฉพาะบุคคล

3. การจัดการเรียนร่วมต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของผู้เชี่ยวชาญหลายสาขา อาชีพ (transdisciplinary team) พ่อแม่หรือผู้ปกครองในลักษณะการรวมพลัง (collaboration) คือ การร่วมกันตัดสินใจรับผิดชอบวางแผนดำเนินการและติดตามประเมินผลตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ

4. การจัดให้เด็กที่มีความแตกต่างเฉพาะบุคคลเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป นั้น ต้องอาศัยแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) เพื่อช่วยให้เด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เรียนร่วมอยู่ในชั้นเรียนปกติอย่างมีประสิทธิภาพ และโรงเรียนสามารถให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

ผดุง อารยะวิญญู, และวาสนา เลิศศิลป์ (2551, หน้า 25-26) นักการศึกษาพิเศษ ที่เชื่อถือในหลักหรือบัญญัติ 10 ประการของการจัดการเรียนร่วม ดังนี้

1. โอกาสที่เท่าเทียมกัน (equal opportunity) บุคคลทุกคนควรได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีความบกพร่อง มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับใดก็ตาม

2. ความหลากหลาย (diversity) ในมวลมนุษยชาติทั้งปวงย่อมมีความแตกต่างอย่างหลากหลาย จะให้มนุษย์เหมือนกันทุกคนไม่ได้ การให้การศึกษาจึงต้องยอมรับในความแตกต่างในหมู่นักเรียนที่ให้อาจต้องแตกต่างกันแต่ทุกคนจะต้องเคารพในความหลากหลาย

3. ทุกคนมีความปกติอยู่ในตัว (normalization) และต้องยอมรับในความปกตินั้น ในประเด็นนี้ หมายถึง มนุษย์ทุกคนอยากมีความปกติเหมือนกับคนอื่น ไม่มีใครอยากผิดปกติ ดังนั้นทุกคนจึงควรได้รับการศึกษาไปพร้อมกับผู้อื่นโดยไม่มีการแบ่งแยก

4. สังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม คนในสังคมต้องยอมรับในความหลากหลายนั้น การให้การศึกษา จึงต้องคำนึงถึงความหลากหลายของคนหลายวัฒนธรรมในสังคมนั้นๆ

5. ศักยภาพของบุคคล (potential) มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนอย่างไรก็ตาม ย่อมมีศักยภาพทั้งนั้น เพียงแต่มีศักยภาพไม่เท่ากัน ดังนั้นการให้การศึกษาต้องให้จนบรรลุ ศักยภาพของแต่ละคน ไม่ใช่ให้การศึกษาในปริมาณที่เท่ากัน คุณภาพเท่ากัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละคน

6. มนุษยนิยม (humanism) มนุษย์ทุกคนมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี คนในสังคมควรมีความเข้าใจกันเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้

7. การเป็นสังคม (socialization) มนุษย์เป็นสัตว์สังคม เราสามารถแยกมนุษย์ออกจากกันได้เพราะธรรมชาติของมนุษย์ต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพากัน การให้การศึกษาโดยการแบ่งแยกจึงไม่สอดคล้องกับความเป็นมนุษย์

8. ความเป็นส่วนบุคคล (individualization) บุคคลแต่ละคนจะมีลักษณะเฉพาะที่ไม่เหมือนผู้อื่น ดังนั้นในการจัดการศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการเฉพาะของแต่ละบุคคล

9. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (dependency) มนุษย์มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การจัดการเรียนรวมทำให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

10. สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (least restrictive environment) การให้การศึกษาจะต้องให้ในสภาพที่เด็กเรียนได้และจะต้องนำเขากลับสู่สังคมปกติโดยเร็วที่สุด

ศรีศักดิ์ ไทยอารีย์, และคนอื่นๆ (2542, หน้า 52) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนเรียน หลักการที่สำคัญ คือ หลักความเสมอภาคที่บุคคลผู้พิการพึงมีพึงได้รับซึ่งสิทธิและประโยชน์จากสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาตนเองให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการนั้นยืนยันหลักการให้บูรณาการเด็กพิการเข้าสู่ระบบการศึกษาปกติ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เด็กด้านต่างๆ นอกจากสมรรถนะทางการศึกษา ปัจจัยเบื้องต้นที่เป็นพื้นฐานของการบรรลุถึงสังคมแห่งความเท่าเทียม ต้องเริ่มจากการปฏิบัติที่ไม่เลือกปฏิบัติ เพราะจะเป็นผลให้เกิดความเท่าเทียมกันของคนในสังคม ในส่วนของการศึกษาสำหรับเด็กพิการหรือผู้ที่มีความบกพร่องนั้น ความต้องการพิเศษของเด็กพิการนำไปสู่ความจำเป็นหรือหน้าที่ของรัฐที่จะจัดสรรทรัพยากรต่างๆ เพื่อเอื้ออำนวยให้สามารถเข้ารับบริการการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กปกติ จึงเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน แต่เนื่องจากสภาพและระดับความบกพร่อง อาจทำให้จำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาที่เหมาะสมเป็นทางเลือกอื่น

หลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาการศึกษาพิเศษข้างต้น ได้แก่

1. การจัดบริการพิเศษต้องกระทำอย่างฉับพลันทันที ที่ค้นพบความต้องการจำเป็นของเด็กพิเศษ

2. ความพิการบางประเภทถือว่าเป็นเพียงอาการ มากกว่าที่จะเป็นความผิดปกติทางกายภาพ และอาจปรากฏอยู่เพียงช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น

3. เด็กพิเศษคนใดคนหนึ่งอาจต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษที่แตกต่างกันไป ตามช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งของชีวิต

4. การบริการสำหรับเด็กต้องครอบคลุมตั้งแต่เด็กวัยก่อนเรียนจนถึงมัธยมศึกษา

5. การจัดการศึกษาพิเศษในสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยที่สุด ตามความเหมาะสม ย่อมเป็นการช่วยเหลือ สนับสนุนเด็กพิเศษได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย การจัดการศึกษาดังกล่าว จะต้องประสานความสามารถของครูและครูการศึกษาพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2555, หน้า 45) กล่าวว่า แนวคิดของการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน มีหลักการที่สำคัญ คือ การให้สิทธิในการดำรงชีวิตและเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชนของตนเอง และใช้รูปแบบที่นักเรียนพิการแต่ละคนจะได้รับประโยชน์สูงสุด รวมถึงรูปแบบต่างๆ ของการเรียนรู้ต้องเหมาะสม ยืดหยุ่น โดยนักเรียนจะต้องถูกแบ่งแยก

จากชุมชนของตนน้อยที่สุด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และสามารถปรับตัวให้เข้ากับชุมชนและท้องถิ่น ตลอดจนให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชนและสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อเด็กพิการ

แพตตัน, และคนอื่นๆ (Paton, et al., 1996) อ้างถึงใน ณรงค์ อัมพรภาค (2550, หน้า 22) กล่าวว่า ปรัชญาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมคือ การให้โอกาสเด็กพิการได้เรียนอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับเด็กปกติทั่วไปในสภาพห้องเรียนปกติ ซึ่งหากได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกวิธีแล้วเด็กพิการจะสามารถจะประสบความสำเร็จได้ การเรียนร่วมทำให้เด็กพิการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทั่วไป และรอดพ้นจากการถูกตีตราว่าเป็นเด็กพิการ ทำให้เด็กทั้งสองกลุ่มยอมรับซึ่งกันและกัน และไม่นำผลจากการเรียนมาประเมินคุณค่าซึ่งกันและกัน

เกียร์เฮท, และเวียแซนส์ (Gearheart, & Weishahn, 1999, pp.1-3) กล่าวว่า ปรัชญาการจัดการเรียนร่วมเกี่ยวข้องกับทักษะการสอน การช่วยเหลือและการร่วมมือกันระหว่างทีมของครูซึ่งสอนเด็กทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองและครูการศึกษาพิเศษ ดังนั้นการเรียนการสอนจึงหมายถึงการที่เด็กทั้งหมดได้เรียนรวมกันในชั้นเรียนปกติทุก ๆ วัน ซึ่งเด็กจะมีความแตกต่างกันและมีหลายกลุ่ม เช่น เด็กที่มีทักษะในการทำงาน เป็นต้น โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นของการเรียนรวม คือ เด็กทุกคนต้องเริ่มต้นที่ชั้นเรียนปกติ ซึ่งเมื่อพบความต้องการส่วนบุคคลที่เป็นความจำเป็น ก็ต้องลดข้อจำกัดออกจากสิ่งแวดล้อมให้ได้มากที่สุด

องค์การทางการศึกษาและวัฒนธรรม (UNESCO, 2010, pp.103-104) กล่าวว่า ด้านสิทธิของเด็กทุกคนที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่สอนความต้องการที่แตกต่างกัน โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคน (education for all) ดังนั้นการจัดการเรียนรวมจึงมีหลักการ ดังนี้

1. ให้เกิดความยุติธรรมในสังคม (social justice)
2. เน้นความสามารถของเด็ก และความเท่าเทียมกันในสังคมตามสภาวะปกติ (normalization) ไม่แยกจากชุมชนและในสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด ซึ่งในโรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ เด็กจะถูกจำกัดในวงแคบอยู่เฉพาะในกลุ่มของผู้ปกครองด้วยกัน แต่ในโรงเรียนทั่วไป ครู นักเรียน และชุมชนจะต้องทำความเข้าใจและยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย

สรุปได้ว่า ปรัชญาการจัดการเรียนร่วม จะทำให้เด็กได้เรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามระดับความรู้ความสามารถและความแตกต่างของแต่ละบุคคลเพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นที่ยอมรับของครอบครัว ชุมชน และสังคมพึ่งพาตนเองได้และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

3. ความสำคัญของการเรียนร่วม

ดารณี ศักดิ์ศิริผล (2548, หน้า 1)กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนร่วมไว้ว่าการจัดการเรียนร่วมทำให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองได้ตามลำดับขั้นของ

พัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขเป็นคนดีและคนเก่งของสังคม สอดคล้องกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา สภาพทางเศรษฐกิจ สังคมโดยความร่วมมือจากบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นจากหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกประเภทรวมถึงเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

วรวรรณ ธนพรวิทยพิทย์ (2548, หน้า 38) กล่าวถึงความสำคัญจากการเรียนร่วม จะช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลในทางการศึกษา สังคมโดยรวม ลดปัญหาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม อันเป็นพื้นฐานการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมแล้วยังส่งผลต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคม ช่วยลดปัญหาด้านงบประมาณแผ่นดิน ที่สำคัญเมื่อคนพิการได้ประกอบสัมมาชีพอย่างเต็มศักยภาพจะช่วยพัฒนาประเทศชาติได้อีกด้วย

นิษรยา ทองจันทร์ (2550, หน้า 30) กล่าวว่า การจัดเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่ง ที่จะช่วยส่งเสริมและให้แนวทางการนำไปสู่ความสุขความสำเร็จในชีวิตของเด็ก ช่วยพัฒนาศักยภาพของเด็กจากการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา การสนับสนุนทางสังคมที่เหมาะสม จะช่วยให้เด็กพิการสามารถปรับตัว และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลในครอบครัว ชุมชนและในสังคมได้ สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่สอดคล้องกับปทัสถาน ที่วางไว้ นอกจากนี้การสนับสนุนทางสังคมที่เด็กพิการได้รับยังมีส่วนช่วยในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านสังคมให้แก่เด็กด้วย เป็นการเคารพในศักดิ์ศรี ความสำคัญและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ นับเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลที่อยู่ในสังคมเดียวกัน สอดคล้องกับหลักการทางสังคมสงเคราะห์ ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการแก้ไขและป้องกันปัญหา เพื่อให้เด็กพิการได้พัฒนาศักยภาพในทุกๆ ด้าน และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถพึ่งพาตนเองได้

สมบูรณ์ อาศิรพจน์ (2550, หน้า 18) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนร่วมว่า ประเทศที่เจริญมั่งคั่งและประเทศกำลังพัฒนามีความเห็นตรงกันว่า การจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องเรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไปมีผลดีอย่างยิ่ง ถือเป็นการประหยัดเงินของรัฐประการหนึ่ง เพราะไม่ต้องตั้งโรงเรียนขึ้นมาใหม่ กล่าวคือ การตั้งโรงเรียนใหม่แต่ละครั้งบางแห่งจะต้องใช้งบประมาณในการก่อสร้างรวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นจำนวนมาก การจัดชั้นเรียนร่วมในโรงเรียนปกติจึงเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดการศึกษาอย่างหนึ่ง

ผดุง อารยะวิญญู, และวาสนา เลิศศิลป์ (2551, หน้า 2-3) ได้เสนอแนวคิดรูปแบบการจัดการเรียนร่วมไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. ความยุติธรรมในสังคม (social justice) เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเมื่อเด็กปกติทุกคนได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติ เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติด้วยหากกีดกันไม่ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนปกติหลายคนมีความเชื่อว่ามันคือความไม่ยุติธรรมในสังคม นักการศึกษาจำนวนมากเชื่อ

ว่าความยุติธรรมในสังคมซึ่งจะนำมาซึ่งความสุขในสังคมนั้นมีความสัมพันธ์กับความต้องการทางสังคมของเด็กกล่าวคือเด็กทุกคนรวมทั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาต้องการความรักต้องการความเข้าใจต้องการยอมรับต้องการมีบทบาทและมีส่วนร่วมในสังคม เพราะมนุษย์ทุกผู้ทุกนามล้วนเป็นสัตว์สังคมทั้งสิ้นการศึกษาพิเศษในอดีตที่ผ่านมามุ่งเห็นความแตกต่างมากกว่ามุ่งเน้นความเหมือนมุ่งเน้นจุดอ่อนหรือความไม่สามารถมากมายบางคนมีความสามารถมากกว่าคนปกติเสียอีก ดังนั้นแนวการจัดการศึกษาพิเศษจึงมุ่งเน้นความสามารถของเด็กและการยอมรับของสังคม

2. การคืนสู่สภาวะปกติ (normalization) หมายถึง การจัดสภาพการใด ๆ เพื่อให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ สามารถได้รับการเช่นเดียวกับคนปกติเช่น ในด้านที่อยู่อาศัยในอดีตคนพิการมักถูกส่งเข้าไปอยู่รวมกันในสถานสงเคราะห์ต่อมามีการสร้างบ้านสำหรับคนพิการขึ้นในชุมชนเพื่อให้เขาดำรงชีพอยู่ในสังคมและเป็นส่วนตัวของสังคมการสร้างสถานสงเคราะห์คนพิการในรูปแบบต่าง ๆ จึงลดลงและหันมาให้บริการแก่ผู้บกพร่องในลักษณะดังกล่าว แทนผู้ที่มีความบกพร่องอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาดนตรีศิลปะวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่นเดียวกับคนปกติ ความเคลื่อนไหวนี้มีขึ้นในระบบการศึกษามีการหยุดโรงเรียนเฉพาะหรือโรงเรียนพิเศษ เช่น โรงเรียนโสตศึกษาโรงเรียนสอนคนตาบอดแต่หันมาส่งเสริมให้เด็กได้เรียนในโรงเรียนปกติ เด็กที่อยู่โรงเรียนเฉพาะทั้งหลายจึงถูกส่งกลับบ้านเพื่อให้เข้าเรียนโรงเรียนใกล้บ้าน

3. สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (least restrictive environment) คือ การจัดให้เด็กเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุดจึงจะเป็นผลดีกับเด็กมากที่สุดโดยเด็กได้รับผลประโยชน์มากที่สุดโรงเรียนพิเศษเช่นโรงเรียนโสตศึกษาโรงเรียนศึกษาพิเศษหรือโรงเรียนเฉพาะประเภทอื่นๆ รวมถึงชั้นพิเศษด้วยจัดอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่มีข้อจำกัดเนื่องจากเด็กต้องถูกจำกัดให้อยู่ในโรงเรียนเฉพาะไม่สามารถเรียนในโรงเรียนปกติได้โรงเรียนแบบเรียนร่วมเป็นโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้กับทุกคนรวมทั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาด้วยเปิดโอกาสให้กับทุกคนรวมทั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาด้วยเปิดโอกาสให้ครูได้เข้าใจเด็กว่าในโลกนี้ยังมีเด็กประเภทนี้อยู่ในโลกอยู่รวมสังคมกับเราเขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมพื้นฐานที่จะทำให้การเรียนร่วมประสบผลสำเร็จที่จะทำให้คนในสังคมอยู่รวมกันได้อย่างไรก็ตามเด็กทุกคนไม่จำเป็นต้องเรียนร่วมในโรงเรียนพิเศษของประเทศที่เจริญแล้วไม่ว่าจะเป็นประเทศในทวีปอเมริกาเหนือยุโรปออสเตรเลียนิวซีแลนด์หรือญี่ปุ่นต่างดำเนินไปในลักษณะนี้ทั้งนั้นนั่นคือให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด

4. การเรียนรู้ (learning) มีความเชื่อว่า เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ไม่ว่าเด็กนั้นจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาก็ตามในอดีตที่ผ่านมาหลายคนเชื่อว่าเด็กปัญญาอ่อนไม่สามารถเรียนหนังสือได้แต่ต่อมาได้มีการพิสูจน์ว่าเด็กปัญญาอ่อน

สามารถเรียนหนังสือได้ที่เห็นเด่นชัดก็คือเด็กปัญญาอ่อนประเภทเรียนได้ (educable mentally retarded children) สามารถเรียนหนังสือได้ในชั้นประถมศึกษาหรือในระดับชั้นที่สูงกว่าหากเด็กที่มีความพร้อมและได้รับการสนับสนุนอย่างถูกต้องและถูกวิธีเด็กปัญญาอ่อนที่มีระดับสติปัญญาต่ำมากแม้จะไม่สามารถเรียนหนังสือได้เช่นเดียวกับเด็กปกติแต่เขาก็สามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของเขา

ศิริจันทร์ ภักดีโต (2553, หน้า 10-11) ได้กล่าวถึงความสำคัญจากการเรียนร่วมแบบรวมพลังไว้ว่า มีความสำคัญต่อฝ่ายต่างๆ ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อตัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีโอกาสเรียนรู้และสภาพการณ์ที่เป็นจริง มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน มีโอกาสมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กปกติ มีเพื่อนและมีสังคม มีใช้ถูกแยกออกไปเป็นพลเมืองชั้นสอง

2. ประโยชน์ต่อตัวครู ครูผู้สอนปกติและครูสอนวิชาการศึกษาพิเศษ มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นทีม ทำทนายความสามารถของครูที่ไม่เคยสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาก่อน มีโอกาสเรียนรู้ ยอมรับและเข้าใจเด็กพิการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่จะทำให้เด็กปกติในชั้นยอมรับและเข้าใจมีโอกาสในการติดต่อประสานงานกับองค์กร หน่วยงานในชุมชน และครอบครัวมากขึ้น รู้จักเด็กและครอบครัวมากยิ่งขึ้น ภาควิชาจิตที่ได้ทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์เรียนรู้จากชุมชน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์

3. ประโยชน์ต่อตัวเด็กปกติ คือ เข้าใจสภาพความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะในเรื่องความบกพร่อง มีโอกาสพัฒนาคุณธรรมด้านความเมตตา กรุณา การให้ความช่วยเหลือ การทำงานเป็นทีมและความไม่เอารัดเอาเปรียบ มีโอกาสสัมผัสกับสภาพที่แท้จริงของโลก

4. ประโยชน์ต่อโรงเรียน ได้ทำบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาเด็กนักเรียนครบทุกด้านตามที่กำหนดไว้เป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

5. ประโยชน์ต่อครอบครัว หน่วยงานและองค์กร ได้ขยายขอบข่ายการดำเนินงานมีผลให้การดำเนินงานตามภาระหน้าที่ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. ประโยชน์ต่อรัฐบาล ประหยัดงบประมาณในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในสิ่งอื่นที่จำเป็นและรีบด่วน

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 1) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนร่วมไว้ว่าให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงและจากพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 เรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษามาตรา 5 กล่าวว่าคนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้

1. ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการจนตลอดชีวิตพร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อสารบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

2. เลือกบริการทางการศึกษาสถานศึกษาระบบ และรูปแบบทางการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถความสนใจความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษ

3. ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 (2555, หน้า 49-50) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนร่วมมีดังต่อไปนี้

1. ด้านการเรียน นักเรียนได้มีโอกาสเรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติและไม่ต้องเดินทางไปเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่อยู่ห่างไกลมากจนเป็นภาระของผู้ปกครอง

2. ด้านครอบครัว นักเรียนได้มีชีวิตอยู่ในครอบครัวกับบิดามารดาและญาติพี่น้อง นักเรียนมีโอกาสประพฤติปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกของครอบครัวโดยไม่รู้สึกรำคาญแยกออกไปด้วยความพิการและเป็นการช่วยให้ครอบครัวเกิดความสำนึกและตระหนักในการรับผิดชอบนักเรียนพิเศษไม่พยายามผลักภาระให้กับผู้อื่น

3. ด้านเจตคติ การที่นักเรียนปกติมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนพิเศษจะช่วยให้นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนปกติมองโลกได้กว้างขึ้นและเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดีขึ้น ทั้งยังช่วยลดความรู้สึกลบที่มีต่อนักเรียนพิเศษ นักเรียนจะเรียนรู้ที่จะเข้าใจความต้องการของเพื่อน รู้วิธีที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันและการอยู่ร่วมกัน

4. ด้านสังคมและชุมชน นักเรียนจะสามารถปรับตัวและควบคุมอารมณ์ให้เข้ากับสังคมปกติได้ การอยู่ร่วมกันจะช่วยให้สังคมได้เรียนรู้วิถีปฏิบัติที่เหมาะสมต่อนักเรียนพิเศษและผู้ปกครองของนักเรียนพิเศษด้วย

5. ประหยัดงบประมาณของรัฐบาลเมื่อนักเรียนพิเศษสามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติได้ รัฐก็ไม่จำเป็นต้องลงทุนสร้างโรงเรียนพิเศษหรือศูนย์เฉพาะสำหรับนักเรียนพิเศษ เพียงแต่เพิ่มบุคลากรเฉพาะทางที่จำเป็นขึ้นในโรงเรียนปกติเท่านั้น

ชนเดล (Schindele, 1981, pp.2-3) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนร่วมไว้ 3 ด้านดังนี้

1. ด้านการเรียนรู้การเตรียมความพร้อมด้านต่างๆทั้งด้านสิ่งแวดล้อมสังคม และการให้บริการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความบกพร่องโดยการจัดการเรียนร่วมทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการกระตุ้นหรือส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะเห็นผลได้อย่างชัดเจนในกรณีที่ท้อแท้ทันท่วงทีตั้งแต่เมื่อแรกพบความบกพร่อง

2. ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคมทั้งทางบุคลิกภาพและความสัมพันธ์ด้านสังคม ผู้เรียนรู้จักปรับพฤติกรรมการใช้วาจาและมีบทบาทร่วมกับเพื่อนสามารถเข้ากลุ่มเพื่อนมีความผูกพันและความยึดหยุ่นเข้าใจหรือรับรู้ว่าผู้อื่นกำลังคิดหรือรู้สึกอย่างไรก่อให้เกิดการพัฒนาการ

ที่ดีขึ้นแต่สิ่งที่คุณควรคำนึงถึงในการเรียนร่วมคือด้านจิตใจและการยอมรับจากบุคคลรอบข้างซึ่งเป็นเรื่องยากและมีผลต่อจิตใจมาก

3. ด้านประสบการณ์จริงที่พบในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่ผู้เรียนต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการฝึกจินตนาการความคิดสร้างสรรค์การทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมใกล้ตัวและการเคลื่อนไหวเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุดและเร็วที่สุด

เทเลอร์, และมอส (Taylor, & Moss, 1992, p.214) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนมีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานของโรงเรียนและศูนย์เด็กที่มีความต้องการพิเศษช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพัฒนาทางร่างกายอารมณ์และสังคมของเด็กดีขึ้นเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากโรงเรียนกลางคืนน้อยลงและจบการศึกษามีงานทำมากขึ้น

วิลสัน, คิวเวอร์, และอีส (Wilson, Kliever, & East, 2007, p.21) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนร่วมไว้ว่า ทำให้ทุกคนยอมรับซึ่งกันและกันทุกคนยอมรับว่ามีผู้พิการอยู่ในสังคมและเขาเหล่านั้นต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จะต้องใช้ชีวิตร่วมกันกับคนปกติ โดยไม่มีการแบ่งแยก

สรุปได้ว่า การเรียนร่วมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนและเป็นแนวทางที่จะเป็นการช่วยพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และจากการที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านสังคมที่เหมาะสม จะช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองในทุก ๆ ด้านทำให้สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับคนทั่วไป และมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ชุมชนและสังคม ซึ่งจะเป็นการทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรู้สึกภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าในตนเองและสามารถพึ่งพาตนเองต่อไปได้ในภายหน้า

4. รูปแบบการจัดการเรียนร่วม

ศรียา นิยมธรรม (2547, หน้า 84) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษมี 5 รูปแบบดังนี้

1. การเรียนร่วมในชั้นปกติเต็มเวลา เป็นการจัดให้กับเด็กที่มีความพิการไม่มาก หลังจากการรับการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพในด้านที่จำเป็นก็สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนได้ ทั้งนี้อาจมีอุปกรณ์และเครื่องมือช่วยทางการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการให้บริการแนะแนวแก่ครูปกติด้วย ในกรณีเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง และมีความคิดสร้างสรรค์ก็จะเรียนร่วมในลักษณะนี้ได้

2. การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ การจัดบริการในลักษณะนี้ เด็กพิการจะมีโอกาสเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาโดยได้รับบริการต่างๆ เพิ่มเติม เช่น ได้รับการสอนเสริมบางวิชาจากครูการศึกษาพิเศษ ได้รับการฝึกพูดและการแก้ไขการพูด ได้รับการฝึกให้ทำ

ความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว จัดโปรแกรมพิเศษสำหรับเด็กปัญญาเลิศ เป็นต้น โดยที่เด็กเหล่านี้อาจได้รับการเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเล็กๆ ก็ได้

3. การเรียนในชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ การจัดการศึกษาในลักษณะนี้ควรจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องมาก หรือเด็กที่พิการซ้ำซ้อนรวมทั้งเด็กที่มีความสามารถสูงเป็นพิเศษจนไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติ นอกจากนี้เด็กเหล่านี้ยังจำเป็นต้องได้รับการพิเศษด้านต่างๆ เช่น การกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด การแก้ไขการพูด การฝึกฟังโปรแกรมพิเศษ เป็นต้น บุคลากรในโรงเรียนต้องได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถ และเข้าใจเกี่ยวกับเด็กประเภทที่ตนรับผิดชอบ

4. การจัดโรงเรียนพิเศษเด็กพิเศษที่มีความบกพร่องและ/หรือเด็กที่มีความสามารถสูงเกินกว่าที่จะเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ควรได้รับการบริการประเภทนี้ ครูที่อยู่ในโรงเรียนพิเศษดังกล่าว จำเป็นต้องมีความรู้พิเศษในแต่ละสาขาที่จะไปช่วยสอนเสริมและพัฒนาสมรรถภาพให้แก่เด็ก ลักษณะของโรงเรียนพิเศษนี้จะจัดรูปแบบประจำหรือไปกลับก็ได้

5. การจัดการศึกษานอกโรงเรียนการจัดบริการในลักษณะนี้ ได้แก่ การจัดบริการการศึกษาพิเศษในโรงพยาบาล สถานพักฟื้น สถานรับเลี้ยงเด็ก และที่บ้าน เป็นต้น รูปแบบนี้จัดสำหรับเด็กพิการทางร่างกายและที่มีความบกพร่องทางสุขภาพหรือสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต้องเข้ารับการรักษา ฟันฟู บำบัด พักฟื้นและเลี้ยงดูตามสถานที่ดังกล่าวเป็นระยะเวลานานเพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาโดยไม่ขาดตอน การจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบนี้ เป็นรูปแบบที่มีความยืดหยุ่นมาก เนื่องจากเด็กที่รับบริการเป็นเด็กที่มีสภาพความพิการ และความต้องการแตกต่างกันมาก

เบญญา ชลธารันนท์ (2548, หน้า 49) กล่าวว่า การเรียนร่วม สามารถจัดได้หลายรูปแบบเช่น เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา เรียนร่วมเป็นบางเวลา เรียนร่วมโดยได้รับการบริการสอนเสริมจากครูสอนเสริมหรือครูเดินสอน และจัดให้มีบริการสนับสนุนตามความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กและเยาวชนเป็นเฉพาะบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 19-20) ได้กล่าวว่า วิธีการจัดการเรียนร่วมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป โดยนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จะต้องได้รับการเตรียมความพร้อมมาก่อนและบริการสนับสนุนตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลเมื่อเข้าเรียนร่วม โดยทั่วไปรูปแบบการจัดการเรียนร่วมแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 ชั้นเรียนปกติเต็มวัน นักเรียนเรียนในชั้นปกติเต็มเวลาโดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น และนักเรียนไม่ได้รับการบริการทางการศึกษาพิเศษโดยตรง

รูปแบบที่ 2 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการปรึกษาหารือ นักเรียนเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาโดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่มีผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทั้งในเรื่องการศึกษาปกติและการศึกษาพิเศษ ร่วมให้คำปรึกษาหารือ เช่น

นักจิตวิทยา ครูการศึกษาพิเศษซึ่งเป็นครูเดินสอน หรือครูการศึกษาพิเศษที่ทำหน้าที่เป็นครูสอนเสริมในโรงเรียน

รูปแบบที่ 3 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการครูเดินสอนนักเรียนเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้นและการช่วยเหลือสนับสนุนโดยตรงจากครูเดินสอนตามตารางที่กำหนด หรือเมื่อมีความต้องการจำเป็นพิเศษ ครูเดินสอนอาจเป็นนักกายภาพบำบัด ครูแก้ไขการพูด หรือครูการศึกษาพิเศษที่เดินทางไปให้บริการตามโรงเรียนต่างๆ แก่นักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งยังให้บริการช่วยเหลือแก่ครูทั่วไปโดยตรงด้วย เช่น ช่วยครูทั่วไปในกรณีที่นักเรียนบางคนต้องการการสอนเสริมหรือปรับพฤติกรรม รวมทั้งให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

รูปแบบที่ 4 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและการบริการสอนเสริมนักเรียนเรียนในชั้นปกติเต็มเวลาโดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่ได้รับการสอนเพิ่มเติมหรือสอนเสริมจากครูการศึกษาพิเศษในห้องสอนเสริมตามกำหนดตารางการเรียน โดยให้นักเรียนมาเรียนสอนเสริมกับครูบางเวลาและบางวิชา ครูสอนเสริมอาจสอนเนื้อหาหรือทักษะที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่จะต้องเรียนรู้หรือพัฒนาให้เกิดขึ้นเช่น ทักษะทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation & Mobility : O & M) สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นหรือภาษามือ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยอาจสอนเป็นเฉพาะบุคคลหรือเป็นกลุ่มเล็กๆ ก็ได้ ในปัจจุบันครูสอนเสริมจะใช้เวลาสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษร่วมกับครูในชั้นเรียนมากกว่าที่จะนำนักเรียนเหล่านี้ออกมาสอนในห้องสอนเสริม นอกจากนี้ครูสอนเสริมจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา และสาธิตการสอน แก่ครูทั่วไปด้วย

รูปแบบที่ 5 ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ นักเรียนในชั้นเรียนพิเศษและเข้าเรียนร่วม ในชั้นเรียนปกติมากน้อยตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียน โดยอาจเรียนร่วมในบางวิชา เช่น พลศึกษา ศิลปศึกษา ดนตรี-นาฏศิลป์ การงานพื้นฐานอาชีพ จริยศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูทั่วไปร่วมกันทำงาน ร่วมกันรับผิดชอบรูปแบบนี้จัดได้ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ผดุง อารยะวิญญู, และวาสนา เลิศศิลป์ (2551, หน้า 17) กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนร่วมไว้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การเรียนร่วมบางเวลา (integration) เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนในโรงเรียนปกติโดยอาจจัดให้อยู่ในชั้นพิเศษและเรียนร่วมกับเด็กปกติในบางเวลา เช่นวิชาพลศึกษา ดนตรีหรือร่วมกิจกรรมตามโอกาสอันควร

2. เรียนร่วมเต็มเวลา (mainstreaming) เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนในชั้นเดียวกับเด็กปกติตลอดเวลา ได้รับการเช่นเดียวกับเด็กปกติ จุดประสงค์ของการเรียนร่วมเต็มเวลา คือ ให้เด็กเข้าใจและตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกัน

3. การเรียนรวม (inclusion) หรือการจัดการศึกษาโดยรวม (inclusion education) เป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาที่โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนไหนเป็นเด็กปกติหรือเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนต้องรับเด็กทุกคนและจัดการศึกษาให้เหมาะสม

กรรวิภาณ หงส์งาม (2553, หน้า 9) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนร่วมอาจจัดได้ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. ชั้นเรียนปกติเต็มวัน
2. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการปรึกษาหารือ
3. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการครูเดินสอน
4. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการสอนเสริม
5. ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ
6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์, และสุพิชชา ประสิทธิ์ธัญกิจ (2553, หน้า 63-64) ได้กล่าวถึงการจัดรูปแบบการเรียนร่วม อาจจัดได้ในลักษณะดังต่อไปนี้

1. เรียนร่วมในชั้นปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไป และเรียนเหมือนกันทุกประการ เด็กที่จะเข้าเรียนในลักษณะนี้ควรเป็นเด็กที่มีความบกพร่องน้อย มีความฉลาด และมีความพร้อมในด้านการเรียน ตลอดจนมีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์และสังคม

2. เรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูพิเศษให้คำแนะนำปรึกษา การเรียนร่วมแบบนี้คล้ายคลึงกับวิธีแรกกล่าวคือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติเต็มเวลา แต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ครูการศึกษาพิเศษนี้อาจเรียกว่าครูที่ปรึกษา ครูประเภทนี้ไม่ทำการสอนโดยตรง แต่ให้คำแนะนำครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเวียนสอน เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ซึ่งจะมีครูทางการศึกษาพิเศษเดินทางไปตามโรงเรียนต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก เนื่องจากมีจำนวนเด็กในแต่ละโรงเรียนไม่มากนัก (อาจประมาณ 2-3 คนต่อโรงเรียน) ครูจึงเดินทางจากโรงเรียนหนึ่งไปยังโรงเรียนหนึ่ง เมื่อครบสัปดาห์ก็วนกลับมาสอนเด็กกลุ่มเดิม ในโรงเรียนเดิมอีก จึงเรียกครูประเภทนี้ว่าครูเดินสอนหรือครูเวียนสอน

4. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเสริมวิชาการ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะเข้ามาเรียนกับครูเสริมวิชาการวันละ 1-2 ชั่วโมง หรือมากกว่าขึ้นอยู่กับความต้องการพิเศษของเด็ก ซึ่งจะต้องมีตารางเรียนที่กำหนดไว้แน่นอน ครูเสริมวิชาการอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคล หรือสอนเป็นกลุ่มเล็กๆ และสอนในเนื้อหาที่เด็กไม่ได้รับการสอนในชั้นปกติหรือเนื้อหาที่เด็กมีปัญหา นอกจากสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแล้ว ครูเสริมวิชาการยังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูอื่นๆ ในการปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้าเรียนร่วมด้วย

5. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติและเรียนร่วมในบางเวลา เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ในชั้นเดียวกันเป็นกลุ่มเล็กๆ มีครูประจำชั้นสอนแทบทุกวิชา ยกเว้นบางวิชาที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษต้องไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น พลศึกษา ศิลปะ หรือ กิจกรรมนอกหลักสูตรอื่นๆ

6. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติเป็นการจัดเด็กพิเศษที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันและเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เด็กเหล่านี้เรียนในชั้นพิเศษตลอดเวลา ครูประจำชั้นสอนทุกวิชาการเรียนร่วมลักษณะนี้เด็กมีสภาพความบกพร่องค่อนข้างมาก

เรโนลด์, และเบิร์ช (Reynolds, & Birch, 1983, p.94) กล่าวว่าองค์ประกอบที่จะทำให้การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติประสบผลสำเร็จมี 13 ประการดังนี้

1. ครูการศึกษาพิเศษและครูปกติจะต้องทำงานประสานกันและร่วมมือกัน
2. หากครูที่สอนเด็กปกติมีปัญหาในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางโรงเรียนควรหาทางแก้ไข
3. ครูผู้สอนควรมีเจตคติเชิงบวกต่อการเรียนรวมครูมีความเชื่อว่าเด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา
4. ครูมีความตั้งใจในการสอน
5. ครูมีการวางแผนการศึกษาอย่างรอบครอบ
6. ครูจัดการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นได้รวมทั้งขนาดของชั้นเรียน
7. ครูตระหนักว่าพัฒนาการของเด็กด้านอารมณ์สังคม มีความสำคัญเช่นเดียวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
8. การอบรมครูปกติให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการพิเศษ
9. การเรียนร่วมควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน
10. การประเมินผลการเรียน ความก้าวหน้าในการเรียนของเด็ก ควรกระทำอย่างสม่ำเสมอการใช้ประโยชน์แห่งทรัพยากรจากชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
11. ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมและรับรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วม
12. โรงเรียนควรมีความพร้อมก่อนลงมือจัดการเรียนร่วม

13. การคัดเลือกเด็กก่อนเข้าเรียนร่วมควรพิจารณาถึงความพร้อมของเด็กเป็นสำคัญ

เรโนลด์, และบริดจ์ (Reynolds, & Birch., 1983, p.42) กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนร่วม มี 8 ประการ ดังนี้

1. การเรียนร่วมในชั้นปกติปฏิบัติเช่นเดียวกับเด็กปกติทุกประการ
2. การเรียนร่วมในชั้นปกติรับบริการที่จำเป็นจากครูการศึกษาพิเศษ
3. การเรียนร่วมในชั้นปกติบางวิชา ร่วมกับการเรียนในชั้นพิเศษบางเวลา
4. การเรียนร่วมในชั้นปกติทุกวิชามีครูการศึกษาพิเศษช่วยเหลือเป็นรายบุคคล
5. การเรียนในชั้นพิเศษมีนักเรียนปกติมาเรียนร่วม
6. การเรียนในชั้นพิเศษมีนักเรียนปกติเรียนร่วมบางวิชาบางวิชา เด็กพิเศษจะเรียนกับเด็กพิเศษห้องอื่นนักเรียนปกติจะไปเรียนกับนักเรียนปกติด้วยกัน
7. การเรียนในชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ และร่วมทำกิจกรรมนอกหลักสูตรกับนักเรียนปกติ
8. การเรียนในชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติและร่วมกิจกรรมของโรงเรียนตามโอกาสสมควร

เกียร์เฮิร์ท, และเวียแซนส์ (Gearheart, & Weishahn, 1999, pp.1-3) กล่าวว่า รูปแบบของการจัดการบริการทางการศึกษาพิเศษหรือการเรียนร่วม มีดังนี้

1. ชั้นเรียนปกติกับการให้คำปรึกษาแนะนำโดยครูการศึกษาพิเศษ นักเรียนจะลงทะเบียนเรียนในชั้นปกติเต็มเวลา บุคลากรฝ่ายการศึกษาพิเศษให้ความช่วยเหลือโดยการเฝ้าสังเกตนักเรียนในชั้นเรียนปกติแล้วให้คำปรึกษาแนะนำแก่ (ครูปกติในกรณีนี้นักการศึกษาพิเศษต้องเป็นนักวินิจฉัยที่สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้ถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ครูปกติได้
2. ชั้นเรียนปกติกับการให้คำปรึกษาแนะนำ พร้อมด้วยสื่อวัสดุอุปกรณ์พิเศษ รูปแบบนี้เช่นเดียวกับรูปแบบข้างต้น
3. ชั้นเรียนปกติกับบริการครูเดินสอน ในการจัดการศึกษาพิเศษรูปแบบนี้ นักเรียนจะลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน ทั้งนักเรียนและครูจะได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนโดยตรงจากบุคลากรฝ่ายการศึกษาพิเศษ ครูเดินสอนจะเดินทางไปพบนักเรียนและครูในโรงเรียนหลายแห่ง บริการรูปแบบนี้จึงเหมาะสำหรับเขตพื้นที่ที่ประชากรไม่หนาแน่น โรงเรียนต่างๆ เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เด็กพิเศษในแต่ละโรงเรียนมีน้อย จึงไม่คุ้มกับการจัดครูการศึกษาพิเศษประจำในโรงเรียนและเด็กพิเศษอยู่ห่างไกลกันเกินกว่าที่จะสามารถเดินทางไปรวมกันในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งได้อย่างสะดวก ครูเดินสอนจะบริการนักเรียนตามตารางเวลาที่กำหนด หรือเมื่อมีความจำเป็น ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นของเด็กในขณะนั้น ครูเดินสอนอาจจัดการเรียนการสอนนอกชั้นเรียนหรือพบเด็กพิเศษในชั้นเรียนก็ได้ นอกจากนั้นครูเดิน

สอนอาจทำหน้าที่เป็นครูผู้ช่วย โดยช่วยสอนเด็กปกติจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีความต้องการการซ่อมเสริมอย่างเดียวกันกับเด็กพิเศษ สอนเพิ่มเติมหรือสอนซ่อมเสริมในห้อง

4. ชั้นเรียนปกติกับการบริการห้องสอนเสริม นักเรียนลงทะเบียนเรียนในชั้นปกติแต่ได้รับการสอนเพิ่มเติม หรือสอนซ่อมเสริมในห้องซ่อมเสริม รูปแบบนี้ต่างจากรูปแบบครูเดินสอน ในประเด็นที่นักเรียนจะได้รับความช่วยเหลือพิเศษมากขึ้นจากครูสอนเสริมตามเวลาที่กำหนดครูสอนเสริมควรมีเวลา และสื่อการสอนอย่างเพียงพอ

5. ชั้นเรียนปกติกับชั้นเรียนพิเศษ นักเรียนจะลงทะเบียนเรียนในชั้นพิเศษและเข้าเรียนในชั้นปกติมากน้อยตามความเหมาะสม ครูการศึกษาพิเศษและครูปกติ ทำงานร่วมรับผิดชอบนักเรียนด้วยกัน ลักษณะการบริการทางการศึกษา คล้ายคลึงกับรูปแบบห้อง สอนเสริม

6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ นักเรียนเรียนในชั้นเรียนพิเศษและร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมทั่วไปของโรงเรียน

7. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนพิเศษแบบไปกลับ นักเรียนอยู่ในโรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะโดยทั่วไป เหมาะสำหรับนักเรียนที่มีระดับความพิการสูง หรือมีความพิการซ้ำซ้อน

8. บริการในโรงพยาบาลและบ้าน รูปแบบการจัดการศึกษาเช่นนี้ ใช้กับเด็กที่เจ็บป่วยเป็นเวลานาน โดยอาจจัดเป็นชั้นเรียนพิเศษในโรงพยาบาล หรือสอนตามเตียง หรือสอนที่บ้าน

9. โรงเรียนประจำ เป็นรูปแบบดั้งเดิมของการจัดการศึกษาพิเศษ เนื่องจากปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะจัดการศึกษาพิเศษในสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยที่สุด รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษประเภทนี้จึงมีแนวโน้มที่จะจัดให้แก่เด็กที่มีระดับความพิการรุนแรง หรือมีความพิการซ้อน

มาสทอร์ปิก, มาร์โก, และโทมัส (Mastropieri, Margo, & Thomas, 2000, pp.21-22) ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนร่วมไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. บรรยากาศของความเป็นมิตรเด็กปกติ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันไม่มีการรังเกียจเด็ดจันท์ทุกคนเป็นมิตรจนไม่สนใจคำว่าพิการหรือปกติ

2. นักเรียนประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ ตามความสนใจและความสามารถของตน

3. ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียนและเฝ้ามองดูการร่วมกิจกรรมของนักเรียนและเฝ้ามองดูการร่วมกิจกรรมของนักเรียนด้วยความยินดี

4. ผู้เรียนมีโอกาสเลือกที่จะประกอบกิจกรรมมีทั้งกิจกรรมที่ง่าย และกิจกรรมที่ยากๆ ให้เลือก

5. บรรยากาศห้องเรียนที่มีเพื่อนคอยช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ไม่ใช่บรรยากาศแข่งกันหรือแก่งแย่งแข่งดี

6. บรรยากาศของการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเด็กทุกคนได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกันห้องเรียนอาจไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยนัก

7. บรรยากาศของการเรียนการสอนที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลางครูไม่ใช่แหล่งความรู้ไม่ใช่ผู้สอนแต่ครูเป็นผู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งเด็กจะเรียนรู้ด้วยตนเอง

8. บรรยากาศที่ผู้เรียนแต่ละคนทำกิจกรรมที่หลากหลายแตกต่างกันไม่จำเป็นที่ทุกคนจะต้องทำในสิ่งเดียวกันและบรรลุเป้าหมายสูงสุดอันเดียวกัน

9. เป็นการเรียนการสอนที่มีได้ดำเนินไปเฉพาะในห้องเรียนแต่เป็นการเรียนรู้ที่จะต้องออกไปสู่แหล่งวิชาการในชุมชน

10. เป็นการเรียนรู้ที่ไม่เน้นเฉพาะทักษะทางวิชาการ แต่เน้นทักษะทางสังคมและทุกทักษะที่เป็นทักษะใหม่

การ์ทเนอร์, และลิปสกี (Gartner, & Lipsky, 2007, p.43) ได้เสนอรูปแบบการเรียนรวมไว้ 2 รูปแบบดังนี้

1. รูปแบบห้องเสริมวิชาการ (resource room model) เป็นการนำเด็กที่มีความต้องการพิเศษสอนในห้องที่จัดไว้ต่างหากเป็นการนำเด็กออกจากห้องเรียนห้องเสริมวิชาการเป็นห้องที่มีอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบเรียนแบบฝึกที่ครบถ้วนใช้เป็นห้องเรียนสำหรับกลุ่มเฉพาะใช้เป็นห้องฝึกทักษะต่าง ๆ เฉพาะกลุ่มห้องเสริมวิชาการเป็นรูปแบบการเรียนรวมบางเวลานั้นคือบางเวลาเรียนรวมชั้นเดียวกันกับเด็กปกติบางเวลามาเรียนในห้องเฉพาะเพื่อฝึกทักษะเฉพาะบางประการ

2. รูปแบบผู้ช่วยครู (teacher-aid model) เป็นการจัดให้มีผู้ช่วยครู 1 คนสำหรับ 1 ห้องเรียนปกติผู้ช่วยครู จะเข้าไปนั่งในห้องเรียนขณะที่ครูประจำการกำลังสอนอยู่หน้าชั้นผู้ช่วยครูจะนั่งติดกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ครูผู้ช่วยได้รับมอบหมายให้ช่วยเหลือจะมีเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 1-2 คนในห้องเรียนรวมเต็มเวลาหน้าที่ของผู้ช่วยครูคือคอยอธิบายเพิ่มเติมตามที่ครูสอนช่วยเรียกเด็กให้กลับมาสืบใจบทเรียนหากเด็กเริ่มเสียสมาธิตลอดจนตอบคำถามของเด็กในเนื้อหาวิชาที่เรียนผู้ช่วยครูอาจไม่มีวุฒิทางการศึกษาก็ได้อาจเป็นอาสาสมัครหรือผู้ปกครองก็ได้แต่ไม่ควรเป็นผู้ปกครองของเด็กที่ผู้ช่วยครูกำลังดูแลอยู่ผู้ช่วยครูจะต้องได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในห้องเรียนรูปแบบผู้ช่วยครู

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรวมมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมีลักษณะเฉพาะ และมีความเหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของเด็กที่เข้าเรียนรวมที่แตกต่างกันไป ซึ่งแต่ละรูปแบบเป็นทางเลือกที่สถานศึกษาสามารถเลือกเพื่อจัดเป็นรูปแบบการเรียนรวมได้ตามความต้องการจำเป็นที่เหมาะสม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและตามสภาพและบริบทของโรงเรียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นความพยายามในการจัดการศึกษาเพื่อเอื้อต่อสภาพตามความจำเป็น

พิเศษของผู้เรียนให้ได้รับบริการทางการศึกษา เพื่อให้ตรงกับสภาพความจำเป็นพิเศษและตามศักยภาพ ให้มากที่สุด

5. โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและแนวทางการบริหารงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2557, หน้า 38-50) สรุปสาระสำคัญได้ว่า โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบ วิธีการ และการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมในโรงเรียนที่มีเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป ซึ่งในปีนั้นได้มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนำร่องกระจายทุกจังหวัด จำนวน 390 โรงเรียน และขยายผลโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในปีการศึกษา 2548 มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 2,000 โรงเรียน ให้ครอบคลุมทุกอำเภอทั่วประเทศ และปีการศึกษา 2550 ได้มีนโยบายขยายโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 700 โรงเรียน รวมเป็น 2,700 โรงเรียน และในปีการศึกษา 2555 ได้มีนโยบายขยายโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 5,026 โรงเรียน และมีโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมอีก จำนวน 18,370 โรงเรียน ที่ดำเนินการจัดการเรียนร่วมเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนใกล้เคียงและรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภท เข้าเรียนร่วม ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กพิการได้เรียนในโรงเรียนใกล้บ้านมากขึ้น การดำเนินงานโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนดังนี้

1. โรงเรียนมีนักเรียนพิการเรียนร่วมอยู่แล้ว
2. ผู้บริหารโรงเรียนมีความมุ่งมั่นและพร้อมรับนโยบายที่จะดำเนินงานโดยใช้โครงสร้างซีทและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน
3. โรงเรียนมีจำนวนและประเภทของนักเรียนพิการเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นต้นแบบ
4. โรงเรียนมีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม ซึ่งมีความรู้พื้นฐานทางด้านการศึกษาพิเศษ อย่างน้อย 1 คน
5. โรงเรียนได้รับการคัดเลือก โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/ประจำจังหวัดร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
6. โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกต้องกระจายอยู่ทุกจังหวัดๆ ละ 2 อำเภอ อำเภอละ 1 โรงเรียน สำหรับสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาสและสงขลา ให้จัดทุกอำเภอๆ ละ 1 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 390 โรงเรียน โดยมีกรอบแนวคิด และกระบวนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ 2 แนวทาง คือ

1. การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT framework) โดยมีโครงสร้างที่ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 ประการ ดังนี้

1.1 นักเรียน (S : Students) หมายถึง นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง และนักเรียนทั่วไป ที่อยู่ในโรงเรียนเรียนร่วม

1.2 สภาพแวดล้อม (E : Environment) หมายถึง สภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment) และบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทั้งภายในและนอกโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูทั่วไป นักการภารโรง พ่อแม่ ผู้ปกครอง นักกายภาพบำบัด นักแก้ไขการพูดและภาษา แพทย์เฉพาะทาง นักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

1.3 กิจกรรมการเรียนการสอน (A : Activities) หมายถึง การบริหารจัดการหลักสูตรซึ่งรวมถึงการใช้ การปรับ และการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นบุคคลกระบวนการเรียนการสอน การตรวจสอบ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) การดำเนินการสอน เทคนิคการสอน การวัดประเมินผลและการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การประกันคุณภาพ การรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียน การจัดตารางเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน

1.4 เครื่องมือ (T:Tools) หมายถึง นโยบาย งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยนักเรียนพิการ หรือที่มีความบกพร่องในการสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการถึงอาคารสถานที่ สื่อ (อุปกรณ์สื่อสิ่งพิมพ์ อักษรเบรลล์ และหนังสือสำหรับนักเรียนตาบอด หนังสือตัวพิมพ์ใหญ่สำหรับนักเรียนที่เห็นเลือนราง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับนักเรียนออทิสติก บริการ (บริการสอนเสริม คือ การสอนทักษะที่คนพิการแต่ละบุคคล มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น การสอนเขียนและอ่านอักษรเบรลล์ การสอนภาษามือ การฝึกพูด รวมทั้งการสอนเสริมวิชาการต่าง ๆ) ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (กิจกรรมบำบัดและกายภาพบำบัดสำหรับเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาการควบคุมดูแลอาหารสำหรับนักเรียนที่เป็นโรเบาหวานในเด็ก การแก้ไขการพูดและภาษาสำหรับนักเรียนออทิสติก เป็นต้น)

2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) หลักการสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เปิดโอกาสให้บุคลากรของโรงเรียนและตัวแทนผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการบริหารและการปฏิบัติงานโรงเรียน บริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียนเอง ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดังนี้

- 2.1 หลักการกระจายอำนาจ (decentralization or involment)
- 2.2 หลักการมีส่วนร่วม (participation or collaboration or involvement)
- 2.3 หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน (return power to people)
- 2.4 หลักการบริหารตนเอง (self-management)
- 2.5 หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (check and balance)

ต่อมาในปีงบประมาณ 2557 มีนโยบายสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมทุกโรงเรียน โดยจัดให้เด็กพิการทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลในรูปแบบโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม (inclusive schools) โดยได้ขยายเพิ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนรวม จำนวน 783 โรงเรียน (ในปีงบประมาณ 2556 มี 466 โรงเรียน) รวมทั้งสิ้น 1,228 โรงเรียนกระจายทุกอำเภอในทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่แสดงเจตนารมณ์ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับสิทธิและโอกาสในการศึกษาอย่างเสมอภาคกัน มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Student Support Service : SSS) โดยมีการจัดการที่เหมาะสมในโรงเรียนและห้องเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ ที่ยืดหยุ่นของการอยู่ร่วมกัน (inclusive) เน้นให้มีการนำบริการสนับสนุนต่าง ๆ มาจัดกระบวนการเรียนการสอนสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยกำหนดทางเลือกให้หลายๆ ทาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรวมกันได้โดยไม่แบ่งแยกและเลือกปฏิบัติในโรงเรียนทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา) เป็นศูนย์รวมแหล่งเรียนรู้ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ เป็นศูนย์รวมสื่ออุปกรณ์ตัวอย่างการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และให้บริการกับโรงเรียนเครือข่าย และยังเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับโรงเรียนใกล้เคียงที่รับเด็กพิการเข้าเรียนด้วย

สรุปได้ว่า โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 โดยการบริหารจัดการโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT framework) และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มาเป็นหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และมีการขยายโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมเพิ่มขึ้นทุกปี ปัจจุบันมีนโยบายสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมทุกโรงเรียน โดยจัดให้เด็กพิการทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลในรูปแบบโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ โดยมีการจัดการที่เหมาะสมในโรงเรียนและห้องเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ ที่ยืดหยุ่นของการอยู่ร่วมกัน

6. ความหมายและความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

6.1 ความหมายของมาตรฐานการศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2546, หน้า 5) กล่าวว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง การศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 4 วรรค 6 ระบุว่า “มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา

สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น (2542, หน้า 3) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ว่าคือข้อกำหนดซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการศึกษาเพื่อเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนดจุดคุณภาพขั้นต่ำที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2542, หน้า 30) ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาว่า เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 11) กล่าวว่า มาตรฐานโรงเรียน คือสภาพที่พึงประสงค์ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณซึ่งแสดงได้โดยประสิทธิภาพของโรงเรียนในการการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 1) กล่าวว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสิ่งนั้น แบ่งเป็น 3 ส่วน

1. มาตรฐานการศึกษาด้านผลผลิต หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. มาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย หมายถึง คน อุปกรณ์ งบประมาณ สถานที่ เทคโนโลยี ที่จำเป็นต้องมีต้องใช้ เพื่อนำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพ
3. มาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ หมายถึง ระบบวิธีการ เทคโนโลยี เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพ ที่พึงประสงค์ ของการศึกษาเพื่อเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนดจุดคุณภาพขั้นต่ำที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

6.2 ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 1) กล่าวว่า การจัดการศึกษาในโรงเรียนเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องพัฒนางานอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ทั้งด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิต โดยโรงเรียนมีเป้าหมายและแนวทางที่ชัดเจน สามารถดำเนินงานโดยใช้กระบวนการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 9-13) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สรุปได้ว่า การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาคือสิ่งสำคัญที่สุด ซึ่งควรใช้วิธีบริหารแบบฐานโรงเรียนที่อยู่บนพื้นฐานของการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมตลอดจนการแข่งขันด้านคุณภาพโดยเน้นการจัดการเรียนการสอน การเอาใจใส่ดูแลผู้เรียน สวัสดิการที่จัดให้ผู้เรียนทุกคนอย่างเสมอภาคโดยไม่เลือกปฏิบัติเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล การประกันคุณภาพการศึกษานับว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมต้องให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา

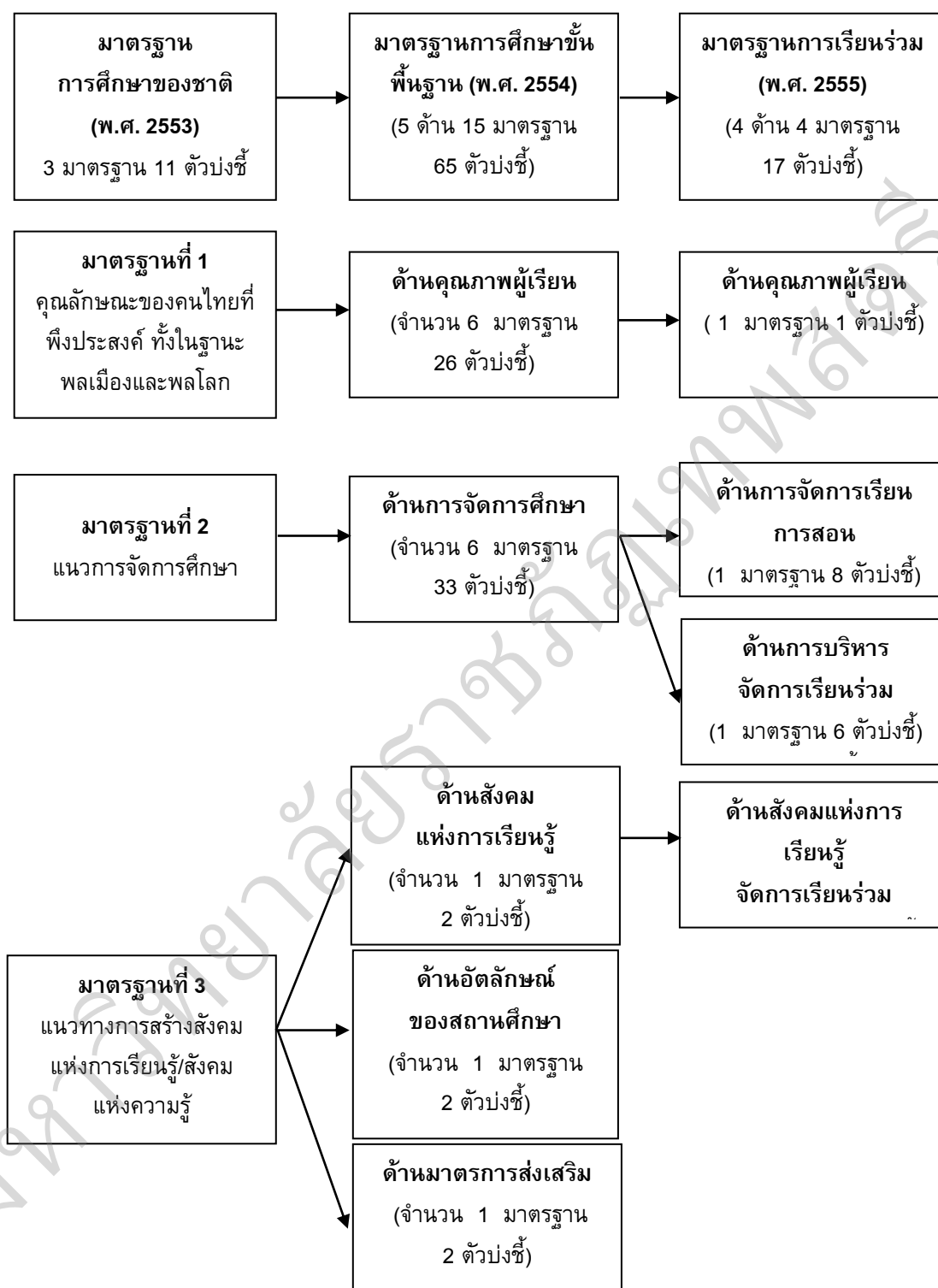
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ข, หน้า 49) กล่าวว่า เพื่อให้การจัดการเรียนร่วมมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม พ.ศ. 2543 สถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ทั้งด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต มีเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามแนวคิด วงจรคุณภาพ Deming ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การวางแผน (P-Plan) การปฏิบัติตามแผน (D-Do) การตรวจสอบประเมิน (C-Check) และการปรับปรุงงาน (A-Action) ซึ่งเป็นการนำผลการประเมิน มาปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ตลอดจนให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคน มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขและมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัด จัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบการเรียนร่วม

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาในโรงเรียนเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องพัฒนางานอย่างเป็นระบบครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ทั้งด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งควรใช้วิธีบริหารแบบฐานโรงเรียนที่อยู่บนพื้นฐานของการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม ตลอดจนการแข่งขันด้านคุณภาพโดยเน้นการจัดการเรียนการสอน การเอาใจใส่ดูแลผู้เรียน สวัสดิการที่จัดให้ผู้เรียนทุกคนอย่างเสมอภาคโดยไม่เลือกปฏิบัติเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล

7. มาตรฐานการจัดการเรียนร่วม

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 3-4) จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาใน มาตรา 10 วรรค สอง กล่าวว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมี สิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 เรื่อง สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 5 กล่าวว่า คนพิการมี สิทธิทางการศึกษาและได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ข, หน้า 7) ได้จัดทำ มาตรฐานการจัดการเรียนร่วมขึ้นเพื่อใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการ จัดการเรียนร่วมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเป็นการยกระดับคุณภาพผู้เรียน คุณภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน คุณภาพด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม รวมทั้งคุณภาพด้านการ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยมีมาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2555 ประกอบด้วย 4 ด้าน 4 มาตรฐาน 17 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ภาพ 2 โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ข, หน้า 7)

ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพ

คำอธิบาย

ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะบรรลุตาม
วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ประเด็นการพิจารณา

1. ผู้เรียนมีผลการพัฒนาบรรลุทุกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ตามเกณฑ์ที่
กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 2 ครูปฏิบัติงานเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและ
ปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม

คำอธิบาย

ครูทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียน
ร่วม ลักษณะและประเภทของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา หลักสูตรและ
การปรับหลักสูตรสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
กระบวนการจัดการเรียนการสอน การใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือ
อื่นใดทางการศึกษา การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทาง
การศึกษาของผู้เรียนเฉพาะบุคคล ครูทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม โดยมีทำที่หรือ
มีความรู้สึกที่ดีและยอมรับการจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและ
หลากหลายรูปแบบ รวมถึงสนับสนุนการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอน
สำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ ครูทุกคนปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม โดยดูแลเอาใจใส่
ไม่แสดงอาการรังเกียจ ดูหมิ่นเหยียดหยามคำนึงถึงสิทธิโอกาส ความเสมอภาค ความเท่าเทียม
ทางการศึกษาและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

ประเด็นการพิจารณา

1. มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนร่วม

2. มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม

3. ปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วม

คำอธิบาย

ครูทุกคนเข้ารับการประชุม ฝึกอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการ
จัดการเรียนร่วม สำหรับผู้เรียนแต่ละประเภทความพิการ รวมทั้งการศึกษาต่อและหรือ

การศึกษาเพิ่มเติม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ มูลนิธิหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ สถานศึกษา โรงพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา ฯลฯ

ประเด็นการพิจารณา

การศึกษาต่อหรือการศึกษาเพิ่มเติม การประชุม อบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม จัดโดยหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

คำอธิบาย

IEP หมายถึง แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 โดยวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน กำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล ตลอดจนนำแผนสู่การปฏิบัติ ประเมินและนำผลการประเมินเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อพิจารณาประเมิน ทบทวน และปรับแผนพร้อมจัดทำรายงานผลปีละ 2 ครั้ง

ประเด็นการพิจารณา

1. ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
2. IEP มีองค์ประกอบ ตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
3. กระบวนการจัดทำ IEP ดำเนินงานตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
4. มีการประเมิน ทบทวน และปรับแผนพร้อมจัดทำรายงานผลปีละ 2 ครั้ง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ครูจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

คำอธิบาย

IIP หมายถึง แผนการสอนที่จัดขึ้นเป็นเฉพาะบุคคลสำหรับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP ประกอบด้วย 1) ชื่อผู้เรียน 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) จำนวนคาบ 4) ครั้งที่หรือวันเริ่มสอน 5) จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 6) เนื้อหา 7) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 8) สื่อการเรียนการสอน 9) สิ่งเสริมแรงที่ใช้ 10) การประเมินผล 11) การบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/ข้อเสนอแนะ 12) ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถาน

ศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) สำหรับผู้เรียนเรียนร่วมเป็นรายชั่วโมงหรือรายสัปดาห์โดยนำเป้าหมายระยะยาวและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดจุดประสงค์ย่อยๆ ที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเป้าหมายระยะยาวที่ระบุไว้ใน IEP กำหนดจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์แหล่งเรียนรู้ สิ่งเสริมแรง วิธีการ/เครื่องมือในการวัดและประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ประเด็นการพิจารณา

1. มีแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)
2. มีองค์ประกอบตามที่กำหนด
3. มีการกำหนดจุดประสงค์ย่อยๆ ที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเป้าหมายระยะยาวที่ระบุไว้ใน IEP
4. มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้สิ่งเสริมแรง และวิธีการ/เครื่องมือในการวัดและประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ครูจัดหา ผลิตและใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา

คำอธิบาย

ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีการจัดหา เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษามีการประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนเฉพาะบุคคล มีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการจัดหาและหรือผลิต เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
2. มีการใช้/ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนเฉพาะบุคคล
3. มีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ ขยายผลเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ครูจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลอย่างเหมาะสม

คำอธิบาย

ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ใช้สื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสม พัฒนาผู้เรียนรายบุคคลครบ

ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และมีการบันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เลือกใช้สื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสม

2. มีการจัดการเรียนรู้ครบตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ใน IIP

3. มีการบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียน และหรือปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล

คำอธิบาย

ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีการวัดและประเมินผล โดยใช้เครื่องมือ/วิธีการในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ประเมินและบันทึกผลที่ได้จากการวัดและประเมินผล ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ตลอดจนการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกด้านการวัดและการประเมินผลที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนรายบุคคล เช่น ปรับเครื่องมือ วิธีการสอบ เวลา และการบริหารจัดการ รวมทั้งมีการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการเรียน ความก้าวหน้า จุดเด่นจุดที่ต้องปรับปรุง เพื่อวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนเฉพาะบุคคล และใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียน

ประเด็นการพิจารณา

1. ใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดและประเมินผล ที่หลากหลาย ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน

2. มีการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกด้านการวัดและประเมินผล (assessment accommodations) และสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคลตามที่กำหนดไว้ใน IIP

3. มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการเรียน ความก้าวหน้า จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง และใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียน

4. ใช้ผลการประเมินเพื่อวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนเฉพาะบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 ครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล

คำอธิบาย

ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคล ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การหาสาเหตุของปัญหา การกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา การทดลองใช้สื่อ นวัตกรรมในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนา รวมทั้งการสรุปและรายงานการวิจัยอย่างง่ายหรือเต็มรูปแบบ

ประเด็นการพิจารณา

1. ครูนำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนา

2. ครูมีการพัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมในการพัฒนาผู้เรียน
3. ครูจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล
4. ใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเผยแพร่

ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

มาตรฐานที่ 3 ผู้บริหารบริหารจัดการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี และมีวิสัยทัศน์ ในการบริหารจัดการเรียนร่วม

คำอธิบาย

ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนร่วม การบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม โดยมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางของการพัฒนาการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษาในอนาคต ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผน มีภาวะผู้นำในการริเริ่ม นำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา

1. มีความรู้ ความเข้าใจ ในการบริหารจัดการเรียนร่วม
2. มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม
3. มีการกำหนดทิศทางของการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม
4. มีการวางแผนเพื่อบรรลุตามทิศทางที่กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. มีภาวะผู้นำในการริเริ่มนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างซีท (Seat framework)

คำอธิบาย

ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยบริหารจัดการด้านผู้เรียน (Student : S) ด้านสภาพแวดล้อม (Environment : E) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Activity : A) และด้านเครื่องมือ (Tools : T)

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา และผู้เรียนทั่วไป (S)

2. มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้อง (E)

3. มีการบริหารหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิคการสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน การประกันคุณภาพ การรับนักเรียนพิการหรือ

ที่มีความบกพร่องเข้าเรียน การจัดตารางเรียน การประสานความร่วมมือ การนิเทศติดตามประเมินผล และปรับปรุงงาน (A)

4. มีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการกฎกระทรวงเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (AT) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการตำรา ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น (T)

5. มีผลการดำเนินงานตามโครงสร้างชี้ที่เป็นที่ประจักษ์ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไปและหรือ มีการใช้กระบวนการบริหารอื่นๆ ในการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM)

คำอธิบาย

ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้หลักการบริหาร 1) หลักการกระจายอำนาจ 2) หลักการมีส่วนร่วม 3) หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน 4) หลักการบริหารตนเอง 5) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

ประเด็นการพิจารณา

1. มีโครงสร้างการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยมอบหมายงาน ความรับผิดชอบ แก่ผู้เกี่ยวข้อง และกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วมอย่างชัดเจน

2. ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ประกอบด้วย ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานอื่น

ได้รับรู้ และให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถให้คำแนะนำ ชี้แนะแก่ผู้บริหารสถานศึกษาอื่นๆ ได้

3. มีระบบการบริหารจัดการเรียนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ตามบริบทของสถานศึกษา

4. มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการเรียนร่วม ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

5. มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่ กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม

คำอธิบาย

ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ใน แผนปฏิบัติการ โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ร่วม รับผิดชอบการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผลการ ดำเนินงาน และรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม

ประเด็นการพิจารณา

1. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมายใน แผนงาน/โครงการ

2. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

3. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องมีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผล การ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม

4. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุง พัฒนา การจัดการ เรียนร่วม

5. สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ต่อสาธารณ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 สถานศึกษามีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (transition)

คำอธิบาย

สถานศึกษามีกระบวนการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน มีการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน โดยการสำรวจ จัดทำ และจัดเก็บข้อมูลของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา จัดเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมรวมทั้งประสานงานภาคีเครือข่าย ให้ผู้เรียนได้รับการบริการ ด้านการศึกษา การแพทย์ การสังคมสงเคราะห์ และการอาชีพ เพื่อลดข้อจำกัดให้น้อยที่สุด และ ได้รับโอกาสในการพัฒนาตามศักยภาพ ทั้งการเรียนต่อและประกอบอาชีพ

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทาง การศึกษา เพื่อการส่งต่อและเปลี่ยนผ่านทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2. มีการจัดทำแผนการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน (Individualize Transition Plan : ITP)

3. มีการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ส่งและผู้รับและจัดเตรียม ผู้เรียนที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาก่อนการ ส่งต่อหรือเปลี่ยนผ่าน

4. มีการดำเนินการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน

5. มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.6 มีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วม

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วม ในรูปแบบต่างๆ เช่น ยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณ มอบโล่รางวัล แก่บุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างแพร่หลาย

ประเด็นการพิจารณา

การให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ

ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านการเรียนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน ให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการวางแผนและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม และให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง แสวงหาความรู้และเรียนรู้โดยผ่านแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2. มีการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม

3. มีการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนและครอบครัว แสวงหาความรู้และเรียนรู้โดยผ่านแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

4. มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาและการใช้แหล่งเรียนรู้

5. มีการสรุป รายงานผล เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมระหว่างบุคคลภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

คำอธิบาย

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมผ่านกิจกรรม สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ องค์ความรู้ต่างๆ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ มีระบบการจัดการความรู้ มีการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งบุคลากรภายในสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมและมีการระบุความรู้ที่จำเป็น (knowledge mapping)
2. มีการดำเนินการตามแนวที่กำหนด กลั่นกรองความรู้ที่จำเป็น (knowledge mapping) มาแบ่งปันความรู้ให้กับบุคลากรภายในประเทศและนอกสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว กับชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
3. มีระบบจัดการความรู้ ถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. มีการดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม ระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา
5. มีการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีการรายงานผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

สรุปได้ว่า มาตรฐานการเรียนร่วม เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญอย่างหนึ่งของคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาทุกคนที่อยู่ในโรงเรียนจะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ผู้วิจัยได้โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. คุณภาพผู้เรียน
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การบริหารจัดการเรียนร่วม
4. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

การปฏิบัติตามมาตรฐานการเรียนร่วม

1. คุณภาพผู้เรียน

1.1 ความหมายของคุณภาพผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 14) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนซึ่งเป็นลักษณะที่สังคมต้องการ

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2543, หน้า 25) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการพัฒนาของนักเรียนในทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาแต่ละประเภท และแต่ละคนรวมทั้งความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนที่มีต่อการพัฒนาการของนักเรียน

ปริญทิพย์ บุญคง (2546, หน้า 7) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามอย่างมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำที่ต้องอาศัยทั้งความสามารถทั้งทางร่างกายและทางสติปัญญา

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2546, หน้า 96) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้วซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอกับให้นักเรียนปฏิบัติจริง

ศิริชัย กาญจนวาสี (2546, หน้า 5) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียนหมายถึงการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ล่วงหน้าอันเกิดจากกระบวนการเรียนการสอนในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 211) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง เป็นลักษณะพิเศษของบุคคลหรือสิ่งของ

ไพวัลย์ เหลืองสุดใจ (2547, หน้า 10) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้

สมศักดิ์ ไชยโชติ (2550, หน้า 14) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการพัฒนาการของนักเรียนในทักษะที่พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทละคน รวมทั้งความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนที่มีต่อการพัฒนาของนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 5) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนที่เรียนร่วมพัฒนาเต็มศักยภาพ โดยได้รับการส่งเสริม และพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่สอดคล้องตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ข, หน้า 7) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

แฟร์ (Freire, 1978, p.198) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง การเสนอรูปแบบการให้การศึกษาในอันที่จะสร้างควมมีวุฒิภาวะ และความเป็นตัวของตัวเองให้กับผู้เรียนด้วยวิชาการที่ทั้งผู้เรียนและผู้สอนได้เรียนรู้ร่วมกันแก้ไขปัญหาาร่วมกันมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ทัศนคติโดยต่างฝ่ายไม่ยึดเยียด ครอบงำความคิดซึ่งกันและกันแนวทางการให้การศึกษาดังกล่าวยังจะช่วยให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงปัญหา การแก้ปัญหาด้วยตนเอง และการนำไปสู่การเห็นตัวตนและโลกที่ชัดเจนขึ้น

สรุปได้ว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาแต่ละคน แต่ละประเภท สามารถเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นได้ตามศักยภาพ

1.2 ความสำคัญ

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2545, หน้า 8) กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนว่า ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมองซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคลเรียนแล้วรู้อะไรบ้างและมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545, หน้า 21) กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนว่า การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพตรงตามเป้าหมายได้นั้นย่อมส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามเป้าหมายของหลักสูตรตรงตามจุดประสงค์รายวิชาย่อมช่วยกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ถูกต้อง เพราะถือเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในระบบโรงเรียนถ้าระบบการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานนักเรียนที่จบการศึกษาย่อมมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม

นพพงษ์ บุญจิตตราดุล (2546, หน้า 107-112) กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนว่าหน้าที่ที่จะต้องสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ขึ้นในระบบโรงเรียน โดยจัดให้มีปฏิริยาตอบสนองของผู้เรียนที่มีต่อผู้สอนผู้เรียนด้วยกันเองวัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมในทางที่ดีที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 2) กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนว่าทำให้เกิดคุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ข, หน้า 9-11) ได้กำหนดความสำคัญในการพัฒนามาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
2. ผู้เรียนมีจิตสำนึก ในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
3. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
4. ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการสอนในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิด ไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์
5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
6. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
7. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

8. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549, หน้า 84) ได้กล่าวถึงมาตรฐานการศึกษาไว้ว่า มาตรฐานการศึกษาต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวคือ มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งความรู้คู่คุณธรรม เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขสนุกสนานกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาถือหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และหลักเกณฑ์ของระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของหน่วยงานระดับชาติ โดยพึงรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 2) กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนว่า เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

กูด (Good, 1973, p.7) กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนว่าเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นดัชนีประการหนึ่งที่สามารถบอกถึงคุณภาพผู้เรียน

ฮอย, และมิสเกล (Hoy, & Miskel, 1991, p.373) กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนว่า หากสามารถผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพได้ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพของนักเรียนประสิทธิผลของสถานศึกษาย่อมส่งผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นได้สูง

สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียนมีความสำคัญต่อการผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในระบบโรงเรียนถ้าระบบการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานนักเรียนที่จบการศึกษาย่อมมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม

1.3 ขอบข่ายของคุณภาพผู้เรียน

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545, หน้า 21) กล่าวว่า ขอบข่ายของคุณภาพผู้เรียนประกอบด้วย

1. การเอาใจใส่ดูแลตรวจสอบและประเมินคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้มีข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาแก้ไขจุดด้อยและเสริมจุดเด่นในระบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนดังนั้นผู้บริหารที่เอาใจใส่ต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนย่อมเป็นเครื่องแสดงถึงการเป็นผู้บริหารงานอย่างมีเป้าหมาย

2. การวัดผลประเมินผลที่มีระบบและมีมาตรฐานจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงระบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

3. พฤติกรรมของครู เช่น การที่ครูมีความเอาใจใส่นักเรียนต่อการสอนมีการพัฒนากระบวนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีการสร้างอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการสอนให้สามารถเร้าให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เกิดความเข้าใจชัดเจน มีระบบติดตามนักเรียนที่จบการศึกษาและออกไปสู่ระบบสังคมว่าประสบความสำเร็จหรือมีปัญหาที่สืบ

เนื่องมาจากระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร และนำข้อมูลมาพัฒนาระบบภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ซึ่งจะเป็นการช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมีคุณภาพมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

นิวัตร นาคะเวช (2549, หน้า 131) ได้กล่าวถึงกระบวนการที่ทำให้การศึกษามีคุณภาพว่าจะต้องประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือ

1. การปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้กระบวนการนิเทศการศึกษาในการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน
2. พัฒนาครูอาจารย์ด้านวิชาการและการสอน
3. ความรู้ความสามารถความรับผิดชอบของครู-อาจารย์ ซึ่งจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจปัญหาการเรียนการสอนได้อีกประการหนึ่งด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 2) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไว้ดังนี้

1. โรงเรียนต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถทักษะและคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้นพร้อมทั้งผลักดันส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบและจัดการเรียนรู้ตามความถนัดความสนใจเต็มศักยภาพของผู้เรียน
2. การจัดการเรียนรู้พึงจัดให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตเน้นการปฏิบัติจริงทั้งในและนอกห้องเรียนโดยจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเวลาเรียน
3. ใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน และเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ
4. แสวงหาความร่วมมือจากชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนรู้
5. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการตลอดจนกำกับดูแลนิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและนำผลการนิเทศมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ข, หน้า 7) กล่าวถึงมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนประกอบด้วย

- มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพ
- ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
- คำอธิบาย
- ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
- ประเด็นการพิจารณา

ผู้เรียนมีผลการพัฒนาบรรลุทุกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ฮอย, และมิสเกล (Hoy, & Miskel, 1991, p.373) กล่าวว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ สามารถดำเนินการได้ดังนี้วัดความนิยมจากชุมชนและผู้ปกครอง ได้แก่ สถานศึกษานั้นมีนักเรียนเข้าเรียนมีปริมาณมาก และคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์สูง โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสามารถในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้เป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงต้องมีการพิจารณาถึงส่วนประกอบต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาทัศนคติแรงจูงใจของนักเรียน ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความปรารถนาและความคาดหวังต่างๆ รวมทั้งการประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม มีจริยธรรมคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ซึ่งลักษณะต่างๆ ดังกล่าวนับเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมมีความคาดหวัง จึงสรุปได้ว่า คุณภาพที่เกิดกับนักเรียน นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาเล่าเรียน มีความรู้ความสามารถทางวิชาการอย่างยอดเยี่ยม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาต่างๆ มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมต่างๆ ที่พึงปรารถนาให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เรโนลส์, และเบิร์ช (Reynolds, & Birch, 1983, p.213) กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนสำหรับการจัดการเรียนร่วม ดังนี้

1. การบริหารจัดการหลักสูตร ปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนปกติมาใช้กับนักเรียนพิเศษให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนพิเศษในทุกกลุ่มสาระ และเพิ่มเติมทักษะเฉพาะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น การรับประทานอาหาร การดูแลตนเอง การซื้อของ ความรับผิดชอบ ความปลอดภัยในการเดินทาง เป็นต้น

2. การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) โรงเรียนมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ทุกคน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับระดับความสามารถรวมถึงความจำเป็นพิเศษที่เด็กควรจะได้รับ ซึ่งแผนจะระบุระยะเวลาการใช้แผน การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นรายบุคคล

3. การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) เป็นแผนการสอนเฉพาะเจาะจงสำหรับนักเรียนพิเศษเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยเสริมวิชาหรือทักษะที่เป็นจุดอ่อน เพื่อช่วยให้นักเรียนพิเศษคนนั้นบรรลุจุดประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผน IEP

4. การตรวจสอบทางการศึกษา (educational assessment) มีการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวกับนักเรียนพิเศษ ทั้งด้านวิชาการ พฤติกรรม และร่างกาย เพื่อช่วยในการตัดสินใจส่งต่อการวางแผน การสอน และการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนพิเศษ

5. การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน มีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนพิเศษ ปีละ 2 ครั้ง ให้ผู้ปกครองรับทราบและเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับแผน IEP ให้แก่นักเรียนพิเศษในปีต่อไป

6. การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชนนักเรียนพิเศษห้องชั้นเรียนพิเศษทางโรงเรียนวัดวิจิตรการนิมิตร ได้จัดให้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เช่น การพลศึกษา เรียน วิทยาศาสตร์ เรียนวิชาคอมพิวเตอร์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือ-ยุวกาชาด) และเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกกิจกรรม อาทิเช่น กิจกรรมทัศนศึกษา (ห้องเรียนในโลกกว้าง) กิจกรรมวันภาษาไทย กิจกรรมสัปดาห์โรคพื้น เป็นต้น

7. การประสานความร่วมมือ มีการประสานความร่วมมือทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมวางแผนจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนพิเศษ ประสานแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในการคัดกรองและฟื้นฟูสมรรถภาพ และประสานศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางในการคัดกรอง ในการขอรับบริการ สิ่งอำนวยความสะดวกเรียนร่วม การส่งต่อนักเรียน รวมทั้งขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อพัฒนาปรับปรุงห้องสำหรับนักเรียนพิเศษ และขอรับทุนการศึกษา (แบบต่อเนื่อง) จากมูลนิธิคุณพุ่ม ทุนละ 9,000 บาท: คนและจากวิทยุการบิน ทุนละ 5,000 บาท: คน

8. การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงาน มีโครงการนิเทศภายใน โดยเฉพาะการนิเทศการสอนที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และส่งข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงงาน

สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาแต่ละคน แต่ละประเภท สามารถเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นได้ตามศักยภาพ สามารถวัดได้ดังนี้ 1) ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 2) ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 3) ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา 4) ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมต่างๆ 5) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกกิจกรรม 6) ผู้เรียนสามารถเรียนรวมในชั้นเรียนและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี และ 7) ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

2. การจัดการเรียนการสอน

2.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 10) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ผู้ที่มีลักษณะเป็นทั้งผู้นำและผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์และพัฒนางานในการบริหารกิจกรรมทางการเรียนการสอนของโรงเรียน ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยจัดให้มีการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ

ประมวล วันดี (2545, หน้า 6) กล่าวว่า ด้านการเรียนการสอน หมายถึง การวางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถตามศักยภาพนักเรียนรายบุคคลและการวัด ประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 27) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การตรวจสอบและทบทวนขั้นตอนการดำเนินการในการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายยุทธศาสตร์ในการพัฒนารวมถึงความต้องการของสถานศึกษา และชุมชน

กิตติ ลีมอภิชาด (2548, หน้า 16) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กลยุทธ์หรือวิธีการบริหารจัดการให้องค์การมีความรู้เก็บสะสมความรู้สร้างกลไกจัดบรรยากาศ เวที/พื้นที่ให้มีการแลกเปลี่ยนส่งต่อถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากร/หน่วยงานในองค์การ นำความรู้จากภายนอกเข้ามาปรับใช้ในองค์การและบุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้ขององค์กรได้ ง่ายและสะดวก

บุญดี บุญญากิจ, และคนอื่นๆ (2549, หน้า 23) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการในการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ องค์กรโดยผ่านกระบวนการต่างๆ เช่นการสร้างรวบรวมแลกเปลี่ยนและใช้ความรู้

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 2) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การรวบรวมความรู้ที่เน้นการปฏิบัติ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์การทำงาน จากทัศนคติ ละพฤติกรรมการทำงานของแต่ละบุคคลในองค์กร ซึ่งปฏิบัติงานในเรื่อง เดียวกันหรือทีมงานที่เหมือนกัน แล้วมีการจัดการให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ก, หน้า 262-281) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การส่งเสริมให้ครูมีการจัดทำแผน และจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามสาระหน่วยการเรียนรู้ และจัดหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของ ผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิด ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่ง เรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการสอนตามความเหมาะสม

กู๊ด (Good, 1973, p.304) กล่าวว่า การสอนหมายถึง วิธีการที่ครูถ่ายทอด ความรู้ อบรมนักเรียน ให้มีความรู้ ความคิด เจตคติและทักษะดังที่จุดประสงค์การศึกษาได้ระบุไว้

แมคควอด, และเรเนอร์ต (Marquardt, & Reynolds, 1994, p.219) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศความรู้ที่จำเป็น

แบล็ค, และพอร์เตอร์ (Blacks, & Porter, 2001, p.239) กล่าวว่า การจัดการ เรียนการสอน หมายถึง การสอน การแนะนำ การให้ความรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถเผชิญต่อ ปัญหา อุปสรรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โนทาการ์, และทาเคชิ (Nonaka, & Takeuchi, 2004, p.150) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการสร้างความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องโดยเผยแพร่ความรู้อย่างกว้างขวางตลอดทั้งองค์กรโดยรวมถึงผลิตภัณฑ์บริการเทคโนโลยีและระบบใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็วซึ่งบางครั้งก็เป็นการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร

สรุปได้ว่า การจัดการการเรียนการสอน หมายถึง การวางแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการฝึกทักษะต่างๆ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีการกำหนดจุดประสงค์ จัดทำแผนการสอน จัดการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง และวัดประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง

2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

เบญจา ชลธารินทร์ (2546, หน้า 7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า ขั้นตอนการพิจารณาการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่สำคัญมาก โดยเน้นกระบวนการคัดแยกเด็กเพราะหากการดำเนินการคัดแยกและการตั้งข้อสังเกตผิดพลาด จะส่งผลกระทบต่อวางแผนและการจัดการเรียนการสอน และการให้ความช่วยเหลือเด็ก

อุบลรัตน์ เฟิงสถิตย์ (2546, หน้า 6) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้

1. นักเรียนสามารถปรับตัวและบริหารจัดการตนเองได้
2. นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการใช้ชีวิตทางการศึกษาในโรงเรียน และภายหลังจากสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียน
3. ศักยภาพในตนเองของนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านทักษะความสามารถ บุคลิกภาพ สุขภาพและคุณธรรม จริยธรรม
4. นักเรียนเกิดความประทับใจ มีความภาคภูมิใจและมั่นใจในความเป็นนักเรียนของโรงเรียน

ฮู, และดันแคน (Hough, & Duncan, 1990, p.144) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก

แมคควอด, และเรนอร์ด (Marquardt, & Reynolds, 1994, p.219) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศความรู้ที่จำเป็นสำหรับองค์กรที่ได้จากการแสวงหาแล้วนำมาสร้างเป็นความรู้ขององค์กรและการเก็บรักษาไว้ให้ทุกคนได้เข้าถึงความรู้ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสามารถดำรงชีวิตในสังคมและประเทศชาติได้อย่างมีความสุข

2.3 ขอบข่ายของการจัดการเรียนการสอน

ธัญญา บินโหรน (2545, หน้า 117-119) กล่าวถึงองค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอนไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การเตรียมการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย
 - 1.1 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าเสมอ
 - 1.2 มีสาระสำคัญหรือแนวคิดหลักถูกต้อง
 - 1.3 มีจุดประสงค์การเรียนการสอนสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่
 - 1.4 มีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน
 - 1.5 มีกิจกรรมตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.6 เขียนกิจกรรมตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.7 เตรียมการทั้งเนื้อหาและวิธีการจัดการเรียนรู้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย
 - 2.1 มีกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน
 - 2.2 มีการทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียน
 - 2.3 มีการเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์
 - 2.4 มีการเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
 - 2.5 มีการแสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง
 - 2.6 มีการจัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์
 - 2.7 มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิดฝึกทำและปรับปรุงตนเอง
 - 2.8 มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - 2.9 มีการฝึกให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและ
 - 2.10 มีการให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดของตนเอง
 - 2.11 มีการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบแก้ปัญหาพึ่งตนเองและช่วยกัน
 - 2.12 มีการให้ผู้เรียนได้ฝึกค้น รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
 - 2.13 การให้ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมความสามารถความสนใจ
3. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - 3.1 การเตรียมสื่อประกอบการสอนล่วงหน้า
 - 3.2 มีการใช้สื่อที่สร้างความสนใจของผู้เรียน
 - 3.3 ใช้สื่อการสอนเพื่อการฝึกคิดการแก้ปัญหา
 - 3.4 ใช้สื่อการสอนเพื่อการค้นพบความรู้
 - 3.5 สื่อมีความสอดคล้องกับเรื่องที่สอน

คาดหวัง

สิ่งแวดล้อม

3.6 ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์จริง

4. การวัดผลและประเมินผล ประกอบด้วย

4.1 มีการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลไว้ล่วงหน้าอย่างหลากหลาย

4.2 มีการใช้คำถามกิจกรรมการตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียนเป็น

ระยะ

4.3 มีเครื่องมือวัดสอดคล้องกับจุดประสงค์และกระบวนการเรียนรู้

4.4 สังเกตประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

4.5 มีการวัดผลตามสภาพจริง

4.6 เกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกับระดับความสามารถของ

ผู้เรียน

ทิศนา ขัมมณี (2546, หน้า 27) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งที่ต้องคำนึงถึง 16 ประการ ประกอบด้วย

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
2. การเน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก
3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน
4. การจัดกิจกรรมให้น่าสนใจไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย
5. ความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน
6. การท้าทายให้ผู้เรียนอยากรู้
7. การตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้
8. การสร้างบรรยากาศหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยปฏิบัติจริง
9. การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้
10. การมีจุดมุ่งหมายของการสอน
11. ความเข้าใจผู้เรียน
12. ภูมิหลังของผู้เรียน
13. การไม่ยึดวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น
14. การเรียนการสอนที่ดีเป็นพลวัตร
15. การสอนในสิ่งที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนมากเกินไป
16. การวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 22-28) ได้เสนอองค์ประกอบในการจัดกระบวนการเรียนการสอนไว้ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การสำรวจความต้องการเป็นการศึกษาถึงความต้องการและความสนใจที่จะเรียนรู้เรื่องต่างๆ โดยการซักถามหรือการจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและสรุปเป็นความต้องการที่จะเรียนรู้ร่วมกันจากนั้นจึงสำรวจความรู้หรือประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่มี

ต่อเรื่องเหล่านั้นการสำรวจพื้นฐานของผู้เรียนทำให้เกิดการกำหนดถึงประเด็นหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่ผู้เรียนแต่ละคนมีความต้องการที่จะรู้คำตอบซึ่งจะเป็นแนวทางของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

2. การเตรียมการ เมื่อได้เรื่องและหัวข้อเรื่องแล้วครูกับเด็กร่วมกันเตรียมการ โดยเริ่มจากครูต้องศึกษาถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเรื่องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร การกำหนดประสบการณ์สำคัญที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับและการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ นำเรื่องที่ผู้เรียนต้องการเรียนบูรณาการสาระความรู้เชื่อมโยงเข้าด้วยกันโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และครูร่วมแสดงความคิดเห็นออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและเรียนรู้จากประสบการณ์พร้อมทั้งจัดเตรียมแหล่งความรู้สื่ออุปกรณ์ที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่ออกแบบร่วมกันไว้

3. การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ออกแบบไว้ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 นำเข้าสู่บทเรียนเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนต่อเรื่องที่จะเรียน ผู้สอนควรใช้คำถามกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่กระตุ้นหรือท้าทายให้ผู้เรียนเกิดความสงสัยอยากรู้ในประเด็นต่าง ๆ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตั้งปัญหาและตอบคำถามจากประสบการณ์ หรือการคาดคะเน

3.2 ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการตามกิจกรรมที่ได้เตรียมการไว้ทั้งนี้ผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมเสนอกิจกรรมและลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอนของกิจกรรมมีการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มและสมาชิกระหว่างกลุ่มครูจะคอยให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาและอำนวยความสะดวกคอยสนับสนุนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเองเกิดการพัฒนาทั้งปัญญาวิชาการและปัญญาทางอารมณ์ควบคู่กันไป

3.3 ขั้นวิเคราะห์อภิปรายผลเป็นการสรุปผลจากการทำกิจกรรมโดยครูจะร่วมกับผู้เรียนอภิปรายถึงผลงานหรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้ค้นพบจากกิจกรรมและครูจะสนับสนุนเพื่อให้ข้อมูลที่ได้นั้นชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจต่อความรู้และวิธีการแสวงหาความรู้เกิดเป็นแนวทางที่จะใช้ในการแสวงหาความรู้ต่อไป

4. การประเมินผลเป็นการประเมินผลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้ออกแบบไว้การประเมินผลนี้ต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ทักษะการแสดงออกและความรู้สึกของผู้เรียนและต้องประเมินถึงกระบวนการที่ผู้เรียนได้ใช้ในการสร้างความรู้รวมทั้งผลการเรียนรู้ทั้งนี้การประเมินจะประเมินทั้งในขณะที่ดำเนินกิจกรรมและประเมินหลังกิจกรรม

5. การสรุปและนำไปประยุกต์ใช้ หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนจะเกิดประสบการณ์และรวบรวมเป็นความรู้ที่ได้สร้างขึ้นด้วยตนเองทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เกิดเป็นข้อสรุปจากสาระที่ได้เรียนรู้ครูจะแนะนำให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงผลการ

เรียนรู้โดยการสะท้อนความคิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อนการแสดงผลงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่นการจัดการแสดงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมรวมทั้งการแสดงแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวันในลักษณะต่างๆ และการแสวงหาความรู้ต่อไป

ชนาธิป พรกุล (2554, หน้า 17) กล่าวว่าองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้เดิมของผู้เรียนผู้เรียนทุกคน ย่อมมีความรู้ติดตัวมาและความรู้นั้นมีคุณค่าที่จะนำมาใช้เป็นพื้นฐานเชื่อมโยงกับสิ่งที่ศึกษาใหม่
2. จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ผู้เรียน ควรมีเป้าหมายหรือมีความต้องการเรียนรู้จึงจะทำให้มีความพยายามหาทางไปสู่เป้าหมายนั้น
3. ข้อมูลเฉพาะที่เป็นเรื่องใหม่ได้แก่ข้อเท็จจริงประสบการณ์และความรู้สึก
4. ประสบการณ์เพิ่มเติมที่ทำท่าย หรือขยายความคิดเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้เดิมและความรู้ใหม่ทำการยืนยันปฏิเสธหรือขยายตามสิ่งที่เขากำลังคิดอยู่
5. กระบวนการสร้างความเข้าใจหรือกระบวนการทางสติปัญญาที่ผู้เรียนใช้ค้นหาวิธีนำข้อมูลใหม่ไปสัมพันธ์กับความรู้เดิม โดยที่ผู้เรียนต้องตั้งคำถามกับตัวเองมีการไตร่ตรองได้ทำการอภิปรายกับผู้อื่นมีข้อโต้แย้งแล้วจึงลงข้อสรุป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553, หน้า 27-28) กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนไว้ดังต่อไปนี้

ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 2 ครูปฏิบัติงานเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม

คำอธิบาย

ครูทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนร่วม ลักษณะและประเภทของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา หลักสูตร และการปรับหลักสูตรสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) กระบวนการจัดการเรียนการสอน การใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียนเฉพาะบุคคล ครูทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม โดยมีท่าทีหรือมีความรู้สึกที่ดีและยอมรับการจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงสนับสนุนการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ ครูทุกคนปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม โดยดูแลเอาใจใส่

ไม่แสดงอาการรังเกียจ ดูหมิ่นเหยียดหยามคำนึงถึงสิทธิโอกาส ความเสมอภาค ความเท่าเทียมทางการศึกษาและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

ประเด็นการพิจารณา

1. มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนร่วม
2. มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม
3. ปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วม
คำอธิบาย

ครูทุกคนเข้ารับการประชุม ฝึกอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม สำหรับผู้เรียนแต่ละประเภทความพิการ รวมทั้งการศึกษาต่อและหรือการศึกษาเพิ่มเติม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ มูลนิธิหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ สถานศึกษา โรงพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา ฯลฯ

ประเด็นการพิจารณา

การศึกษาต่อหรือการศึกษาเพิ่มเติม การประชุม อบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม จัดโดยหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

คำอธิบาย

IEP หมายถึง แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 โดยวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน กำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล ตลอดจนนำแผนสู่การปฏิบัติ ประเมินและนำผลการประเมินเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อพิจารณาประเมิน ทบทวน และปรับแผนพร้อมจัดทำรายงานผลปีละ 2 ครั้ง

ประเด็นการพิจารณา

1. ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
2. IEP มีองค์ประกอบ ตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

3. กระบวนการจัดทำ IEP ดำเนินงานตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง
ศึกษาธิการ

4. มีการประเมิน ทบทวน และปรับแผนพร้อมจัดทำรายงานผลปีละ 2 ครั้ง
ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation
Plan : IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

คำอธิบาย

IIP หมายถึง แผนการสอนที่จัดขึ้นเป็นเฉพาะบุคคลสำหรับผู้เรียนเพื่อให้
ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP ประกอบด้วย 1) ชื่อผู้เรียน 2) กลุ่ม
สาระการเรียนรู้ 3) จำนวนคาบ 4) ครั้งที่หรือวันเริ่มสอน 5) จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 6) เนื้อหา
7) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 8) สื่อการเรียนการสอน 9) สิ่งเสริมแรงที่ใช้ 10) การประเมินผล
11) การบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/ข้อเสนอแนะ 12) ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ
หัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีการจัดทำแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) สำหรับผู้เรียนเรียนร่วมเป็นรายชั่วโมงหรือรายสัปดาห์โดยนำเป้าหมายระยะ
ยาวและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนด
จุดประสงค์ย่อยๆ ที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเป้าหมายระยะ
ยาวที่ระบุไว้ใน IEP กำหนดจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์แหล่งเรียนรู้ สิ่ง
เสริมแรง วิธีการ/เครื่องมือในการวัดและประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ประเด็นการพิจารณา

1. มีแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)
2. มีองค์ประกอบตามที่กำหนด
3. มีการกำหนดจุดประสงค์ย่อยๆ ที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุจุด
ประสงค์เชิงพฤติกรรมและเป้าหมายระยะยาวที่ระบุไว้ใน IEP
4. มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ สิ่ง
เสริมแรง และวิธีการ/เครื่องมือในการวัดและประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ครูจัดหา ผลิตและใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ
บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการจำเป็น
พิเศษทางการศึกษา

คำอธิบาย

ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีการจัดหา เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ
บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษามีการประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
พัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนเฉพาะบุคคล มีการ
พัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการจัดหาและหรือผลิต เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

2. มีการใช้/ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนเฉพาะบุคคล

3. มีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ขยายผลเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ครูจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลอย่างเหมาะสม

คำอธิบาย

ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ใช้สื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสม พัฒนาผู้เรียนรายบุคคลครบตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และมีการบันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เลือกใช้สื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสม

2. มีการจัดการเรียนรู้ครบตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ใน IIP

3. มีการบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียน และหรือปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล

คำอธิบาย

ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีการวัดและประเมินผล โดยใช้เครื่องมือ/วิธีการในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ประเมินและบันทึกผลที่ได้จากการวัดและประเมินผล ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ตลอดจนการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกด้านการวัดและการประเมินผล ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนรายบุคคล เช่น ปรับเครื่องมือ วิธีการสอบ เวลา และการบริหารจัดการ รวมทั้งมีการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการเรียน ความก้าวหน้า จุดเด่นจุดที่ต้องปรับปรุง เพื่อวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนเฉพาะบุคคล และใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียน

ประเด็นการพิจารณา

1. ใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดและประเมินผล ที่หลากหลาย ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน

2. มีการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกด้านการวัดและประเมินผล และสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคลตามที่กำหนดไว้ใน IIP

3. มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการเรียน ความก้าวหน้า จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง และใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียน

4. ใช้ผลการประเมินเพื่อวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนเฉพาะบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 ครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล

คำอธิบาย

ครูที่สอนนักเรียนเรียนร่วมมีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคล ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การหาสาเหตุของปัญหา การกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา การทดลองใช้สื่อ นวัตกรรมในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาลักษณะการพัฒนา รวมทั้งการสรุปและรายงานการวิจัยอย่างง่ายหรือเต็มรูปแบบ

ประเด็นการพิจารณา

1. ครูนำผลการประเมินผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดที่ต้องการพัฒนา

2. ครูมีการพัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมในการพัฒนาผู้เรียน

3. ครูจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล

4. ใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเผยแพร่

ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 5) กล่าวถึงมาตรฐานด้านการจัดการเรียน

การสอน

มาตรฐานที่ 2 ครูปฏิบัติงานเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ครูมีความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ครูจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ครูจัดหาผลิตและใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 6 ครูจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 7 ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ 8 ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนร่วมลักษณะ และประเภทของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาหลักสูตรและการปรับหลักสูตรสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) กระบวนการจัดการเรียนการสอน การใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียนเฉพาะบุคคล

ครูทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมโดยมีท่าทีหรือมีความรู้สึกที่ดีและยอมรับการจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบรวมถึงสนับสนุนการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่ม รวมทั้งคนพิการครูทุกคนปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสมโดยดูแลเอาใจใส่ไม่แสดงอาการรังเกียจดูหมิ่นเหยียดหยามคำนึงถึงสิทธิโอกาสความเสมอภาคความเท่าเทียมทางการศึกษาและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

มาร์ควอร์ต, และเรโนลด์ (Marquardt, & Reynolds, 1994, pp.27-30) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนไว้ 4 ประการดังนี้

1. การแสวงหาความรู้ (knowledge acquisition) องค์การควรแสวงหาความรู้ที่มีประโยชน์และมีผลต่อการดำเนินงานจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การ เช่นการให้ความรู้กับพนักงานการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการลงมือปฏิบัติการดำเนินการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการปฏิบัติงานต่างๆ การแสวงหาและรวบรวมความรู้จากแหล่งความรู้ภายนอกองค์การ (external collection of knowledge) การเป็นผู้นำในการแข่งขันภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วองค์การต้องมีความยืดหยุ่นกว้างไกลเพื่อการปรับปรุงผลงานและสร้างให้เกิดความคิดใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอเพราะการแข่งขันขององค์การต้องอาศัยความคิดและการสร้างสรรค์ด้วยข้อมูลสารสนเทศจากสภาพแวดล้อมภายนอกด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้ การจ้างที่ปรึกษาการจ้างพนักงานใหม่การร่วมมือกับองค์การอื่นๆ การเปิดรับข่าวสารจากหลากหลายสื่อ อาทิ สื่อสิ่งพิมพ์ อีเมลล์ บทความโทรทัศน์ วิดีทัศน์ และภาพยนตร์

2. การสร้างความรู้ (knowledge creation) เป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่การสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวข้องกับแรงผลักดันการหยั่งรู้และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลทุกๆ คนสามารถเป็นผู้สร้างความรู้ได้ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้ บุคคลให้ความรู้ที่ตนมีอยู่กับผู้อื่นความรู้ที่ได้จากการรวมและสังเคราะห์การเรียนรู้โดยการปฏิบัติการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

3. การจัดเก็บและค้นคืนความรู้ (knowledge storage) การจัดเก็บต้องกำหนดสิ่งสำคัญที่จะเก็บไว้เป็นองค์ความรู้วิธีการในการเก็บรักษาและการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการองค์การต้องเก็บรักษาสิ่งที่องค์การเรียกว่าเป็นความรู้ไว้ให้ดีที่สุดไม่

ว่าจะเป็นข้อมูลสารสนเทศผลสะท้อนกลับการวิจัยและการทดลองการบันทึกเป็นฐานข้อมูล (database) หรือการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนรวมทั้งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางมนุษย์ด้วยเช่นการสร้างและการจดจำของปัจเจกบุคคลก็ต้องมีการจัดหมวดหมู่ตามองค์ประกอบต่างๆ เช่นตามความจำเป็นของการเรียนรู้วัตถุประสงค์ของงานความชำนาญของผู้ใช้หน้าที่/การใช้สารสนเทศและสถานที่ตั้งที่สารสนเทศถูกเก็บไว้เป็นต้นการค้นคืนความรู้ (retrieval) เป็นลักษณะของการเข้าถึงสิ่งที่ผู้ใช้ต้องการเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

4. การถ่ายทอดและใช้ประโยชน์ความรู้ (knowledge transfer) มีความจำเป็นสำหรับองค์การเนื่องจากองค์การจะเรียนรู้ได้ดีขึ้นเมื่อความรู้มีการกระจายและถ่ายทอดไปอย่างรวดเร็วตลอดจนเหมาะสมทั่วทั้งวงการการถ่ายทอดและการใช้ประโยชน์จากความรู้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกลไกด้านอิเล็กทรอนิกส์นอกจากนี้การเคลื่อนที่ของสารสนเทศและความรู้ระหว่างบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งนั้นเป็นไปได้โดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ

ซิลเวีย (Silvia, 1996, p.4) พบว่าการจัดโครงการเรียนร่วมจะสำเร็จได้ต้องมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการต้องพร้อมที่จะสนับสนุนโครงการ
2. การจัดการอบรมครูผู้สอน
3. ผู้บริหารต้องยอมรับหลักการเรียนร่วม
4. บุคลากรภายในโรงเรียนต้องยินดีที่จะร่วมมือ
5. ชุมชนในท้องถิ่นต้องพร้อมที่จะสนับสนุน
6. ผู้ปกครองของเด็กปกติและเด็กพิเศษต้องให้ความร่วมมือ
7. นักเรียนปกติในโรงเรียนเรียนต้องเต็มใจที่จะช่วยเหลือเด็กพิการ

สรุปได้ว่า การจัดการการเรียนการสอน หมายถึง การวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการฝึกทักษะต่างๆ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีการกำหนดจุดประสงค์ จัดทำแผนการสอน จัดการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง และวัดประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง สามารถวัดได้จาก 1) ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วม 2) ครูมีความรู้ ความเข้าใจเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม 3) มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล 4) จัดกระบวนการเรียนรู้ตามสาระหน่วยการเรียนรู้ และจัดหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถ 5) ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรม 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 7) ทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัด

การศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) 8) ปรับหลักสูตรมาใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ 9) ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ออกแบบไว้

3. การบริหารจัดการเรียนร่วม

3.1 ความหมายของการบริหารจัดการเรียนร่วม

นพพงษ์ บุญจิตตราดุล (2546, หน้า 6-7) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง การบริหารการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาย่อมมีปัจจัยเกี่ยวข้องหลายอย่าง

ประภาพิมล ทิมวัฒนา (2548, หน้า 22) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง การสนับสนุนการจัดสถานการณ์ด้านการเรียนการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับประโยชน์ได้เต็มที่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 5) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง นโยบายการจัดให้เด็กและเยาวชนพิการที่ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนปกติและในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมนี้ต้องให้เด็กและเยาวชนพิการหรือที่มีความบกพร่องและครอบครัวยังได้รับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มคือตั้งแต่แรกเกิดทันทีที่พบความพิการและโรงเรียนต้องมีการจัดเตรียมปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรรวมทั้งผลิตครูการศึกษาพิเศษที่จำเป็นต้องให้มีทักษะที่จะออกไปทำงานกับครูในระบบการศึกษาทั่วไปด้วย

กรมสามัญศึกษา (2555, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง การพัฒนานักเรียนให้มีความสุขสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ จริยธรรม และการดำรงชีพอย่างเป็นสุขในสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ข, หน้า 35) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง ผู้บริหารบริหารจัดการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2557, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกายจิตใจสติปัญญา อารมณ์สังคมการสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

เรโนลส์, และบริช (Reynolds, & Birch, 1997, p.175) กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง การบริหารจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ คือการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ บุคลากร สื่อ และการประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษา ให้แก่เด็กที่มีความต้องการได้รับการช่วยเหลือทางด้านการเรียนการสอนอันเป็นพิเศษ โดยมุ่งขจัดความบกพร่องในด้านต่างๆ เพื่อให้ได้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยมีการจัดทำหลักสูตรและปรับหลักสูตร มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนตามสภาพความบกพร่องและตามความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนา

3.2 ความสำคัญของการบริหารจัดการเรียนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 35) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารจัดการเรียนร่วม ว่าเป็นการวางแผนที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาที่จัดให้แก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือมีความบกพร่องทางร่างกาย เช่น บกพร่องทางการเห็น การพูด การได้ยินมีความบกพร่องทางสติปัญญา หรือมีความผิดปกติทางจิตใจ การจัดการศึกษาพิเศษนี้ ต้องมีการฝึกฝนอบรมครูให้สามารถสอนตามลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละประเภทได้ อาจจัดสอนในสถานศึกษาเฉพาะ เช่น โรงเรียนสอนคนหูหนวก โรงเรียนสอนคนตาบอด โรงเรียนในสถานสงเคราะห์คนพิการและโรงเรียนสำหรับเด็กปัญญาอ่อน หรือจัดในโรงเรียนธรรมดาทั้งนี้เพื่อให้คนพิการได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ และพึ่งตนเองได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 17) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารจัดการเรียนร่วมว่าผู้เรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

กรมสามัญศึกษา (2555, หน้า 1) กล่าวว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เป่าหมายหลักในการจัดการศึกษาว่าเพื่อให้เด็กเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ด้วยความร่วมมือทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโดยเฉพาะโรงเรียนจำเป็นต้องมีกระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบจึงจะดำเนินกิจการของโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายได้

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ (2555, หน้า 21-22) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารจัดการเรียนร่วม

1. มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเรียนร่วม
2. มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม
3. มีการกำหนดทิศทางของการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม
4. มีการวางแผนเพื่อบรรลุตามทิศทางที่กำหนดไว้โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. มีภาวะผู้นำในการริเริ่มนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียน

เรโนลด์, และเบิร์ช (Reymolds, & Birch, 1997, p.94) กล่าวว่าการบริหารจัดการเรียนรวม เด็กพิเศษที่เข้าเรียนรวมกับเพื่อน ๆ ปกติแบบเคียงบ่าเคียงไหล่กันไป จะส่งผลให้เด็กเรียนรู้ที่จะยอมรับซึ่งกันและกัน เด็กจะเข้าใจถึงความเหมือนและความไม่เหมือนในการอยู่ร่วมกัน เด็กปกติก็เรียนที่จะยอมรับความพิการด้านความสามารถของเพื่อน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเขา การยอมรับความพิการ การไร้ความสามารถ จึงเป็นเรื่องจำเป็น นอกจากนี้เด็กที่เรียนรมนั้น จะได้รับประโยชน์จากการร่วมมือและความรู้สึกที่จับมือซึ่งกันและกันที่พัฒนาไปด้วยกันในชั้นเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กันเช่นนี้ จะส่งผลให้มีการยอมรับซึ่งกันและกันรู้สึกและตระหนักถึงความพิการได้ ซึ่งสิ่งนี้เป็นเรื่องสำคัญเมื่อเด็กเหล่านี้เข้าสู่วัยผู้ใหญ่

3.3 ขอบข่ายของการบริหารจัดการเรียนรวม

อรอินทร์ วงศ์อำมาตย์ (2548, หน้า 43-45) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาพิเศษ ไว้ดังนี้

1. การบริหารงาน คือ การดูแลให้การจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษเป็นไปตามนโยบาย ปรัชญาวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการจัดการศึกษาพิเศษที่ตั้งไว้ โดยให้มีการปฏิบัติการเรียนการสอนอย่างเต็มกำลังความสามารถ มีการศึกษาวิจัยหาเทคนิควิธีสอนที่จะให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ในขณะเดียวกันก็ควรพิจารณาถึงสภาวะทางร่างกายและจิตใจของครูผู้สอนด้วย เนื่องจากการปฏิบัติงานด้านการศึกษาพิเศษ เป็นการทำงานกับเด็กพิเศษ ซึ่งทำให้ครูต้องประสบกับภาวะการใช้ความสามารถทางด้านร่างกายและจิตใจสูงเกินกว่าภาวะปกติ รวมทั้งการพิจารณาถึงสภาพร่างกายและจิตใจของเด็กพิเศษ เพื่อให้เกิดการจัดลักษณะการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสม

2. การบริหารเงินนอกจากจะต้องศึกษาระเบียบเกี่ยวกับการเงินการใช้และจ่ายเงินแล้ว ผู้บริหารการศึกษาพิเศษจะต้องคิดหาวิธี และมีความสามารถในการเขียนโครงการหรือการร่างของงบประมาณ เพื่อให้หน่วยงานจัดสรรงบประมาณเห็นประโยชน์และความจำเป็นในการจัดสรรงบประมาณให้สำหรับการจัดการศึกษาพิเศษ เพื่อจะได้งบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาพิเศษตามโครงการที่เสนอ นอกจากนี้ผู้บริหารการศึกษาพิเศษจะต้องจัดให้มีการหางบประมาณที่ไม่เป็นทางการด้วย ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาพิเศษจะต้องมีรายการใช้เงินอีกหลาย ๆ รายการที่ไม่สามารถจัดทำได้ตามระเบียบการเงินของทางราชการนอกจากนี้ ผู้บริหารการศึกษาพิเศษจะต้องมีความสามารถพิเศษทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ความศรัทธา ความจริงใจในงานและต้องรู้จักการคัดเลือกบุคลากรผู้ร่วมงานที่เหมาะสม

3. การบริหารคนนอกจากต้องคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณลักษณะและคุณสมบัติเหมาะสมกับงานการศึกษาพิเศษแล้ว ผู้บริหารงานการศึกษาพิเศษจะต้องให้ความสำคัญต่อการสร้างกลุ่มสัมพันธ์ การมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจ การจัดฝึกอบรมเพิ่มเติมระหว่างปฏิบัติงาน การพัฒนาสภาพทางร่างกายและจิตใจ

ของผู้ร่วมงาน การสร้างความศรัทธา ความเสียสละ ความสุขใจ และความรักงาน รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้มีโอกาสเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

4. การบริหารเครื่องมือ คือการควบคุม ดูแล จัดหา ผลิต สร้าง หรือจัดซื้อเครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ตามความต้องการและความจำเป็นให้เพียงพอควบคุมดูแลให้มีการใช้เครื่องมือเหล่านั้นๆ อย่างถูกต้องและคุ้มค่า ให้มีการซ่อมแซม แก้ไข ปรับปรุงให้มีสภาพการใช้งานได้อยู่เสมอ ให้มีการศึกษาค้นคิด สร้าง หรือผลิตเครื่องมือเพื่อการจัดการศึกษาพิเศษใหม่ๆ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 15) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องมาก หลักสูตรทั่วไปแต่ปรับบางวิชา หลักสูตรเพิ่มเติมเช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น จัดให้มีการเรียนรู้ในเรื่องความคุ้นเคยในสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (O & M) ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้เรียนภาษามือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้เรียนรู้หลักสูตรการช่วยเหลือตนเอง การดูแลสุขลักษณะของตนเองเช่น การสระผม ฯลฯ สำหรับเด็กออทิสติกให้พิจารณาว่าจะนำหลักสูตรอะไรให้เรียน ซึ่งอาจจะมี 3-4 เรื่อง ได้แก่ หลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กรุนแรง หลักสูตรที่เด็กเรียนได้ปานกลางไม่เห็นวิชาการเช่น เรียนดนตรี ศิลปะ พลศึกษา ไม่ถือว่าเป็นวิชาการหรืออาจไม่อยู่ในชั้นเรียนร่วมได้ บางเวลา เด็กที่เรียนปานกลางทำเป็นคู่ขนานได้ เด็กเรียนร่วมได้ใช้หลักสูตรทั่วไปแต่ต้องปรับบางช่วงเวลา เช่น เด็กตาบอดไม่ต้องคัดไทย เป็นต้น โดยอาจจัดทำในลักษณะบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าควรมีเรื่องอะไรบ้าง เป็นต้น ซึ่งต้องกำหนดไว้ใน IEP และต้องเขียนบอกไว้ให้บริการโดยใคร อะไรบ้าง

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 18) กล่าวถึงมาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

มาตรฐานที่ 3 ผู้บริหารบริหารจัดการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างชี้ (SEAT Framework)

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM)

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 5 สถานศึกษามีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (transition)

ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการส่งเสริมสนับสนุนยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วม

กรมสามัญศึกษา (2555, หน้า 68-74) ได้สรุปถึงหน้าที่ของ ผู้บริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ที่ต้องใช้เวลาในการปฏิบัติหน้าที่และภารกิจที่ต่างๆ กันดังต่อไปนี้

1. การวางแผนและการประเมิน ครอบคลุมโครงการทั้งหมดของโรงเรียนมีผลต่อทุกบทบาท การวางแผนที่ดีซึ่งอาศัยผลจากการวิจัยและประสบการณ์ประกอบกัน จะมีผลต่อการใช้บุคลากร ใช้งบประมาณ และทรัพยากรอื่นๆ ได้อย่างคุ้มค่า ทั้งนี้ผู้บริหารควรจะได้มีการวางแผนร่วมกับคณะ สามารถแยกความแตกต่างระหว่างความต้องการธรรมดา และความต้องการที่จำเป็นได้ กับรู้จักใช้ทักษะในการประเมินผลโครงการเพื่อปรับปรุงงานต่อไป

2. องค์กรการจําต้องการต้องมีวัตถุประสงค์ของโครงการ การพัฒนาองค์กรเป็นงานใหญ่ที่ต้องใช้เทคนิคพิเศษครอบคลุมงาน และทุกสิ่งทุกอย่างขององค์กรต้องเป็นไปตามระบบขององค์กร มีทั้งการวางระเบียบวิธีปฏิบัติและจัดอํานวยความสะดวกสำหรับการตัดสินใจ มีแบบอย่างและการนิเทศในการจัดทําโครงการต่างๆ สำหรับองค์กรที่จัดบริการและการศึกษาพิเศษต้องมีบทบาทใช้เครื่องช่วยพิเศษและบริการประกอบต่างๆ รวมอยู่ด้วย มีการชี้แจงแบ่งความรับผิดชอบ มีการจัดทําทะเบียน บัญชีนักเรียนเป็นพิเศษ มีการจัดบริการพิเศษใหม่ๆ เพิ่มขึ้น

3. การบริหารบุคลากรและนิเทศบุคลากร การบริหารบุคลากรเป็นการจัดให้คนเข้าระบบขององค์กร ซึ่งอาจไม่เป็นที่ถูกใจของคนบางคน ในการบริหารจึงต้องใช้การนิเทศประกอบกัน คือเมื่อสั่งแล้วต้องมีการช่วยเหลือแนะนําให้เขาปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง ผู้บริหารต้องพยายามสร้างความศรัทธาในการปฏิบัติงาน นั่นคือ การรวบรวมชีวิตจิตใจเข้ากับระบบของโรงเรียน มีการยอมรับยอมปฏิบัติตามปรัชญาของการจัดการศึกษาพิเศษ มีการปฏิบัติเป็นระเบียบแบบแผน มีการประเมินโครงการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนองความต้องการของเด็กพิเศษ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ยังครอบคลุมการจัดบรรจุบุคลากร การส่งเสริมให้ได้เลื่อนตำแหน่ง การจัดทําและจัดเก็บทะเบียน การอบรมในประจำการ การประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของครูประจำการ รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสในการคัดเลือกและจัดหาบุคลากรใหม่ด้วย ทั้งนี้ผู้บริหารต้องยอมรับว่าการคัดเลือกและคงไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถในด้านการศึกษาพิเศษ ถือเป็นหน้าที่หลักของการบริหารงานด้านนี้

4. การบริหารงานธุรการ การงบประมาณ และการจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนนับเป็นส่วนสำคัญของงานธุรการ เป้าหมายของงานด้านนี้ก็เพื่อช่วยให้จุดประสงค์ของโครงการการจัดการสอนและบริการพิเศษบรรลุเป้าหมาย ในกรณีที่บุคลากรหรืออาคารขาดแคลน หรือไม่เพียงพอ ซึ่งมักจะปรากฏอยู่เสมอในการจัดการศึกษาพิเศษ ผู้บริหารต้องใช้

ความสามารถในการแก้ไข หรือจัดหาทดแทนอย่างรีบด่วน อันจัดได้ว่าจำเป็นต้องใช้ปัญญาอย่างสุดกำลัง

5. บริการพิเศษประกอบกับการจัดการสอนนับเป็นส่วนที่มีความจำเป็นในการจัดการศึกษาพิเศษ บริการเหล่านี้นอกจากบริการด้านบุคลากรผู้ชำนาญการพิเศษแขนงต่างๆ เช่น บริการด้านการแพทย์ จิตวิทยา การบำบัด และการแก้ไขซ่อมเสริมแล้ว บริการด้านการรับส่ง ขนส่ง หรือการคมนาคมและอาหาร ก็ต้องจัดไว้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการจัดการศึกษา ซึ่งผู้บริหารจะต้องจัดให้มีการประสานงานกันเป็นอย่างดี

6. สารสนเทศแนะนำ และการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย การพบปะหรือประชุมบุคคล ที่ทำหน้าที่สื่อมวลชน เช่น การบรรยายปาฐกถา และการนิเทศเจ้าหน้าที่ หรือกรรมการการบริหารโรงเรียน ช่วยบำรุงขวัญและเสริมสร้างสัมพันธภาพที่มีของหมู่คณะ ร่วมในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน ให้ข้อมูลและสนใจติดตามข่าวสารด้านการจัดการศึกษาของท้องถิ่นและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับหน่วยงานจัดการศึกษาพิเศษ

7. การประสานงานและการอำนวยความสะดวก เป็นงานของกิจการด้านการศึกษาพิเศษควบคู่กับการวางแผนและการประเมินผล บทบาทนี้เป็นสิ่งที่มองไม่เห็นแต่จะแสดงคุณภาพที่แท้จริงของผู้บริหารการศึกษาพิเศษ ซึ่งต้องใช้วิธีการต่างๆ ของกระบวนการกลุ่ม ใช้เทคนิคในการติดต่อสื่อสารทุกทิศทางในวงงานและชุมชน เพื่อช่วยให้เกิดการร่วมมือ ประสานประโยชน์กันอย่างแท้จริง อันเป็นผลให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายบทบาทต่าง ๆ ในด้านนี้ เช่น การวินิจฉัยและ การบรรจุเด็กพิเศษให้ถูกที่ การพัฒนาและใช้ระเบียบต่าง ๆ การจัดโครงการแนะแนว การฝึกอาชีพ เป็นต้น

8. ต้องพัฒนา ประดับ ตกแต่ง ปรับปรุง อาคารเรียน อาคารประกอบและบริเวณทั่วไปให้สะอาด สวยงาม เป็นที่ชื่นชอบต่อผู้พบเห็นเสมอ

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ (2555, หน้า 16) กล่าวถึงแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. สร้างทัศนคติให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุน
2. อบรมความรู้เรื่องโรคแอลดีและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทางการศึกษา
3. เปิดโอกาสให้ครูที่สนใจหรือรับผิดชอบเรื่องนี้ได้มีโอกาสศึกษาและพัฒนา
งานการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
4. โรงเรียนควรจัดทำแผนการเรียนรายบุคคลให้สอดคล้องกับระดับความ
บกพร่องของเด็กแต่ละด้าน
5. ควรให้มีการจัดการเรียนแบบตัวต่อตัวหรือกลุ่มย่อยโดยปรับการสอนให้
เหมาะสมและมีรูปแบบที่หลากหลายเช่นเด็กที่มีปัญหาทางการเขียนอาจใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
มาช่วย

6. ปรับวิธีการประเมินผลให้เหมาะสมกับตัวเด็ก เช่น ให้เวลาทำข้อสอบนานกว่าเด็กปกติถ้าเด็กยังอ่านข้อสอบไม่ออกครูควรอ่านให้เด็กฟังถ้าเด็กยังเขียนไม่ได้ครูควรอนุญาตให้เด็กตอบข้อสอบด้วยวาจา

7. ควรส่งเสริมทักษะด้านอื่นๆ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ข, หน้า 16) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารจัดการเรียนร่วม ดังนี้

มาตรฐานที่ 3 ผู้บริหารบริหารจัดการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี และมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม

คำอธิบาย

ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนร่วม การบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม โดยมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางของการพัฒนาการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษาในอนาคต ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และชุมชน บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผน มีภาวะผู้นำในการริเริ่ม นำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา

1. มีความรู้ ความเข้าใจ ในการบริหารจัดการเรียนร่วม
2. มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม
3. มีการกำหนดทิศทางของการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม
4. มีการวางแผนเพื่อบรรลุตามทิศทางที่กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. มีภาวะผู้นำในการริเริ่มนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างชี้ (Seat framework)

คำอธิบาย

ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยบริหารจัดการด้านผู้เรียน (Student : S) ด้านสภาพแวดล้อม (Environment : E) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Activity : A) และด้านเครื่องมือ (Tools : T)

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาและผู้เรียนทั่วไป (S)

2. มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้อง (E)

3. มีการบริหารหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิคการสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน การประกันคุณภาพ การรับนักเรียนพิการหรือ

ที่มีความบกพร่องเข้าเรียน การจัดตารางเรียน การประสานความร่วมมือ การนิเทศติดตามประเมินผล และปรับปรุงงาน (A)

4. มีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการกฎกระทรวงเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (AT) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการตำรา ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น (T)

5. มีผลการดำเนินงานตามโครงสร้างชีวิตที่เป็นที่ประจักษ์ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไปและหรือ มีการใช้กระบวนการบริหารอื่นๆ ในการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM)

คำอธิบาย

ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้หลักการบริหาร 1) หลักการกระจายอำนาจ 2) หลักการมีส่วนร่วม 3) หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน 4) หลักการบริหารตนเอง 5) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

ประเด็นการพิจารณา

1. มีโครงสร้างการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยมอบหมายงาน ความรับผิดชอบแก่ผู้เกี่ยวข้อง และกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วมอย่างชัดเจน

2. ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายประกอบด้วย ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานอื่น

ได้รับรู้ และให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถให้คำแนะนำ ชี้แนะแก่ผู้บริหารสถานศึกษาอื่นๆ ได้

3. มีระบบการบริหารจัดการเรียนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ตามบริบทของสถานศึกษา

4. มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการเรียนร่วม ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

5. การนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง
ยั่งยืน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม

คำอธิบาย

ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผล การดำเนินงาน และรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม

ประเด็นการพิจารณา

1. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย
ในแผนงาน/โครงการ
2. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
3. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องมีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผล การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม
4. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนร่วม
5. สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณชน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 สถานศึกษามีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition)

คำอธิบาย

สถานศึกษามีกระบวนการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน มีการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน โดยการสำรวจ จัดทำ และจัดเก็บข้อมูลของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา จัดเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมรวมทั้งประสานงานภาคีเครือข่าย ให้ผู้เรียนได้รับการบริการด้านการศึกษา การแพทย์ การสังคมสงเคราะห์ และการอาชีพ เพื่อลดข้อจำกัดให้น้อยที่สุด และได้รับโอกาสในการพัฒนาตามศักยภาพ ทั้งการเรียนต่อและประกอบอาชีพ

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา เพื่อการส่งต่อและเปลี่ยนผ่านทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
2. มีการจัดทำแผนการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน (Individualize Transition Plan : ITP)
3. มีการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ส่งและผู้รับและจัดเตรียม ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาก่อนการ ส่งต่อหรือเปลี่ยนผ่าน

4. มีการดำเนินการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน

5. มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.6 มีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วม

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วม ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณ มอบโล่รางวัล แก่บุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วม ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่างแพร่หลาย

ประเด็นการพิจารณา

การให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษา ให้แก่เด็กที่มีความต้องการได้รับการช่วยเหลือทางด้านการเรียนการสอนอันเป็นพิเศษ โดยมุ่งขจัดความบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยมีการจัดทำหลักสูตรและปรับหลักสูตร มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนตามสภาพความบกพร่องและตามความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนา สามารถวัดได้จาก 1) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม 2) บริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT framework) 3) ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน 4) ส่งเสริมสนับสนุนยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วม 5) บริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) 6) บริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม 7) มีภาวะผู้นำในการริเริ่ม นำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา 8) เปิดโอกาสให้ครูที่สนใจหรือรับผิดชอบเรื่องนี้ได้มีโอกาสศึกษาและพัฒนางานการศึกษาพิเศษในโรงเรียน 9) มีการนิเทศและดูแลให้การจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง และพัฒนา 10) มีการดูแลให้การจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษเป็นไปตามนโยบาย ปรัชญาวัตถุประสงค์ 11) มีหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนร่วม การบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ 12) ส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม 13) กำหนดทิศทางของการพัฒนาการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษาในอนาคต ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน 14) มีการวางแผนเพื่อบรรลุตามทิศทางที่กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 15) มีการเตรียม

ความพร้อมผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา และผู้เรียนทั่วไป 16) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้อง และ 17) กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจงบประมาณ ระบบการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม

4. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

4.1 ความหมายของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ชิตชงค์ ส.นันทนาเนตร (2547, หน้า 17) กล่าวว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมการเรียนรู้ในทุกโอกาส ทุกรูปแบบ พัฒนาความร่วมมือร่วมใจระหว่างทุกๆ หน่วยงานในสังคม สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้บุคคลเรียนรู้ตลอดชีวิต สนับสนุนให้นายจ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการขยายโอกาสการเรียนรู้ของบุคลากร เน้นผลการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาสเข้ามามีบทบาทในสังคมและชุมชน ทำให้เป็นชุมชนสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้น แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเปลี่ยนแปลงอย่างมากหรือเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เป็นชุมชนที่สามารถปรับตัวเองให้ปัจจุบัน และทบทวนบทบาทของตนเอง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ สามารถให้ข้อมูล ให้คำแนะนำหรือการชี้แนะได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาวิธีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ใหม่ๆ

วรรณ กังสิริกุล (2552, หน้า 9) กล่าวว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การให้ทุกๆ ภาคส่วนของชุมชนทำงานร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสในการเรียนรู้สำหรับทุกคน โดยมุ่งเน้นเป้าหมายในอนาคตที่ได้กำหนดไว้ร่วมกันและเป็นชุมชนที่ยึดการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีหลักสำคัญ ดังนั้นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 22) กล่าวว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ก, หน้า 16) กล่าวว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านการเรียนร่วม

มาร์ควอตส์, และเรนอร์ด (Marquardt, & Reynolds, 1994, p.156) กล่าวว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์การซึ่งมีบรรยากาศของการเรียนรู้รายบุคคลและกลุ่ม มีวิธีการเรียนรู้ที่เป็นพลวัตมีการสอนคนของตนเองให้มีกระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อช่วยให้เข้าใจในสรรพสิ่งสรุปได้ว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมการเรียนรู้ในทุกโอกาส ทุกรูปแบบ พัฒนาความร่วมมือร่วมใจระหว่างทุกๆ หน่วยงานในสังคม สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้บุคคลเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาวิธีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ใหม่ๆ

สเตวาร์ท (Stewart, 1998, p.21) กล่าวว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง สังคมที่มีการเพิ่มทักษะและความรู้อย่างเป็นระบบให้สมาชิกในสังคมเพื่อให้สามารถใช้

ประโยชน์จากนวัตกรรมใหม่ๆทางเทคโนโลยีซึ่งจะทำให้เป็นสังคมที่ได้เปรียบในเชิงการแข่งขันในตลาดโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

จาวิส (Jarvis, 2001, p.987) กล่าวว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง ผลผลิตของโลกาภิวัตน์และความรู้ในขณะเดียวกันการเรียนรู้และการศึกษาก็เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องพันกันอย่างแยกไม่ออกอาจจะกล่าวได้ว่าในสังคมปัจจุบันการเรียนรู้ถือว่าเป็นจุดศูนย์กลางของนโยบายการศึกษาของหลายประเทศ

เอดเวิร์ด (Edward, 2004, p.258) กล่าวว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง

1. สังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสังคมแห่งการศึกษาทำให้คนในสังคมมีความตื่นตัวมีประชาธิปไตยและมีโอกาสที่เท่าเทียมกันสังคมแห่งการเรียนรู้ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. สังคมแห่งการเรียนรู้เป็นตลาดการเรียนรู้จุดมุ่งหมายเพื่อเป็นตลาดแห่งโอกาสของการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อให้มีทักษะและความสามารถที่ทันกับเหตุการณ์

3. สังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสังคมที่ผู้เรียนต้องปรับการเรียนรู้ให้เข้ากับชีวิตใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนวิธีการดำเนินชีวิตของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การให้ทุกๆ ภาคส่วนของชุมชนทำงานร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสในการเรียนรู้สำหรับทุกคน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

4.2 ความสำคัญของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

กุลชร เลิศสุริยะกุล (2548, หน้า 12) กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ว่า ในการเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้คนในสังคมนั้นๆ สามารถพัฒนาตนเองและสังคมอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 22) กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ทำให้เกิดการให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ

จาวิส (Jarvis, 2001, p.987) กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ว่า การจัดการเรียนรู้คือการลงทุนการเพิ่มมูลค่าให้กับมนุษย์และต้นทุนทางสังคมซึ่งจะก่อให้เกิดการจ้างงานและการทำงานที่มีประสิทธิภาพและมีผลต่อเนื่องในด้านการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศชาติ

ซอน (Schon, 2003, p.7) กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ว่าเป็นระบบที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและถือเป็นภารกิจจำเป็นสำหรับทุกคนทุกองค์กรและทุกสังคมที่ต้องเรียนรู้ว่าธรรมชาติของกระบวนการ

ที่สังคมเปลี่ยนตนเองนั้นเป็นอย่างไรลักษณะของสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นอย่างไรรูปแบบและข้อจำกัดของความรู้ที่สามารถใช้ในระบบของการเรียนรู้ของสังคมเป็นอย่างไรและมีข้อเรียกร้องใดบ้างที่บุคคลต้องกระทำในการเรียนรู้

เมสฮาร์ท (Mehaut, 2004, p.76) กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ว่าความรู้เหล่านี้จะช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจหรือทำให้เป็นเศรษฐกิจความรู้ซึ่งประชาชนที่มีส่วนสร้างสังคมชนิดนี้จะต้องมีการเรียนรู้มีความรู้และทักษะในการทำงานมีเครือข่ายและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าความรู้เป็นผลลัพธ์จากการเรียนรู้นั้นเอง

สรุปได้ว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อการพัฒนา การเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้คนในสังคมเรียนรู้และพร้อมที่จะพัฒนานตนเองสามารถใช้ในระบบของการเรียนรู้ของสังคมเป็นอย่างไรและมีข้อเรียกร้องใดบ้างที่บุคคลต้องกระทำในการเรียนรู้

4.3 ขอบข่ายของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 51-52) กล่าวว่า สังคมแห่งการเรียนรู้คือ การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนทำงานบนพื้นฐานของการเรียนรู้ (learning base) โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. กำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมในเชิงปฏิบัติการคือ

1.1 กลยุทธ์ชี้นำ (surge strategy) โดยคณะผู้บริหารระดับสูงร่วมรับผิดชอบและสนับสนุน

1.2 กลยุทธ์ปลูกฝัง (cultivate strategy) โดยให้คณะทำงานในสายงานด้านทรัพยากรบุคคลเป็นผู้รับผิดชอบ

1.3 กลยุทธ์ปฏิรูป (transform strategy) โดยคณะทำงานพิเศษจากทุก ๆ หน่วยงานในองค์กรมาร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ

2. กำหนดแผนงานให้ชัดเจนดังนี้

2.1 ปรับโครงสร้างในการบริหารให้เป็นการทำงานแบบทีม

2.2 จัดทำแผนทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับโครงสร้างในการบริหารงานให้มีลักษณะเป็นการทำงานเป็นทีมโดยวางแผนพัฒนาองค์ความรู้ โดยการฝึกอบรมและพัฒนาประสบการณ์พร้อมทักษะจากการเรียนรู้ในที่ทำงาน

2.3 จัดทำแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการฝึกอบรมและการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ เช่น ห้องฝึกอบรม ห้องประชุม โสตทัศนูปกรณ์ เป็นต้น

3. เปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับรู้กลไกของการพัฒนาและผลกระทบทุก ๆ ด้านที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง

4. พื้นฐานสำคัญขององค์กรเรียนรู้ ดังนี้

4.1 การสร้างและสานวิสัยทัศน์ (share value) ให้ทุกคนได้รู้ได้เข้าใจจะได้สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้เป็นรูปธรรมโดยมีการนำวิสัยทัศน์ที่ได้สร้างขึ้นมาเป็นเป้าหมายของการกำหนดแผนกลยุทธ์เพื่อสานให้วิสัยทัศน์เป็นจริงด้วยแผนการปฏิบัติต่อไป

4.2 มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (our commitment to excellence) เพื่อให้เก่งในทุก ๆ ด้านเก่งในการเรียนรู้ เก่งคิด เก่งทำ มีไหวพริบปฏิภาณมีความเพียรพยายามตั้งแต่เยาว์วัยและใฝ่รู้อย่างเสมอต้นเสมอปลายเพื่อให้สอดคล้องกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งเป็นโลกแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based) ที่ต้องมีการเรียนรู้ไปตลอดชีวิต โดยมีการคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ การสร้างและสานวิสัยทัศน์ (personal vision) ซึ่งได้แก่ความคาดหวังของแต่ละคนที่ต้องการจะให้สิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นจริงในชีวิตของตน มุ่งมั่นสร้างสรรค์ (creative tension) มีความขยัน ใฝ่ดีมีพัฒนาการอยู่ตลอดเวลาใช้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และตัดสินใจ เพื่อให้มีระบบคิด และการตัดสินใจที่ดีฝึกใช้จิตใต้สำนึก (subconscious) สั่งงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปโดยอัตโนมัติและได้ผลงานที่ดี

4.3 การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (team learn) เป็นการเน้นการทำงานเป็นทีม โดยให้ทุกคนในทีมงานใช้วิจารณญาณร่วมกันตลอดเวลาว่ากำลังทำงานอะไร จะทำให้ดีขึ้นอย่างไรเป็นการเรียนรู้ร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลสามัคคี ขยันคิด ขยันเรียนรู้และขยันทำด้วยความเชื่อว่าการเรียนรู้ในลักษณะนี้จะช่วยเสริมสร้างอัจฉริยะภาพของทีมงาน

4.4 รูปแบบวิธีการคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง (mental model) ซึ่งเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่ได้สะสมมาตั้งแต่เด็กกับพื้นฐานของวุฒิภาวะทางอารมณ์ของแต่ละบุคคลทำให้ความคิดและความเข้าใจของแต่ละคนแตกต่างกันและหากปล่อยให้ต่างคนต่างคิดจะกลายเป็นปัญหาใหญ่เพราะมีการยึดติดกับรูปแบบและวิธีการที่ตนเองคุ้นเคยทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัว

4.5 การคิดความเข้าใจเชิงระบบ (system thinking) เพื่อให้ทุกคนมีความเข้าใจชัดเจนถึงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ทำให้มองทุกสิ่งทุกอย่างเป็นภาพรวม จะได้สามารถเผชิญกับภาวะวิกฤติและการแข่งขันได้

5. พัฒนาพนักงานในระดับผู้นำองค์กรไม่ว่าจะเป็นหัวหน้าโครงการ หรือหัวหน้าทีมงานให้มีความเข้าใจบทบาทของผู้นำในองค์กรเรียนรู้จะได้มีการปฏิบัติให้มีคุณลักษณะเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นผู้ให้การสนับสนุนผู้อื่นในการปฏิบัติงานให้ราบรื่น

6. มอบหมายพันธ-กิจ (mission) และกระบวนงานต่างๆ แก่ทีมงานเพื่อให้สามารถบริหารและรับผิดชอบด้วยตัวเองได้เป็นการเพื่ออำนาจให้แก่พนักงาน จะได้เกิดความคล่องตัว

7. สร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านการพัฒนา และปรับปรุงงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา

8. ทำการประเมินผล (assessment) เพื่อปรับปรุงผลงานเสมอ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 5) พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ปี 2551 มาตรา 5 ข้อที่ 1 กล่าวว่า คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ปี 2551 มาตรา 5 ข้อที่ 3 ที่กล่าวว่า คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนกรเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ปี 2551 มาตรา 8 วรรคที่ 2 กล่าวว่า ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

จันทราณี สงวนนาม (2551, หน้า 206-207) กล่าวว่า การที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ต้องสร้างคุณลักษณะ 6 ประการดังต่อไปนี้

1. การใฝ่รู้ใฝ่เรียนของบุคลากร (personal mastery) สถานศึกษาจะต้องมีบุคลากรที่มีความสามารถเชี่ยวชาญในหน้าที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้เป็นทีมต่อไป

2. การมีวิสัยทัศน์ร่วม (shared vision) เป็นการร่วมคิดร่วมทำและเป็นการถ่ายทอดทิศทางเพื่อไปสู่เป้าหมายขององค์กรจากผู้บริหารและครูผู้สอนหรือคณาจารย์ซึ่งเป็นลักษณะของการสื่อสารแบบสองทางเพื่อสร้างความเข้าใจในกลยุทธ์เป้าหมายและทิศทางของสถานศึกษาร่วมกัน

3. การเรียนรู้เป็นทีม (team learning) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมอาจใช้แนวทางการทำไปปรับปรุงไปโดยมีการร่วมปรึกษาหารือแบบไม่เป็นทางการทุกครั้งที่มีการปฏิบัติภารกิจเสร็จเพื่อการทำครั้งต่อไปให้ดีกว่า

4. การมีโมเดลความคิดใหม่ (mental model) เป็นกรอบความคิดที่ส่งผลต่อการรับรู้และความเข้าใจโดยตีความต่อสิ่งที่ได้ยินหรือรับรู้ต่างๆ ซึ่งจะแตกต่างกันในแต่ละคนโมเดลความคิดจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่คุ้นเคยได้เป็นอย่างดีหากสถานศึกษายอมรับแต่

โมเดลความคิดเดิมๆ ที่มีอยู่ก็จะทำให้เกิดการปฏิเสธต่อสิ่งที่ไม่คุ้นเคยทำให้ไม่เกิดความคิดใหม่ๆ เกิดขึ้น

5. การมีการเสวนา (dialogue) การเสวนาเป็นพื้นฐานของการสร้างความเข้าใจในแนวคิดของผู้อื่นก่อให้เกิดการฟังที่ดีจากมุมมองที่หลากหลายและช่วยให้เข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจนขึ้น

6. ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ (system thinking) หลักการคิดอย่างเป็นระบบก็คือต้องทำความเข้าใจกับเหตุการณ์ต่างๆ ในภาพรวมอย่างเป็นระบบมิใช่แยกส่วนต่างๆ จากระบบมาทำความเข้าใจ

เจษฎา นกน้อย (2550, หน้า 9-14) กล่าวว่า สังคมแห่งการเรียนรู้มีลักษณะ 12 ประการ ดังต่อไปนี้

1. มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้โดยพนักงานทุกคนในองค์กรจะมีลักษณะนิสัยที่ใฝ่รู้ องค์กรมีการสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ความรู้อย่างเป็นระบบทั้งในระดับบุคคลกลุ่มและองค์กรรวมทั้งมีการสร้างระบบการเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กรและใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ร่วมกัน

2. โครงสร้างขององค์กรมีสายการบังคับบัญชาน้อยทำให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารงานสามารถปรับเปลี่ยนและจัดที่มงานได้ง่ายอีกทั้งการบริหารงานจะอิงกับสมรรถนะของพนักงานมากกว่าการอิงกับคำอธิบายรายละเอียดงาน

3. มีการเพิ่มอำนาจในการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับล่าง รวมถึงมีการมอบหมายงานและกระจายความรับผิดชอบให้พนักงานสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและดำเนินการในงานที่อยู่ในข่ายความสามารถและความรับผิดชอบทำให้พนักงานสามารถเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับการทำงานด้วยอีกทางหนึ่ง

4. ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยมีการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ (vision) พันธกิจ (mission) วิธีการปฏิบัติงานรวมถึงตลอดถึงแนวทางการปฏิบัติงานให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้องค์กรสามารถอยู่รอดไม่ว่าจะในสภาวะการณ์ใดๆ รวมถึงสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้อย่างมั่นคง

5. มีการสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนรู้ภายในองค์กรเพื่อกระตุ้นและก่อให้เกิดการแพร่กระจายของความรู้มากยิ่งขึ้นนอกจากนี้เทคโนโลยีใหม่ๆ จะนำมาซึ่งทักษะใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานอีกด้วยซึ่งนับเป็นโอกาสในการสร้างการเรียนรู้ร่วมกันให้เกิดขึ้นในองค์กร

6. มุ่งเน้นคุณภาพของผลงานและผลิตภัณฑ์ตามความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าซึ่งหมายความว่าองค์กรพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไปแตกต่างจากองค์กรแบบเดิมๆ ซึ่งมักย่ำอยู่กับที่อีกทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใดๆ ก็มักเป็นไปด้วยความยากลำบาก

7. มีการส่งเสริมและสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกันเช่น การให้พนักงานทุกคนมีอิสระในการคิดการแก้ปัญหา รวมถึงการตัดสินใจโดยใช้แนวทางประชาธิปไตยอันเป็นการรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานทุกคนในองค์กรซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดการค้นพบสิ่งใหม่หรือนวัตกรรมให้กับองค์กร

8. มีการทำงานเป็นทีมโดยการเน้นให้พนักงานรับรู้เป้าหมายร่วมกันเน้นการมีส่วนร่วมของพนักงานปลูกจิตสำนึกให้พนักงานรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของผู้อื่นรวมถึงการประสานความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่พนักงานอันจะทำให้สามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามความมุ่งหมาย

9. มีวิสัยทัศน์ร่วมกันโดยการกำหนดเป้าหมายแนวทางและทิศทางของการดำเนินงานองค์กรร่วมกันซึ่งหมายความว่าพนักงานมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางขององค์กรแทนที่จะมาจากการกำหนดของผู้บริหารดังเช่นในอดีตอันจะนำมาซึ่งความรู้สึกเป็นเจ้าของก่อให้เกิดความรักและความมุ่งมั่นในงาน

10. มีการสร้างระบบพี่เลี้ยงผู้สอนงานและผู้ชี้แนะการปฏิบัติที่เป็นระบบทำให้พนักงานในองค์กรไม่ว่าจะเป็นตัวพี่ผู้สอนงานหรือผู้ชี้แนะการปฏิบัติงานรวมทั้งผู้ที่ได้รับการสอนหรือการชี้แนะก็ตามได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกันและทำความรู้จักกันมากขึ้น

11. ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ ทั้งจากภายในอันหมายถึงขององค์กรเอง และจากภายนอกอันหมายถึงขององค์กรอื่นรวมถึงกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดี

12. การไม่เพิกเฉยต่อความผิดพลาดแต่นำมาพิจารณาและดำเนินการแก้ไข เพื่อแสวงหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดีกว่านอกจากนี้ยังพร้อมที่จะเลี่ยนหารูปแบบใหม่ ๆ ในการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าซึ่งนับเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและไม่สิ้นสุด

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ (2555, หน้า 16) กล่าวถึงแนวทางการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ร่วมกันไว้ดังนี้

1. ให้ความรู้และคำแนะนำพ่อแม่เกี่ยวกับปัญหาของเด็ก ลดความเครียดและความวิตกกังวลของครอบครัว

2. เปลี่ยนพฤติกรรมจากการตำหนิโทษ เป็นความเข้าใจ และสนับสนุนในการส่งเสริมทักษะในการเรียนรู้ของเด็ก

3. มีการเผยแพร่ให้สังคมทราบเรื่องพระราชบัญญัติคนพิการ พ.ศ.2534 เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นความพิการทางกฎหมาย และเด็กมีสิทธิได้รับการรักษารวมทั้งการศึกษาอย่างเหมาะสมตามศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 15) สรุปได้ว่า กำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้สำหรับคนพิการ และมีมาตรการ ดังนี้

1. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้มีระบบการประกันคุณภาพ และได้รับรองมาตรฐานการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก ด้วยการพัฒนามาตรฐานและกลไกในการประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับคนพิการทุกประเภท

2. ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีคุณภาพที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ด้วยการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับคนพิการ

3. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ในทุกสังกัด จัดสภาพแวดล้อมระบบสนับสนุนการเรียนการสอนตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ โดยเสนอให้สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อม และจัดตั้งศูนย์ DSS (Disability Support Services) พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อฯ สำหรับศูนย์ฯ DSS

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557ข, หน้า 34) ได้กำหนดขอบข่ายของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้ร่วมกัน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน ให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการวางแผนและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม และให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง แสวงหาความรู้ และเรียนรู้โดยผ่านแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2. มีการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม

3. มีการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนและครอบครัว แสวงหาความรู้และเรียนรู้โดยผ่านแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

4. มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาและการใช้แหล่งเรียนรู้

5. มีการสรุป รายงานผล เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมระหว่างบุคคลภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

คำอธิบาย

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมผ่านกิจกรรม สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ องค์ความรู้ต่างๆ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ มีระบบการจัดการความรู้ มีการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งบุคลากรภายในสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นการพิจารณา

1. มีการกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมและมีการระบุความรู้ที่จำเป็น (Knowledge Mapping)
2. มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนด กลั่นกรองความรู้ที่จำเป็น (Knowledge Mapping) มาแบ่งปันความรู้ให้กับบุคลากรภายในประเทศและนอกสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว กับชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
3. มีระบบจัดการความรู้ ถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. มีการดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม ระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา
5. มีการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีการรายงานผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

เซง (Senge, 1990, pp.218-219) กล่าวว่า หัวใจของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อยู่ที่การสร้างวินัย 5 ประการในรูปของการนำไปปฏิบัติของบุคคลทีมและองค์การอย่างต่อเนื่องวินัย 5 ประการที่เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ทั้งองค์การมี 5 ประการ ดังนี้

1. มุ่งสู่ความเป็นเลิศและรอบรู้ (personnel mastery) โดยมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้ไปถึงเป้าหมายด้วยการสร้างวิสัยทัศน์ส่วนตัว (personal vision) เมื่อลงมือกระทำและต้องมุ่งมั่นสร้างสรรค์จึงจำเป็นต้องมีแรงมุ่งมั่นใฝ่ดี (creative tention) มีการใช้ข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ (commitment to the truth) ที่ทำให้มีระบบการคิดตัดสินใจที่ดี รวมทั้งใช้การฝึกจิตใต้สำนึกในการทำงาน (using subconsciousness) ทำงานด้วยการดำเนินไปอย่างอัตโนมัติ
2. มีรูปแบบวิธีการคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง (mental model) ผลลัพธ์ที่จะเกิดจากรูปแบบแนวคิดนี้จะออกมาในรูปของผลลัพธ์ 3 ลักษณะ คือเจตคติ หมายถึง ทำที่หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเหตุการณ์หรือเรื่องราวใดๆ ทศนคติแนวความคิดเห็นและกระบวนการทัศนกรอบความคิดแนวปฏิบัติที่เราปฏิบัติตามๆ กันไปจนกระทั่งกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์การ

3. การสร้างและสานวิสัยทัศน์วิสัยทัศน์องค์การ (shared vision) เป็นความมุ่งหวังขององค์การที่ทุกคนต้องร่วมกันบูรณาการให้เกิดเป็นรูปธรรมในอนาคตลักษณะวิสัยทัศน์องค์การที่ดีคือกลุ่มผู้นำต้องเป็นฝ่ายเริ่มเน้นเข้าสู่กระบวนการพัฒนาวิสัยทัศน์อย่างจริงจังวิสัยทัศน์นั้นจะต้องมีรายละเอียดชัดเจนเพียงพอที่จะนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้วิสัยทัศน์องค์การต้องเป็นภาพบวกต่อองค์การ

4. การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (team learn) องค์การความมุ่งเน้นให้ทุกคนในทีมมีสำนึกร่วมกันว่าเรากำลังทำอะไรและจะทำอะไรต่อไปทำอะไรจะช่วยให้เพิ่มคุณค่าแก่ลูกค้าการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมขึ้นกับ 2 ปัจจัยคือความฉลาดทางด้านสติปัญญาและความฉลาดทางด้านอารมณ์ประสานกับการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและการสร้างภาวะผู้นำแก่ผู้นำองค์การทุกระดับ

5. มีความคิดความเข้าใจเชิงระบบ (system thinking) ทุกคนควรมีความสามารถในการเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบนอกจากมองภาพรวมแล้วต้องมองรายละเอียดของส่วนประกอบย่อยในภาพนั้นให้ออกด้วยวินัยข้อนี้สามารถแก้ไขปัญหาที่สลับซับซ้อนต่างๆได้เป็นอย่างดี

การ์วิน (Garvin, 1993, pp.80-81) กล่าวว่า ในการพัฒนาสังคมสู่การเป็น อสังคมแห่งการเรียนรู้ซึ่งเป็นองค์การที่มีทักษะการสร้างสรรคและการถ่ายโอนความรู้และสามารถปรับปรุงพฤติกรรมที่สะท้อนความรู้ใหม่และการยังรู้ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การแก้ปัญหาอย่างมีระบบ (systematic problem solving)
2. การทดลองใช้วิธีการใหม่ๆ (experimentation with new approaches)
3. การเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนและเรื่องในอดีต (learning from their own experience and past history)
4. การเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่ดีที่สุดของผู้อื่น (learning from the experiences and best practices of others)
5. การถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (transferring knowledge quickly and efficiently)

มาร์ควอตส์ (Marquardt, 1996, p.156) กล่าวว่า สถานศึกษาแห่งการเรียนรู้หมายถึง องค์การซึ่งมีบรรยากาศของการเรียนรู้รายบุคคลและกลุ่ม มีวิธีการเรียนรู้ที่เป็นพลวัตมีการสอนคนของตนเองให้มีกระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อช่วยให้เข้าใจในสรรพสิ่ง สามารถเรียนรู้จัดการและใช้ความรู้เป็นเครื่องมือไปสู่ความสำเร็จควบคู่ไปกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยโดยองค์ประกอบของการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้มี 5 องค์ประกอบได้แก่

1. พลวัตการเรียนรู้ (learning dynamics)
2. การปรับเปลี่ยนองค์กร (organization transformation)
3. การเพิ่มอำนาจแก่บุคคล (people empowerment)
4. การจัดการความรู้ (knowledge management)

5. การใช้เทคโนโลยี (technology application)

สรุปได้ว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การให้ทุก ๆ ภาคส่วนของชุมชนทำงานร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสในการเรียนรู้สำหรับทุกคน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ สามารถวัดได้จาก 1) ให้ความรู้และคำแนะนำพ่อแม่เกี่ยวกับปัญหาของเด็ก ลดความเครียดและความวิตกกังวลของครอบครัว 2) มีการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงานสร้าง ส่งเสริมช่วยเหลือ สนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม 3) มีกระบวนการที่เกื้อหนุนในการจัดการเรียนร่วมให้ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 4) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ 5) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง 6) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง 7) ส่งเสริมการเรียนรู้โดยผ่าน สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ องค์กรความรู้ต่าง ๆ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

วิวัฒน์ไชย ศรีวิวัฒน์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ภายใต้โครงสร้างชี้ท ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ภายใต้โครงสร้างชี้ท ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์และขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า 1) สภาพการบริหารโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือ และด้านกิจกรรมการเรียนสอน 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ยกเว้นด้านเครื่องมือที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมภายใต้โครงสร้างชี้ทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

วสันต์ สืบสุทธา (2550, หน้า 124-126) ได้ศึกษาความความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายงานพบว่า เห็นด้วยมากทุกด้านโดยเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือด้านคุณภาพนักเรียน รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามลำดับและด้านกระบวนการเรียนการสอนเป็นลำดับสุดท้าย เมื่อจำแนกตามภูมิหลังของครูและผู้บริหาร พบว่า 1) ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม ในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการบริหารจัดการส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน 2) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม ในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษต่างกันมีความคิดเห็นต่อการ ปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการบริหารจัดการ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน 4) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาพิเศษต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานการศึกษาโรงเรียนเรียนร่วมในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน 5) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีการเพิ่มพูนความรู้ด้านการศึกษาพิเศษต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

วิหาร ขันทอง (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูการศึกษาพิเศษต่อสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของสถานศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกันและผู้บริหารสถานศึกษาและครูการศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างประเภทกันในภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ศิริจันทร์ ภักดีโต (2550, บทนำ) ได้ทำการวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารการศึกษาแบบเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ภาพรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการปฏิบัติต่ำที่สุดได้แก่ ด้านหลักสูตรและการประเมิน ส่วนปัญหาการบริหารการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ภาพรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาอยู่ในระดับสูงที่สุดได้แก่ด้านบุคลากร

สมพงษ์ ยันตะบุศย์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาภาพสิทธิ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพสิทธิ์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนแกนนำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพสิทธิ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนแกนนำตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการและครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำที่มีขนาดแตกต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพสิทธิ์ เขต 3 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอาคารสถานที่ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนส่วนปัญหาการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนแกนนำตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการและครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำที่มีขนาดแตกต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพสิทธิ์ เขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ดนัย อ้นฤดี (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้างซีท (SEAT framework) พบว่า 1) การดำเนินการจัดการเรียนร่วม ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และด้านเครื่องมือ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบต่อการดำเนินการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วมจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการจัดการเรียนร่วม การผ่านการรับการอบรมการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กเรียนร่วม และข้าราชการครูที่ได้รับคุปองการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นพมาศ สุทธิวิรัช (2551, หน้า 66-68) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า 1) การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยรวมและรายด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ด้านนักเรียน พบว่านักเรียนทั่วไปมีการดำเนินการไม่ต่อเนื่องนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษปฏิบัติไม่ทั่วถึง ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ไม่มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ด้านเครื่องมือ พบว่า งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการทำวิจัยในชั้นเรียน 3) ความ

ต้องการในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างชี้ท ด้านนักเรียนพบว่า ควร สนับสนุนงบประมาณปรับปรุงสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนควรรวมกลุ่มจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และด้านเครื่องมือ มีระบบส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานทางการแพทย์ กล่าวโดยสรุป การศึกษางานวิจัยด้านการจัดการเรียนร่วมเป็นการศึกษาในส่วนของการศึกษาสภาพ ปัญหา แนวทางปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม แนวทางการพัฒนา ความพร้อมในการจัดการเรียนร่วม การติดตามผล คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน เจตคติต่อการจัดการเรียนร่วม และการประเมินโครงการ นับว่างานวิจัยดังกล่าว เป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นสารสนเทศซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างชี้ท ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมได้เป็นอย่างดี ในการศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างชี้ท ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ต้องอาศัยแนวคิด หลักการ งานวิจัย เพื่อเป็นพื้นฐานการพัฒนาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2 ให้บรรลุวัตถุประสงค์

บรรจง สุริยะ (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 5 พบว่า 1) การบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียนลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านนักเรียน ด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อม 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และลักษณะของโรงเรียนที่บริหารจัดการเรียนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการในโรงเรียน และครูปฏิบัติการสอน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

สุภาพร ทองบ่อ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนร่วมโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาการจัดการเรียนร่วมด้านนักเรียนแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีปัญหาการจัดการเรียนร่วมมากกว่าผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีปัญหาการจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามขนาดโรงเรียนโดยรวมมีปัญหาการจัดการเรียนร่วมทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง

ศิษฏา เจริญสุข (2551, หน้า 114-116) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนพิเศษ เขตการศึกษา 5 พบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนพิเศษ เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านคุณภาพเครื่องมือ ด้านคุณภาพสภาพแวดล้อม และด้านคุณภาพกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ปัญหาการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนพิเศษ เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณภาพสภาพแวดล้อม 3) ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนพิเศษ เขตการศึกษา 5 จำแนกตามบทบาทของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญเกิด วิเศษริมทอง (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ และประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่เปิดสอนประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษแตกต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฐพล ประสงค์ทรัพย์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-เขต 4 พบว่า 1) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่าทุกตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี และมีวิสัยทัศน์ ในการบริหารจัดการเรียนร่วม รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) และตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างฯ ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยรวมทุกตัวบ่งชี้ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วม 3. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-เขต 4 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน ทั้งโดยรวมทุกตัวบ่งชี้และจำแนกเป็นรายตัวบ่งชี้ ไม่แตกต่างกัน

พิมพ์ชนก สุวรรณโชติ (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT framework) ด้านผู้เรียนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ จากการศึกษาพบว่า มีสภาพปัญหาจากการบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมในภาพรวมมีระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย โดยทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านย่อยพบว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพในภาพรวมมีระดับปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็กในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT framework) ในด้านผู้เรียนและด้านสภาพแวดล้อมพบว่า ในภาพรวมค่าเฉลี่ยของปัญหา การบริหารจัดการเรียนร่วมแต่ละขนาด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาในการจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT framework) มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

วาสนา น้ำเพชร (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษา ตามทัศนะผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนร่วม ของสถานศึกษาตามทัศนะผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านปัจจัย ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านคุณภาพผู้เรียน 2) การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนร่วม ของสถานศึกษาตามทัศนะผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประเภทเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในโรงเรียน และประเภทโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และการผ่านการอบรม เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ จำแนกตามประเพณี ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา การผ่านการอบรม ประสบการณ์สอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาและขนาดของโรงเรียน แตกต่างกัน

สชาสิริ วัชรนุรักษ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม และเพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษ และการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องแต่ละประเภท และศึกษาปัญหาข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีทเป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีทเป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านการบริหารจัดการ และด้านสภาพแวดล้อม 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีทเป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน สังกัดโรงเรียนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีทเป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ไม่แตกต่างกันและ 3) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนเสนอปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะโดยเห็นว่าควรส่งเสริมให้นักเรียนปกติมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิเศษเรียนร่วม ควรจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และให้สอดคล้องกับความต้องการ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้โดยเน้นทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งควรมีเครื่องมือ สื่อสำหรับใช้กับนักเรียนพิเศษอย่างจำเพาะเจาะจง

อมร เผ่าเมือง (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีทในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2 พบว่า 1)การบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีทในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสภาพแวดล้อม ด้านนักเรียนและด้านเครื่องมืออยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งและขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีทไม่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์อบรมด้านการศึกษาพิเศษต่างกัน มีความคิดเห็น

แตกต่างกัน แต่ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การอบรมด้านการศึกษาพิเศษต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีทีในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ด้านนักเรียนควรจัดทำโครงการพานักเรียนทั่วไปไปศึกษาดูงานเยี่ยมชมสถานที่ดูแลคนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ด้านสภาพแวดล้อมควรจัดห้องพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรปรับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นรายบุคคล ด้านเครื่องมือควรจัดทำโครงการส่งเสริมพัฒนาการใช้นวัตกรรม

สุธิดา มุลทะสิน (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม โครงสร้างสร้างซีทีของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นตามการรับรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโครงสร้างซีทีทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ โดยภาพรวม มีการบริหารจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษา การผ่านการอบรม ประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉวีวรรณ เมืองซอง (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า ข้าราชการครูมีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการสอนเด็กพิการเรียนร่วมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนด้านสภาพแวดล้อม ด้านนักเรียน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านเครื่องมือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นต่อปัญหาและแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้ผลการมาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อประกันคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อผลการใช้มาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วม 4 ด้าน ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมร้อยละ 95.33 ไม่เหมาะสมร้อยละ 4.67 และครูมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีความเหมาะสมร้อยละ 94.21 ไม่เหมาะสมร้อยละ 5.79 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมร้อยละ 97.39 ไม่เหมาะสมร้อยละ 2.61 ครูมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมร้อยละ 93.46 ไม่เหมาะสมร้อยละ 6.54 ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

เรียนร่วม ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมร้อยละ 94.57 ไม่เหมาะสมร้อยละ 5.43 ครูมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมร้อยละ 93.96 ไม่เหมาะสมร้อยละ 6.04 ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมร้อยละ 94.87 ไม่เหมาะสมร้อยละ 5.13 และครูมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมร้อยละ 93.92 ไม่เหมาะสมร้อยละ 6.09

ศุภณัฐ ทองฉายา (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมตามแนวความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี พบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำ ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ระดับปานกลาง เรียงลำดับเฉลี่ยรายด้านจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการ และด้านสภาพแวดล้อม 2) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำ เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และสังกัดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเมื่อจำแนกตาม เพศ และอายุ ไม่พบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ .05

สชาสิริ วัชรนุรักษ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ในจังหวัดสงขลา พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูได้ออกความคิดเห็นพบว่าทุกด้านของโครงสร้างซีทมีผลอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารโรงเรียน และครูที่มีประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษ แตกต่างกันนั้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีทไม่แตกต่างกัน และสุดท้ายผู้บริหารโรงเรียนและครูเสนอปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ โดยเห็นว่าควรส่งเสริมให้นักเรียนปกติ มีส่วนส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือเด็กพิการที่เรียนร่วม โตมาจากการเรียนรู้ที่จะอยู่กันเป็นกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และจัดบริเวณนอกและในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และให้สอดคล้องกับความต้องการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนที่หลากหลาย ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ โดยเน้นทักษะกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตควรมีเครื่องมือ สื่อ เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับใช้กับนักเรียนพิการเรียนร่วมอย่างจำเพาะเจาะจง

จาตุรงค์ เจริญนำ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) มีผลดังต่อไปนี้ ลักษณะของโรงเรียนจัดการเรียนร่วม การอบรม/สัมมนา และขนาดของสถานศึกษามีความแตกต่างกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ส่วนประสบการณ์ในการสอนเด็กพิการเรียนร่วม พบว่า ไม่

แตกต่างกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมนั้นมีทั้งหมด 5 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

บิชอป (Bishop, 1986, pp.939-946) ได้ศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่ทำให้การเรียนร่วมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นประสบความสำเร็จ พบว่าองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุดตามลำดับได้แก่ คุรุภคิตีที่มีความยืดหยุ่นและให้การยอมรับ ปฏิสัมพันธ์และการยอมรับของเพื่อนนักเรียน ทักษะทางสังคม ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ภาพพจน์ที่ดีเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเอง ทักษะคิตีที่ดีในครอบครัว แรงจูงใจ บุคลกรสนับสนุน สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอ ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าองค์ประกอบด้านทัศนคติมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการเรียนร่วม

ทโจครอวาร์โดโจ (Tjokrowardojo, 1989, pp.63-71) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของความต้องการจำเป็นและปัญหาในโรงเรียนเรียนร่วมระดับประถมศึกษาใน จาร์การ์ ต้าและการ์ต้า ในเกาะชวา และความเป็นไปได้ในการใช้การนิเทศการสอนตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหา โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน อาจารย์ใหญ่ ผู้นิเทศทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนร่วมระดับประถมศึกษา 3 แห่ง และรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการการเรียนร่วมของทั้ง 3 โรงเรียน พบว่าคุณลักษณะของโรงเรียนเรียนร่วมมีดังนี้ 1) มีครูให้คำแนะนำ ปรีกษาทางการศึกษาพิเศษ 2) มีการสนับสนุนเฉพาะเกี่ยวกับเครื่องมือและสื่อการสอนพิเศษ 3) มีนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นเรียนร่วม และพบว่าปัญหาและความต้องการจำเป็นมีดังนี้ 1) หลักสูตร 2) แหล่งทรัพยากรเกี่ยวกับการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนและครู 3) สื่อและอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม 4) งบประมาณ 5) ความรู้และทักษะของครูผู้สอนในโรงเรียนการเรียนร่วม 6) การติดต่อสื่อสารกับผู้บริหารในระดับสูงที่รับผิดชอบการดำเนินงานการเรียนร่วมในประถมศึกษา

รีเดล (Riedel, 1991, p.1164) ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของนักการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเกรด 5-9 ของโรงเรียนในรัฐเวอร์จิเนีย พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมรการรับรู้ในทางบวกสูงกว่านักการศึกษา โดยผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าการสนับสนุนทางบริหารทรัพยากรหรือบริการที่ได้รับการวางแผนการสอนและการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนเป็นองค์ประกอบที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนร่วม แต่นักการศึกษามีความคิดเห็นว่าองค์ประกอบเหล่านี้เป็นสิ่งขัดขวางกระบวนการเรียนร่วม

อีโกลส์ (Echols, 1992 p.2883) ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนร่วมของเด็กปัญญาอ่อนในการศึกษาปกติ จากโรงเรียนบางโรงเรียนในรัฐเทกซัส พบว่า ครูที่มีอายุน้อยกว่ามีความคิดเห็นในทางบวกต่อการเรียนร่วมมากกว่าครูที่มีอายุมากกว่า ครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า มีความคิดเห็นในทางบวกต่อการเรียนร่วมมากกว่าครูที่มี

ประสบการณ์ในการสอนมากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนเด็กปัญญาอ่อนมาก่อน มีความคิดเห็นต่อการเรียนร่วมไม่แตกต่างจากครูที่ไม่มีประสบการณ์ และครูประถมศึกษาไม่มีความคิดเห็นในทางบวกต่อการเรียนร่วม

ฮอว์กินส์ (Hawkins, 1992, abstract) ได้ศึกษาเจตคติของครูดนตรีและครูพลศึกษา ที่มีต่อเด็กพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติในเขตนครวอชิงตัน ดี.ซี. ปรากฏว่าครูเหล่านี้มีเจตคติในทางบวกระดับปานกลางต่อการเรียนร่วม โดยที่ครูดนตรีมีเจตคติทางบวกสูงกว่าครูพลศึกษา การที่เป็นเช่นนั้นเพราะครูเห็นว่า เด็กพิเศษเป็นอุปสรรคต่อการจัดการภายในชั้นเรียน ทำให้เวลาของครูน้อยลงและกระทบต่อความเอาใจใส่ที่ต้องให้แก่เด็กอื่นๆ ขัดขวางความก้าวหน้าของเด็กปกติ ต้องเสาะแสวงหาวิธีสอนหลายแบบมาใช้ ต้องใช้ทักษะในการสอนพิเศษหรือจำเป็นต้องใช้บริหารสนับสนุนต่างๆ อย่างมากในชั้นเรียน

พลาเมอร์ (Palmer, 1998, abstract) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม พบว่า ผู้ปกครองมีความเห็นตรงกันว่าพัฒนาการส่วนบุคคลของเด็กดีขึ้น บุคลิกและความสัมพันธ์กับผู้อื่นดีขึ้นโดยพัฒนาการต่างๆ จะดีขึ้นมากเท่าไรขึ้นอยู่กับคนที่ผู้ปกครองและครอบครัวเห็นคุณค่า และการมีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียนร่วม และบทบาทของโรงเรียนด้วย

รอยเจอร์, พอนเซฟอนเต, และแมค (Royjier, Poncefonte, & Mack, 2000, p.115) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในรัฐมิชิแกน สหรัฐอเมริกาต่อการจัดเรียนร่วม พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการเรียนร่วม และจะจัดได้ดีหากการจัดเป็นระบบ ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารและมีฝึกอบรม

วิลเลียม (Williams, 2000, p.69) ได้ทำการศึกษาเรื่องการรับรู้ของครูในชั้นเรียนปกติ เรื่องการเตรียมตัวเพื่อทำงานในชั้นเรียนร่วมในฐานะเป็นรายวิชาที่เตรียมก่อนการเข้าปฏิบัติงานพบว่า ครูที่จะปฏิบัติงานในชั้นเรียนร่วมของเด็กพิการกับเด็กปกติจะต้องมีความเข้าใจ ความต้องการของเด็กเป็นอย่างดี

มาร์ค (Mack, 2006, p.50) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในรัฐมิชิแกน สหรัฐอเมริกา ที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมพบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการเรียนร่วม และจะจัดได้ดีหากจัดเป็นระบบรวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร และมีการฝึกอบรม สำหรับความรู้ในเรื่องการเรียนร่วมพบว่า มีครูร้อยละ 33 ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยครูส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ความหมายทางการศึกษาพิเศษ เช่น IEP และครูยังไม่ได้รับการฝึกอบรมอย่างเพียงพอในเรื่องการจัดการศึกษาให้กับเด็ก โดยครูระดับประถมศึกษาได้รับการฝึกอบรมมากกว่าครูระดับมัธยมศึกษา

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า การดำเนินงานจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย และองค์ประกอบหลายอย่าง ตามกรอบแนวคิด กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT framework) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น

ฐาน (School-Based Management : SBM) และเพื่อเป็นการรับรองคุณภาพการให้บริการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้องดำเนินการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วม ตามมาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2555 ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนร่วมให้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 และเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) จำนวน 66 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหาร 98 คน และครูผู้สอน 1,654 คน รวม 1,752 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1, 2558, หน้า 18) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2558, หน้า 7) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4, 2559, หน้า 3)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 และเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (สระบุรี) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (finite population) จึงใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งหมด 326 คน

2.2 ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้นภูมิ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 326 คน ประกอบด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 105 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 74 คน และสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) จำนวน 147 คน ในการสุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาใช้วิธีแบ่งชั้นภูมิ

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1	36	510	546	30	75	105
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2	23	370	393	19	55	74
มัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี)	39	774	813	32	115	147
รวมทั้งสิ้น	98	1,654	1,752	81	245	326

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด (closed form) ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับโดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากกรอบแนวคิดขององค์ประกอบของระบบและแนวคิดต่างๆ ประมวลเข้าด้วยกัน จากนั้นได้ขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ การให้คะแนน มีดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม การดำเนินการจัดการเรียนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. วิเคราะห์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และ 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อทำการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 40 ข้อ
3. นำแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอรับคำแนะนำในการแก้ไขและปรับปรุงให้แบบสอบถามมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างเพื่อพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด
2. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยได้ทำการตรวจสอบเบื้องต้น และมีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (subject matter specialists) จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ครอบคลุมความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และดำเนินการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อเท่ากับ 0.80-1.00
3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability)
4. ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยการใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1971, p.160) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.935
5. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอลงหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) เพื่อแนะนำตัวผู้ศึกษาในการติดต่อหน่วยงานที่เก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามที่ใส่รหัสกำกับเรียบร้อยแล้วไปถึงผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยผู้วิจัยจัดส่งทางไปรษณีย์และจัดส่งด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 326 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จึงได้ดำเนินการนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1 หาความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน
 - 2.2 หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในเรื่องที่ทำเนิการวิจัย คือ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และ 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (กานดา พูนลาภทวี, 2539, หน้า 210)

4.50-5.00	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 - 2.3 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี เมื่อจำแนก

ตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน โดยใช้การทดสอบที (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เป็นตัวแทนของประชากร โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548, หน้า 229)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

2. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อวัดความเที่ยงตรง (validity) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548, หน้า 229)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ เนื้อหาหรือลักษณะพฤติกรรม
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1971, p.160)

$$a = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_1^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

4. การหาค่าร้อยละ (percentage) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548, หน้า 229)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

5. การหาค่าเฉลี่ย (mean) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549, หน้า 268)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

6. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549, หน้า 268)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละข้อ
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

7. สูตรทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548, หน้า 229)

1) ทดสอบความแตกต่างของความแปรปรวนของประชากร 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบ F จากสูตร

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2}, \quad df_1 = n_1 - 1, \quad df_2 = n_2 - 1$$

S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่ามาก

S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าน้อย

2) ถ้าทดสอบแล้วมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$) แล้วทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}, df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

3) ถ้าทดสอบแล้วไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\sigma_1^2 = \sigma_2^2$) แล้วทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}, df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ

t	แทน	สถิติทดสอบที (t-test)
$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
n_1	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มที่ 1
n_2	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้จัดลำดับขั้นตอนการนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมาย ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (sample size)
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (degrees of freedom)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสอง (sum of squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (mean of squares)
$p \leq .05$	แทน	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 326 คน ซึ่งสามารถแบ่งผลการศึกษาได้เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean : $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และแปลความหมาย

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีโดยใช้การทดสอบที (t-test) สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 และเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 326 คน แสดงรายละเอียด ในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละจำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน (n =326)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1) ผู้บริหารสถานศึกษา	81	24.80
2) ครู	245	75.20
2. วุฒิการศึกษา		
1) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	199	61.00
2) สูงกว่าปริญญาตรี	127	39.00
3. ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม		
1) มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี	180	55.20
2) มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	146	44.80
4. การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ		
1) เคย	211	64.70
2) ไม่เคย	115	35.30
5. สังกัดของโรงเรียน		
1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	179	54.90
2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	147	45.10

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู คิดเป็นร้อยละ 75.20 วุฒิกศีกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 61.00 มีประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วมน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.20 เคยการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 64.70 และ ปฏิบัติหน้าที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 54.90

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ดังตาราง 3-7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ภาพรวม

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.36	0.57	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.22	0.56	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	4.19	0.56	มาก
4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.10	0.72	มาก
รวม	4.22	0.55	มาก

จากตาราง 3 พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี สรุปในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.57) 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.56) 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.56) และ 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.72)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตาม
ทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
ด้านคุณภาพผู้เรียน

ด้านคุณภาพผู้เรียน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.35	0.73	มาก
2. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.33	0.68	มาก
3. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	4.34	0.71	มาก
4. ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะเจตคติค่านิยมและคุณธรรมต่างๆ	4.35	0.78	มาก
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกกิจกรรม	4.33	0.80	มาก
6. ผู้เรียนสามารถเรียนรวมในชั้นเรียนและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี	4.48	0.60	มาก
7. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.31	0.66	มาก
ภาพรวม	4.36	0.57	มาก

จากตาราง 4 พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ด้านคุณภาพผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36, S.D.=0.57$) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) ผู้เรียนสามารถเรียนรวมในชั้นเรียนและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี ($\bar{X}=4.48, S.D.=0.60$) 2) ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ($\bar{X}=4.35, S.D.=0.73$) และผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะเจตคติค่านิยมและคุณธรรมต่างๆ ($\bar{X}=4.35, S.D.=0.78$) และ 3) ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ($\bar{X}=4.34, S.D.=0.71$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X}=4.31, S.D.=0.66$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตาม
ทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วม	4.21	0.70	มาก
2. ครูมีความรู้ ความเข้าใจเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม	4.43	0.65	มาก
3. มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล	4.42	0.69	มาก
4. จัดกระบวนการเรียนรู้ตามสาระหน่วยการเรียนรู้ และจัดหาสาระกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ	4.28	0.69	มาก
5. ปลุกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม	4.22	0.73	มาก
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.30	0.77	มาก
7. ทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	4.21	0.71	มาก
8. ปรับหลักสูตรมาใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	4.08	0.82	มาก
9. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ออกแบบไว้	3.80	0.80	มาก
ภาพรวม	4.22	0.56	มาก

จากตาราง 5 พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.56) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) ครูมีความรู้ ความเข้าใจเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.65) 2) มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.69) และ 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.77) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดท้ายคือ ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ออกแบบไว้ ($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.80)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตาม
ทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม	4.33	0.75	มาก
2. บริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท(SEAT Framework)	4.41	0.69	มาก
3. ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน	4.26	0.70	มาก
4. ส่งเสริมสนับสนุนยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กร	4.21	0.72	มาก
5. บริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM)	4.18	0.74	มาก
6. บริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม	4.02	0.84	มาก
7. มีภาวะผู้นำในการริเริ่มนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา	4.29	0.77	มาก
8. เปิดโอกาสให้ครูที่สนใจหรือรับผิดชอบเรื่องนี้ได้มีโอกาสศึกษาและพัฒนางานการศึกษาพิเศษในโรงเรียน	4.28	0.71	มาก
9. มีการนิเทศและดูแลให้การจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง และพัฒนา	4.21	0.67	มาก
10. มีการดูแลให้การจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษเป็นไปตามนโยบาย ปรัชญาวัตถุประสงค์	4.13	0.68	มาก
11. มีหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนร่วมการบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.06	0.71	มาก
12. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม	4.16	0.69	มาก
13. กำหนดทิศทางของการพัฒนาการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษาในอนาคตที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน	4.02	0.75	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
14. มีการวางแผนเพื่อบรรลุตามทิศทางที่กำหนดไว้โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.23	0.73	มาก
15. มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาและผู้เรียนทั่วไป	4.17	0.75	มาก
16. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้อง	4.09	0.71	มาก
17. กำหนดนโยบายวิสัยทัศน์พันธกิจงบประมาณระบบการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	4.20	0.77	มาก
ภาพรวม	4.19	0.56	มาก

จากตาราง 6 พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.56) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) บริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT framework) ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.69) 2) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.75) และ 3) มีภาวะผู้นำในการริเริ่มนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.77) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือบริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.84) และ กำหนดนโยบายวิสัยทัศน์พันธกิจงบประมาณระบบการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.77)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตาม
ทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ให้ความรู้และคำแนะนำพ่อแม่เกี่ยวกับปัญหาของเด็ก ลด ความเครียดและความวิตกกังวลของครอบครัว	4.10	0.75	มาก
2. มีการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงานสร้างส่งเสริม ช่วยเหลือสนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการ เรียนร่วม	4.13	0.85	มาก
3. มีกระบวนการที่เกื้อหนุนในการจัดการเรียนร่วมให้ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.19	0.81	มาก
4. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ผู้เรียน และครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้	4.11	0.85	มาก
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา กับ ครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง	4.05	0.82	มาก
6. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง	4.10	0.81	มาก
7. ส่งเสริมการเรียนรู้โดยผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศแหล่งการ เรียนรู้องค์ความรู้ต่างๆ จนสามารถสร้างความรู้ทักษะ	4.01	0.85	มาก
ภาพรวม	4.10	0.72	มาก

จากตาราง 7 พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ด้านการสร้างสังคม
แห่งการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.72) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) มีกระบวนการที่เกื้อหนุนในการจัดการเรียน
ร่วมให้ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.19$, S.D.
=0.81) 2) มีการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงานสร้างส่งเสริมช่วยเหลือสนับสนุนให้มี
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.85) และ 3) ส่งเสริมให้
ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู

นักเรียน และผู้ปกครอง ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.81) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือส่งเสริมการเรียนรู้โดยผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศแหล่งการเรียนรู้องค์ความรู้ต่างๆ จนสามารถสร้างความรู้ทักษะ ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.85)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม	ตำแหน่ง				t	p
	ผู้บริหาร		ครู			
	(n=81)		(n=245)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.71	0.25	4.24	0.59	9.99	.000*
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.58	0.23	4.10	0.59	10.62	.000*
3. ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	4.55	0.27	4.08	0.58	9.80	.000*
4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.65	0.29	3.91	0.73	12.97	.000*
ภาพรวม	4.62	0.20	4.08	0.56	12.79	.000*

$p^* \leq .05$

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียนด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมและด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนก
ตามวุฒิการศึกษา

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า (n=199)		สูงกว่า ปริญญาตรี (n=127)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.30	0.59	4.45	0.52	2.40	.017*
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.17	0.60	4.29	0.50	2.08	.038*
3. ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	4.16	0.58	4.25	0.53	1.40	.164
4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.00	0.75	4.25	0.65	3.14	.002*
ภาพรวม	4.16	0.57	4.31	0.50	2.51	.013*

$p^* \leq .05$

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
จังหวัดสระบุรีที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้
ร่วมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียนด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนก
ตามประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม	ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม					
					t	p
	มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี		มีประสบการณ์ตั้งแต่5ปีขึ้นไป			
	(n=180)		(n=146)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.30	0.60	4.43	0.52	2.16	.031*
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.18	0.59	4.27	0.54	1.44	.151
3. ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	1.14	0.58	4.26	0.54	1.96	.051
4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.02	0.74	4.20	0.69	2.26	.025*
ภาพรวม	4.16	0.56	4.29	0.52	2.17	.031*

$p^* \leq .05$

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
จังหวัดสระบุรีที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม
แตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านคุณภาพผู้เรียนและด้าน
การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการ
จัดการเรียนการสอนและด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนก
ตามการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม		การผ่านการอบรมเกี่ยวกับ การศึกษาพิเศษ				t	p
		เคย		ไม่เคย			
		(n=211)		(n=115)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.48	0.52	4.13	0.58	5.58	.000*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.31	0.56	4.05	0.54	4.00	.000*
3.	ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	4.28	0.53	4.03	0.58	3.97	.000*
4.	ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.22	0.68	3.88	0.76	4.18	.000*
ภาพรวม		4.32	0.52	4.02	0.55	4.88	.000*

$p^* \leq .05$

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
จังหวัดสระบุรี ที่มีการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีทิศต่อการ
ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านคุณภาพผู้เรียนด้านการจัดการเรียนการสอนด้าน
การบริหารจัดการเรียนร่วม และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนก
ตามสังกัดของโรงเรียน

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม		สังกัดของโรงเรียน				t	p
		สพป.		สพม.			
		(n=179)		(n=147)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.30	0.49	4.42	0.64	1.84	.067
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.22	0.53	4.21	0.61	0.14	.888
3.	ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	4.19	0.53	4.19	0.60	0.07	.945
4.	ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.10	0.74	4.10	0.70	0.10	.921
ภาพรวม		4.20	0.52	4.23	0.58	0.46	.644

$p^* \leq .05$

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
จังหวัดสระบุรีที่สังกัดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้
ร่วมในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้านพบว่าด้านคุณภาพผู้เรียนด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม
และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนกตามตำแหน่งวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 และเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) จำนวน 66 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหาร 98 คน และครูผู้สอน 1,654 คน รวม 1,752 คน และ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 และเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) ในปีการศึกษา 2559 เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite population) สูตรที่ใช้ในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จึงใช้ของสูตรยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างได้เท่ากับ 0.05 (สุริย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2553, หน้า 445) ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 326 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 81 คน และครู จำนวน 245 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ สร้างตามแบบการวัดของลิคเคอร์ต (Likert) จำนวน 40 ข้อ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.935 ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 326 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี สรุปในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และ 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

1.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับแรก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) ผู้เรียนสามารถเรียนรวมในชั้นเรียนและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี 2) ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และ ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมต่างๆ และ 3) ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) ครูมีความรู้ ความเข้าใจเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม 2) มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล และ 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตามความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ออกแบบไว้

1.3 ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) บริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT framework) 2) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม และ 3) มีภาวะผู้นำในการริเริ่มนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ บริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม และกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจงบประมาณ ระบบการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม

1.4 ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สี่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) มีกระบวนการที่เกื้อหนุนในการจัดการเรียนร่วมให้ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) มีการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงานสร้าง ส่งเสริมช่วยเหลือ สนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม และ 3) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมการเรียนรู้โดยผ่าน สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ องค์ความรู้ต่างๆ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วมแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ที่มีการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีทักษะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่สังกัดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีทักษะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ดังนี้

1. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี สรุปในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันได้มีการพัฒนารูปแบบและกระบวนการในการจัดการเรียนร่วม โดยใช้รูปแบบที่นักเรียนพิการแต่ละคนจะได้รับประโยชน์สูงสุด รวมถึงรูปแบบต่างๆ ของการเรียนต้องเหมาะสม ยืดหยุ่น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และควบคู่ไปกับการบำบัดการฟื้นฟูสมรรถภาพ และยังสามารถปรับตัวให้เข้ากับชุมชนและท้องถิ่น ตลอดจนให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชนและสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุริดา มูลทะสิน (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโครงสร้างซีทของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านคุณภาพนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) ผู้เรียนสามารถเรียนรวมในชั้นเรียนและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี 2) ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมต่างๆ และ

3) ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สอดคล้องกับทฤษฎีของเยาวดี วิบูลย์ศรี (2545, หน้า 8) กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนว่า ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมองซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคลเรียนแล้วรู้อะไรบ้างและมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร สอดคล้องกับผลการวิจัยของพลาเมอร์ (Plamer, 1998, abstract) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม พบว่า ผู้ปกครองมีความเห็นตรงกันว่าพัฒนาการส่วนบุคคลของเด็กดีขึ้น บุคลิกและความสัมพันธ์กับผู้อื่นดีขึ้นโดยพัฒนาการต่างๆ จะดีขึ้นมากเท่าไรขึ้นอยู่กับที่ผู้ปกครองและครอบครัวเห็นคุณค่า และการมีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียนร่วม และบทบาทของโรงเรียนด้วย

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสามารถดำรงชีวิตในสังคมและประเทศชาติได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับทฤษฎีของวสันต์ สืบสุทธา (2550, หน้า 124-126) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ นพมาศ สุทธิวิรัช (2551, หน้า 66-68) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการเรียนร่วมเป็นการวางแผนที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาที่จัดให้แก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือมีความบกพร่องทางร่างกาย จะส่งผลให้เด็กเรียนรู้ที่จะยอมรับซึ่งกันและกัน ดังนั้นผู้บริหารควรบริหารจัดการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพล ประสงค์ทรัพย์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสชาสิริ วัชรนุรักษ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมเป็นการให้ทุกๆ ภาคส่วนของชุมชนทำงานร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสในการเรียนรู้สำหรับทุกคน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เป็นระบบที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และถือเป็นภารกิจจำเป็นสำหรับทุกคนทุกองค์กรและทุกสังคมที่ต้องเรียนรู้ว่าธรรมชาติของกระบวนการที่สังคมเปลี่ยนแปลงตนเองนั้นเป็นอย่างไร สอดคล้องกับผลการวิจัยของวสันต์ สืบสุทธา (2550, หน้า 124-126) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และदनัย อันฤดี (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้างซีท (SEAT framework) ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน ย่อมมีบทบาทแตกต่างกันออกไป โดยผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่วางแผน ส่งเสริม สนับสนุน ให้การช่วยเหลือแนวทางและกระบวนการในการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ครูมีบทบาทในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของदनัย อันฤดี (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้างซีท (SEAT framework) ผลการเปรียบเทียบพบว่า ตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมที่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน เป็นผลมาจากการพัฒนาตนเองทางด้านการเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เพื่อมีเป้าหมายให้มีวิสัยทัศน์และแนวทางในการดำเนินงานที่มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตาม

มาตรฐานการเรียนรู้ร่วมแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของบรรจง สุริยะ (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 ผลการเปรียบเทียบพบว่า วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน มีทิศต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมในภาพรวมแตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมจังหวัดสระบุรี ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนรู้ร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนรู้ร่วมแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนรู้ร่วมมากกว่า ย่อมมีแนวทางในการวางแผน การปฏิบัติงาน รวมถึงเมื่อเกิดปัญหาขึ้นในขณะทำงานตามขั้นตอนต่างๆ แล้ว ย่อมนำประสบการณ์ในการทำงานมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้มากกว่า ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนรู้ร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนรู้ร่วมแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพล ประสงค์ทรัพย์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-เขต 4 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประสบการณ์ที่แตกต่างกันแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมจังหวัดสระบุรี ที่มีการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วม และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเข้ารับการอบรมทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีมุมมองในการทำงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งความรู้ที่ได้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ได้มากกว่า ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุธิดา มุลทะสิน (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วม โครงสร้างชีวิตของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการเปรียบเทียบพบว่า การผ่านการอบรมที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมจังหวัดสระบุรีที่สังกัดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม

ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวทางการบริหารงาน การดำเนินงาน การจัดการเรียนร่วม เป็นนโยบายที่กำหนดจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้มีการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงในรูปแบบเดียวกัน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีสังกัดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีทักษะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสชาสิริ วัชรนุรักษ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสงขลา ผลการเปรียบเทียบพบว่า สังกัดโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมการเรียนรู้โดยผ่าน สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ องค์กรความรู้ต่างๆ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ ดังนั้นบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการสนับสนุนและดำเนินการจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และมีการส่งเสริมสร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องที่ดีต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

2.2 ควรศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

2.3 ควรศึกษาคุณภาพของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2542). รายงานสภาพการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียน
ปกติในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กองการศึกษาเพื่อคนพิการกลุ่มวิจัยติดตามและ
ประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ.
- _____. (2555). แนวทางสู่การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- กรรวิภาณ์ หงส์งาม. (2553). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การศึกษาแบบเรียนรวม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2555). อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก.
กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2542. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- _____. (2543). การประชุมสมัชชาผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาพิเศษ ปี 2000. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2545). แผนพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษ (พ.ศ. 2545-พ.ศ. 2549). กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ :
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2549). แนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอน ตามเจตนารมณ์
กระทรวงศึกษาธิการ “2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน”. กรุงเทพฯ :
สำนักวิชาการและมาตรฐาน.
- _____. (2550). กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2550.
กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ
: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553.
กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2555). แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการระยะ 5 ปี พ.ศ. 2555-2559.
กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2557). การเสวนาการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2559). การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ศุภสภา
ลาดพร้าว.

กานดา พูนลาภทวี. (2539). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

กิตติ ลีมอภิชิต. (2548). แผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ. กรุงเทพฯ : วีทีซีคอมมิวนิเคชั่น.

กุลธร เลิศสุริยะกุล. (2548). กรอบแนวความคิดการเสริมสร้างสังคมการเรียนรู้. วารสาร
ห้องสมุด, 49, 52-56.

เกยูร วงศ์ก้อม. (2548). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
บุ๊คพอยท์.

จตุรงค์ เจริญนำ. (2558). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง
ซีท (SEAT) และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนจัดการเรียน
ร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 9. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

จินตนา อัมพรภาค. (2546). การสำรวจความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการ
ปฏิบัติงานในโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เจษฎา นกน้อย. (2550). นานาทัศนะการจัดการความรู้และการสร้างองค์การแห่งการ
เรียนรู้. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉวีวรรณ เมืองทอง. (2555). สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการเรียน
ร่วม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 29. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ชนาธิป พรกุล. (2554). การสอนกระบวนการคิดทฤษฎีและการนำไปใช้. กรุงเทพฯ :
วี พรินท์ (1991).

ชิตชงค์ ส.นันทนาเนตร. (2547). การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

- ณรงค์ อัมพรภาค. (2550). การศึกษาคุณภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของ
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย
เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- ณัฐพล ประสงค์ทรัพย์. (2557). การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อ
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม
ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-เขต 4.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ดนัย อันฤดี. (2551). การจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคามเขต 1 และ เขต 2 ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework).
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2548). เด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทัศนีย์ สิทธิวงศ์. (2544). การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแห่งชาติ
จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.
- ทศนา แหมมณี. (2546). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญา บินโอรน. (2545). ประยุกต์เครื่องมือการตรวจสอบพฤติกรรมจัดการเรียนรู้.
กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- นพพงษ์ บุญจิตตราดุล. (2543). ก้าวข้ามเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. (2546). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บพิธ.
- นพมาศ สุทธิวิรัช. (2551). การศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ใน
โรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิวัตร นาคะเวช. (2549). การดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่ง
โรงเรียนในฝัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

- นิษรยา ทองจันทร์. (2550). การศึกษาความต้องการของครูและผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บรรจง สุริยะ. (2551). การบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิตราชภัฏอุบลราชธานี.
- บรรจง อักษรสา. (2550). ศึกษาสภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท(SEAT) สำหรับบุคคลออทิสติกในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญเกิด วิเศษริมทอง. (2552). ปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญดี บุญญากิจ, และคนอื่น ๆ. (2549). การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : จามรี.
- เบญจา ชลธารินทร์. (2536). การเรียนร่วมชั้นระหว่างเด็กปกติและเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- _____. (2543). เอกสารการสอนการศึกษาการเรียนร่วม สำนักพัฒนาการฝึกหัดครูสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.
- _____. (2546). คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท. กรุงเทพฯ : เพทาย.
- _____. (2548). คู่มือการศึกษาแบบเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท. กรุงเทพฯ : เพทาย.
- ประคอง กรรณสุต. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ด้านสุทธา.

- ประภาพิมล ทิมวัฒนา. (2548). การศึกษาความต้องการปัญหาเจตคติและการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประมวล วันดี. (2545). การศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาโรงเรียนเรียนร่วมสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปริญญ์ บุญคง. (2546). การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยพร ผ่องแผ้ว. (2544). สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมสำหรับสอนเด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2550). วิธีการสอนเด็กสมาธิสั้น. กรุงเทพฯ : แว่นแก้ว.
- _____, และวาสนา เลิศศิลป์. (2551). การเรียนรวม. กรุงเทพฯ : เจ. เอ็น. ที.
- พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว. (2553). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อควมมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเรียนร่วมจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2546). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิมพ์ชนก สุวรรณโชติ. (2553). สภาพปัญหาในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้านผู้เรียนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์, และสุพิชชา ประสิทธิ์ชัยกิจ. (2553). ความรู้ทั่วไปด้านการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ไพวัลย์ เหล็งสุดใจ. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพนักเรียน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2546). เอกสารการสอนชุดวิชาทักษะชีวิต. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2545). การวัดและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จเรพร พะยอมแย้ม. (2553). การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการ ในโรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์.
- วรรณ กังสิริกุล. (2552). การศึกษาองค์ประกอบการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ : กรณีศึกษาตำบลโคกขี้หนอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- วรวรรณ ธนพรชัยทิพย์. (2548). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วสันต์ สืบสุทธา. (2550). การศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงาน การศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วัฒนา ถนอมศักดิ์. (2552). บทบาทของผู้บริหารจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิการกับเด็กปกติของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วารี ธีระจิตร. (2545). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา น้ำเพชร. (2553). ปัญหาการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษา ตามทัศนะผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2545). โรงเรียนองค์การแห่งการเรียนรู้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น : อักษราพิพัฒน์.
- วิวัฒน์ไชย ศรีวิวัฒน์. (2550). เรื่องสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ภายใต้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- _____. (2553). ปัญหาการบริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการใน
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- วิหาร ชันทอง. (2550). สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศรียา นิยมธรรม. (2546). โครงการสารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2547). ความบกพร่องทางการได้ยิน ผลกระทบทางจิตวิทยาการศึกษาและ
สังคม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีศักดิ์ ไทอารีย์, และคนอื่นๆ. (2542). รายงานการศึกษา สภาพการให้บริการการศึกษา
สำหรับเด็กด้อยโอกาสในต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- ศิริจันทร์ ภักดีโต. (2550). สภาพและปัญหาการบริหารการศึกษาแบบ เรียนร่วม สำหรับ
นักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์.
- _____. (2553). สภาพปัญหาการบริหารการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่
บกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เพชรบูรณ์เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2546). การวิเคราะห์พหุระดับ : **Muti-level Analysis**. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2548). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ ห้องศิลปี. (2550). การศึกษาความต้องการของครูในการนิเทศงานวิชาการของ
โรงเรียนร่วมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรต. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศิษฏา เจริญสุข. (2551). สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนร่วม สำหรับ
นักเรียนพิเศษ เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
นเรศวร.

ศุภณัฐ ทองฉายา. (2556). การบริหารจัดการเรียนร่วมตามแนวความคิดของผู้บริหาร
สถานศึกษา และครูในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เทพสตรี.

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสระบุรี. (2558). เอกสารสรุปโครงการนิเทศ ติดตาม
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม/เรียนรวม. สระบุรี : ผู้แต่ง.

สชาสิริ วัชรนุรักษ์. (2557). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง
ซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดสงขลา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การบริหารจัดการศึกษาตาม
ยุทธศาสตร์ใหม่ของการพัฒนาระบบราชการ. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สมบุญ อาศิริพจน์. (2550). รูปแบบการให้บริการเตรียมความพร้อมเด็กพิการ สู่การเรียน
ร่วมโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา.

สมพงษ์ ยันตะบุศย์. (2550). สภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของเด็ก
พิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สมศักดิ์ ไชยโชติ. (2550). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมตามมาตรฐานการศึกษา
พิเศษโรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). ความรู้พื้นฐานสำหรับการประเมินโครงการทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สาวิตรี รุญเจริญ, และเบญจมาภรณ์ ช้อยเครือ. (2549). จัดการศึกษาสำหรับออทิสติก.
กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. (2555). แนวทางการจัดการเรียน
ร่วม. ขอนแก่น : ผู้แต่ง.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. (2558). เอกสารรายงานเพื่อรับการ
ประเมินรางวัลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนร่วม
ดีเด่น. สระบุรี : ผู้แต่ง.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (2558). เอกสารรายงานเพื่อรับการ
ประเมินรางวัลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนร่วม

ดีเด่น. สระบุรี : ผู้แต่ง.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. (2559). ข้อมูลสารสนเทศ. สระบุรี : ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). แนวทางการจัดการเรียนร่วมใน
โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ศุภสมาคมประชาชาติ.

_____. (2543). ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เรื่อง การจัดการศึกษาพิเศษ เล่ม 2. กรุงเทพฯ
: ศุภสมาคมประชาชาติ.

_____. (2544). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ราชกิจจานุเบกษา.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). รูปแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพการ
จัดการเรียนร่วม สำหรับเด็กและเยาวชนพิการ. กรุงเทพฯ : ศุภสมาคมประชาชาติ.

_____. (2556). แนวทางการทำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ
: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2557ก). การศึกษาผลการใช้มาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพ
การจัดการศึกษาเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ศุภสมาคมประชาชาติ.

_____. (2557ข). มาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา ปี พ.ศ. 2555. กรุงเทพฯ : ศุภสมาคมประชาชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). นโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการใน
ทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 – 2561). กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2552). ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์.
กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้. (2555). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ. กรุงเทพฯ :
ผู้แต่ง.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2542). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2543). มาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียน
เรียนร่วม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น. (2542). **มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2551). **พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2551). **พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักเลขาธิการวุฒิสภา. (2550). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 : แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2550**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สิริมา หมอนไหม. (2549). **การศึกษาพิเศษ : องค์ความรู้ และกระบวนการทัศน์**. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา.

สุจิตา มูลทะสิน. (2554). **สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโครงสร้างชีวิตของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**

สุภาพร ทองป้อ. (2551). **ปัญหาการจัดการเรียนร่วมโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.**

สุรินทร์ ทองเกลี้ยง. (2543). **พฤติกรรมการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.**

สุรชัย ศิริโกคาภิรมย์. (2546). **การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

_____. (2553). **การวิจัยทางการศึกษา**. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

สุวารินทร์ ถิ่นทวี. (2549). **การประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.**

หน่วยศึกษานิเทศก์. (2550). **สภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างชีวิต (SEAT)**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

อมร เผ่าเมือง. (2553). **การบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างชีวิตในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.**

- อรอินทร์ วงศ์อำมาตย์. (2548). การปรับตัวในการทำงานของบัณฑิตที่มีความพิการทางการได้ยินที่จบการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาครูประถมศึกษาปีที่1 ปีการศึกษา2546 วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อุบล เล่นวารี. (2542). การบริหารและการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม. กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพฯ.
- อุบลรัตน์ เฟื่องสถิตย์. (2546). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Allen, K.E. (1991). **The exceptional child: Mainstreaming in early childhood Education** (2nded.). Albany : Delmar.
- Baker, E.T., Wang, M.C., & Walberg, H.J. (1994). The effects of inclusion on learning. **Educational Leadership, 52(4)**, 33–35.
- Bishop, E.V. (1986). **Preschool children with visual impairments**. Texas : University of Texas at Austin.
- Black, J. Stewart, & Porter, Lyman W. (2001). **Management Meeting New Challenges**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Brown, William. (2000). **Putting Partnership Into Practice In. Britain Working Papers**. Cambridge : ESRC Centre for Business Research.
- Choate, J.S. (1993). **Successful mainstreaming: proven ways to detect and correct special needs**. Massachusetts : Allyn & Bacon.
- Cronbach, L.J. (1971). **Essentials of psychological testing**. New York : McGraw-Hill.
- Echols, I.J. (1992, September). An Analysis of Elementary Teachers Opinions toward Mainstreaming Moderately to Selected School in Texas. **Dissertation Abstracts International, Dia-A 52/08**, 2883.
- Edward, P.J. (2004). Validation and Extension of the Fielder Contingency Model for Leadership Effectiveness in Secondary School Administration. **Dissertation Abstracts International, 45(1)**, 34.
- Faite, A., Royjier, S., Poncefont, D., & Mack, C. (2000). The Relationship Between Principal Style and Attitude Toward Mainstreaming of Sandicatted Children, as terceived by Teacher. **Dissertation Abstacts Internationnal, 4(1)**, 32.
- Freire, Paulo. (1978). **Education for Critical Consciousness**. New York : Continuum.
- Gartner, A., & Lipsky, D.K. (2007). Taking inclusion into the future. **Educational Leadership, 58**, 78-81.

- Garvin, DA. (1993). **Building a Learning Organization**. New York : John Wiley & Sons.
- Gearheart, Bill R., & Mel, W. Weishahn. (1999). **The handicapped study in the regular classroom**. London : C.V. Mosby.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw-Hill.
- Hallagan, D.P., & Kauffman, J.M. (1991), **Exceptional Children: Introduction to Special**. New York : McGraw-Hill.
- Hawkins, G.D. (1992). Attitudes toward mainstreaming students with disabilities among regular elementary music and physical educators. **Dissertation Abstract International, 50(9)**, 3245-A.
- Heston, J.K. (2004). **Small Group Communication**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Hough, John B., & Duncan, James K. (1990). **Teaching description and analysis**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Hoy, Wayne K., & Cecil, G. Miskel. (1991). **Educational Administration : Theory Research and Practice** (4thed.). New York : Harper Collins.
- Jarvis, P.J. (2001). **Ecological Principles and Environmental Issues**. Essex : Prentice-Hall.
- Kauffman, M.J., Gotlieb, J., Agard, J.A., & Kukic, M.B. (2000). **Mainstreaming : toward an explication of the construct**. New York : McGraw-Hill.
- Mack, R.W. (2006). **Sociology and Social Life**. New York : American.
- Marquardt, M.J. (1996). **Building the Learning Organization : A Systems Approach To Quantum Improvement and Global Success**. New York : McGraw-Hill.
- _____, & Reynolds, A. (1994). **The Global Learning Organization**. New York : IRWIN.
- Mastropieri, Margo A, & Thomas, E Scruggs. (2000). **The Inclusive Classroom : Strategies for effective instruction**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Méhaut, P. (2004). **Centre d'études et de recherches sur les qualifications**. New York : McGraw-Hill.
- Nonaka, Ikujiro, & Hirotaka, Takeuchi. (2004). **The Knowledge-Creating Company : How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation**. New York : Oxford University.
- Palmer, W.M. (1998). The distribution of raindrops with size. **J. Meteorol, 5**, 165-166.
- Paton, B., et al. (1996). **Attitudes to sport and rehabilitation**. New York : McGraw-Hill.

- Plamer, J.R. (1998). A study of Faculty Attitudes Towards Special Need Students at Three Community Colleges in the Virginia Community College System.”
Dissertation Abstracts International, 3, 167.
- Reynolds, M.C., & Birch, J. (1983). **Teaching Exceptional Children in all. America's Schools**. New York : McGraw-Hill.
- _____. (1997). **Teaching Exceptional Children in all America's School**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Riedel, P.B. (1991). An Investigation and Analysis of Educator Perceptions of Mainstreaming Mildly Handicapped Students in Grade 5-9 in Randomly Selected Urban and Rural School Divisions in Virginia Public Schools.
Dissertation Abstracts International, 52(4), 1164.
- Royjier, S., Poncefonte, D., & Mack, C. (2000). The relationship between Principal style and attitude toward mainstreaming of handicapped children, as perceived by teacher. **Dissertation Abstracts International**, 54(4), 115.
- Salan, S.J., & Garride, Duhanney, L.M. (1999). The Impact of Inclusive on students With And Without Disabilities And their Educations. **Remedial and Special Education**, 5(3), 100.
- Schindele, R. (1981). **Statement on Integrated Education of Handicapped Children**. New York : John Willey & Sons.
- Schon, D.A. (2003). **Organizational Learning: A Theory of Action Perspective**. M.A. : Addison-Wesley.
- Senge, Peter M. (1990). **The Fifth Discipline : The Art and Practice of the Learning Organization**. New York : Doubleday.
- Silvia, O. (1996). **Published by the International Center for Living Aquatic Resources**. New York : McGraw-Hill.
- Smith, C.A., et al. (2006). Organizational citizenship behavior: Its nature and antecedents. **Journal of Applied Psychology**, 68(4), 653-663.
- Stephen, T. (1982). **Aesward black hurts and larry amagliocca teaching Mainstreamed Students**. New York : John Willey & Sons.
- Stewart Black. (1998). **Organizational Rational Natural and Open Systems**. New Jersey : Prentice-Hall.

Taylor, M.J., & Moss, D.V. (1992). Does research support claims about the benefits of involving parents in early intervention programs?. **Review of Educational Research, 62(1)**, 91-125.

Tjokrowardojo, Elly Estiningsis. (1989). **The characteristics, needs, and problems of intergrated primary schools in The cities of Jakarta and Yogyakarta In Java Island and possible Use of instructional supervision to cope with the needs and problems (Indonesia)**, Ed. D dissertation, University of Pittsburgh.

Tod, J. (2000). **A compendium of sales-related literature in customer relationship management: processes and technologies with managerial implications**. New York : John Willey & Sons.

Unesco. (2010). **Information Literacy Resources Directory**. Paris : UNESCO.

Whelan, R., (Eds.) **Alternatives for teaching exceptional children**. Denver : Love.

Williams, M. (2000). **Integration Technology into Teaching and Learning**. New Jersey : Pretice–Hall.

Wilson, D.K., Kliewer, W., East. (2007). **Leadership : Theory, application and skill**. Ohio : South- Western College Publishing.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 และเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี)

3. แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และ 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพจริง คำตอบของท่านเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าอย่างมากต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม

สุภัทชยา ตั้งจิตต์

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1

สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ให้ตรงกับสภาพภาพของท่าน

1. ตำแหน่ง

() ผู้บริหารสถานศึกษา

() ครู

2. วุฒิการศึกษา

() ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

() สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม

() มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี

() มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

4. การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ

() เคย

() ไม่เคย

5. สังกัดของโรงเรียน

() สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

() สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ตอนที่ 2

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

คำชี้แจง โปรดพิจารณาถึงการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทักษะของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องระดับการปฏิบัติเพียงช่องเดียว ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านคุณภาพผู้เรียน						
1	ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล					
2	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
3	ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา					
4	ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมต่าง ๆ					
5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทุกกิจกรรม					
6	ผู้เรียนสามารถเรียนรวมในชั้นเรียนและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี					
7	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การจัดการจัดการเรียนการสอน						
8	ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วม					
9	ครูมีความรู้ ความเข้าใจเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม					
10	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล					
11	จัดกระบวนการเรียนรู้ตามสาระหน่วยการเรียนรู้ และจัดหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ					
12	ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม					
13	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
14	ทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)					
15	ปรับหลักสูตรมาใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ					
16	ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ออกแบบไว้					
การบริหารจัดการเรียนร่วม						
17	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม					
18	บริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework)					
19	ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน					
20	ส่งเสริมสนับสนุนยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วม					
21	บริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based management : SBM)					

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
22	บริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม					
23	มีภาวะผู้นำในการริเริ่ม นำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา					
24	เปิดโอกาสให้ครูที่สนใจหรือรับผิดชอบเรื่องนี้ ได้มีโอกาสศึกษาและพัฒนางานการศึกษาพิเศษในโรงเรียน					
25	มีการนิเทศและดูแลให้การจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง และพัฒนา					
26	มีการดูแลให้การจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษเป็นไปตามนโยบาย ปรัชญาวัตถุประสงค์					
27	มีหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนร่วม การบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้					
28	ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษา อย่างเสมอภาคและเท่าเทียม					
29	กำหนดทิศทางของการพัฒนาการจัดการเรียนร่วม ของสถานศึกษาในอนาคต ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน					
30	มีการวางแผนเพื่อบรรลุตามทิศทางที่กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง					
31	มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา และผู้เรียนทั่วไป					
32	จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคล ที่เกี่ยวข้อง					
33	กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม					

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้						
34	ให้ความรู้และคำแนะนำพ่อแม่เกี่ยวกับปัญหาของเด็ก ลดความเครียดและความวิตกกังวลของครอบครัว					
35	มีการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงาน สร้าง ส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ร่วม					
36	มีกระบวนการที่เกื้อหนุนในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
37	พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้					
38	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา กับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง					
39	ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง					
40	ส่งเสริมการเรียนรู้โดยผ่าน สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ องค์กรความรู้ต่างๆ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ					

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการวิจัย

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
1	ด้านคุณภาพนักเรียน ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6	ผู้เรียนสามารถเรียนรวมในชั้นเรียนและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8	ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
9	ครูมีความรู้ ความเข้าใจเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11	จัดกระบวนการเรียนรู้ตามสาระหน่วยการเรียนรู้และจัดหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12	ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
13	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14	ทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
15	ปรับหลักสูตรมาใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
16	ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ออกแบบไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
17	การบริหารจัดการเรียนร่วม ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
18	บริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
19	ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	0	+1	0.80
20	ส่งเสริมสนับสนุนยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล และองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
21	บริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based management : SBM)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
22	บริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
23	มีภาวะผู้นำในการริเริ่ม นำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
24	เปิดโอกาสให้ครูที่สนใจหรือรับผิดชอบเรื่องนี้ได้มีโอกาสศึกษาและพัฒนางานการศึกษาพิเศษในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
25	มีการนิเทศและดูแลให้การจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง และพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
26	มีการดูแลให้การจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษเป็นไปตามนโยบายปรัชญาวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
27	มีหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนร่วม การบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
28	ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
29	กำหนดทิศทางของการพัฒนาการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษาในอนาคต ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
30	มีการวางแผนเพื่อบรรลุตามทิศทางที่กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
31	มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา และผู้เรียนทั่วไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
32	จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
33	กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
34	การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้ความรู้และคำแนะนำพ่อแม่เกี่ยวกับ ปัญหาของเด็ก ลดความเครียดและความ วิตกกังวลของครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
35	มีการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนการ ดำเนินงานสร้าง ส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้าน การจัดการเรียนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
36	มีกระบวนการที่เกื้อหนุนในการจัดการ เรียนร่วมให้ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
37	พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียน ร่วมในโรงเรียนให้ผู้เรียนและครอบครัว สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
38	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรใน สถานศึกษา กับครอบครัว ชุมชน และ องค์กรที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
39	ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิด ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง	+1	+1	+1	0	+1	0.80
40	ส่งเสริมการเรียนรู้โดยผ่าน สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ องค์กรความรู้ ต่างๆ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เณลิ้มชัย หาญกล้า	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. อาจารย์ ดร. ภัศยกร เลาสวัสดิกุล	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์ ดร. สรรชัย ชูชีพ	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. อาจารย์ ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ ดร. อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๑๐/๖๐

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุมัติให้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโศรวิทยานิพนธ์

๒. แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวสุภกชยา ตั้งจิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตาม ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ได้เรียนเชิญ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขออนุมัติจากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศิริ ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๑๑/๖๐

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์

๒. แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวสุภักขยา ตั้งจิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตาม ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ได้เรียนเชิญ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศิริ ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๑๒/๖๐

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุมัติให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์

๒. แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวสุภักชยา ตั้งจิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตาม ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ได้เรียนเชิญ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขออนุมัติจากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศิริ ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๑๐/๖๐

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุมัติให้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์

๒. แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวสุภักชยา ตั้งจิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตาม ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ได้เรียนเชิญ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขออนุมัติจากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๑๐/๖๐

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุมัติครุฑเป็นผู้ใช้ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์

๒. แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวสุภักชยา ตั้งจิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตาม ทิศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ได้เรียนเชิญ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขออนุมัติจากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือ
ในการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๓๖๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑

ด้วยนางสาวสุภักขยา ตั้งจิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้
ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
โดยมี อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสร
เลาสวัสดิกุลเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบ
คุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่ได้สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ให้นางสาวสุภักขยา ตั้งจิตต์ ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่ม
ตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครู สถานศึกษาในสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและ
คงได้รับความอนุเคราะห์ ทั้งนี้นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วย
ตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศิริ ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๑-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : edication@tri.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๓๖๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒

ด้วยนางสาวสุภคชา ตั้งจิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้
ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
โดยมี อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสร
เลาสวัสดิกุลเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบ
คุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่ได้สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ให้นางสาวสุภคชา ตั้งจิตต์ ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่ม
ตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครู สถานศึกษาในสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและ
คงได้รับความอนุเคราะห์ ทั้งนี้นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วย
ตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๑-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : edication@tri.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๓๖๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนครินทร์
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔

ด้วยนางสาวสุภักขยา ตั้งจิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้
ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
โดยมี อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสร
เลาสวัสดิกุลเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบ
คุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่ได้สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ให้นางสาวสุภักขยา ตั้งจิตต์ ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่ม
ตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครู สถานศึกษาในสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและ
คงได้รับความอนุเคราะห์ ทั้งนี้นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วย
ตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๑-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : education@tri.ac.th

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๓๗๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนครินทร์
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑

ด้วยนางสาวสุภคชา ตั้งจิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้
ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
โดยมี อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสกร
เลาสวัสดิกุลเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนระหว่างเก็บข้อมูล ซึ่งหน่วยงานของ
ท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ให้นางสาวสุภคชา ตั้งจิตต์ ดำเนินการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่ง
ได้แก่ ผู้บริหารและครู สถานศึกษาในสังกัดของท่าน หวังเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาและคง
ได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วย
ตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๑-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : edication@tri.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๓๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนครินทร์
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒

ด้วยนางสาวสุภักขยา ตั้งจิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี โดยมี อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุลเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนระหว่างเก็บข้อมูล ซึ่งหน่วยงานของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางสาวสุภักขยา ตั้งจิตต์ ดำเนินการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครู สถานศึกษาในสังกัดของท่าน หวังเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๑-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : edication@tri.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๓๗๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนครินทร์
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔

ด้วยนางสาวสุภคชา ตั้งจิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้
ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
โดยมี อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสกร
เลาสวัสดิกุลเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนระหว่างเก็บข้อมูล ซึ่งหน่วยงานของ
ท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ให้นางสาวสุภคชา ตั้งจิตต์ ดำเนินการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่ง
ได้แก่ ผู้บริหารและครู สถานศึกษาในสังกัดของท่าน หวังเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาและคง
ได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วย
ตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ โทร ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๑-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : edication@tri.ac.th

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ สกุล	นางสาวสุภคชา ตั้งจิตต์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 20 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2525
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 103/10 ตำบลเขาหินพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี 18000
สถานที่ทำงาน	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี 7/3 ตำบลเขาหินพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี 18000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2560 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี